

Bundel van de Raad van 12 maart 2020

- 1 Opening
- 2 Inspraak burgers over geagendeerde onderwerpen
- 3 Vaststelling agenda opiniërend deel
- 3.a Opiniërend deel
- 4 Kaderbrieven 2021 GGD, Publiek vervoer Groningen Drenthe, Recreatieschap Drenthe, RUD Drenthe, Veiligheidsregio Drenthe en Werkplein Drentsche Aagemeenschappelijke regelingen
 - Dossier 1824 voorblad
 - Raadsvoorstel kaderbrieven 2021.docx
 - Oplegger kadernota verbonden partijen A4 format AANT gemeenten WPDA.pdf
 - kaderbrief GGD Drenthe 2021
 - Overzicht basistaken GGD 2018
 - Aanbiedingsbrief_Kaderbrief_2021 Publiek Vervoer
 - Kaderbrief_2021_Publiek Vervoer Groningen_Drenthe
 - Kadernota 2021 Recreatieschap Drenthe.pdf
 - Aanbiedingsbrief_colleges_kaderbrief_2021_RUD_Drenthe
 - Kaderbrief_2021_RUD_Drenth
 - Aanbiedingsbrief colleges_B_W kaderbrief_2021_VRD
 - Kaderbrief_2021_Veiligheidsregio_Drenthe
 - Kaderbrief 202 Werkplein Drentsche Aa
 - Recreatieschap oplegger Aa en Hunz
 - Raadsbesluit
- 4.a Schorsing
- 5 Besluitvormend deel
- 5.a Vaststelling agenda besluitvormend deel
- 6 Vragenhalfuur
- 7 Vaststelling van de besluitenlijst van de vergadering van 27 februari 2020
 - Besluitenlijst_Raad_27_februari_2020 def.docx
- 8 Voorstel tot afhandeling van de ingekomen stukken
 - Lijst Ingekomen stukken raad 12 maart 2020.doc
- 8.1 Stand van zaken kwaliteitsimpuls fietspaden
 - 2020-02-14 brief college over stand van zaken kwaliteitsimpuls fietspaden 220943.pdf
- 8.2 Energiebesparing bij minder hoge inkomens
 - 2020-02-18 brief college over energiebesparing bij minder hoge inkomens
- 9 Toekomst Vakantieparken

De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd:

 1. In paragraaf 3.5 (pagina 10) is het percentage van 95% vervangen door een meer algemene omschrijving: "een zo groot mogelijk draagvlak".
 2. In paragraaf 5.3.3. (pagina 15) is het woord "camperdorpen" als voorbeeld van woongebruik verwijderd.
 3. In paragraaf 6.4.3 (pagina 20) is de laatste alinea tekstueel aangepast zodat die niet meer leest alsof de gemeente niet handhaaft.
 4. In bijlage 3 (pagina 26) is eveneens het percentage van 95% vervangen

In de Strategienota zijn de aangepaste tekstgedeelten geel gearceerd, in de Adviesnota aan de Raad zijn de wijzigingen eveneens benoemd.

 - Dossier 1851 voorblad
 - Adviesnota Raad Toekomst Vakantieparken
 - raadsbesluit vakantieparken
 - Strategienota Toekomst Vakantieparken 2020-2024

Eindverslag Inspraak Strategienota

- 10 Kaderbrieven 2021: GGD, Publiek vervoer Groningen Drenthe, Recreatieschap Drenthe, RUD Drenthe, Veiligheidsregio Drenthe en Werkplein Drentsche Aa
- 11 Eventuele moties vreemd aan de orde van de dag
- 12 Sluiting

Raad

Dossiernummer	1824
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 maart 2020
Agendapunt	4
Omschrijving	Kaderbrieven 2021 GGD, Publiek vervoer Groningen Drenthe, Recreatieschap Drenthe, RUD Drenthe, Veiligheidsregio Drenthe en Werkplein Drentsche Aagemeenschappelijke regelingen
Organisatieonderdeel	Samenleving
Eigenaar	Wilts, H

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W	25 februari 2020
B&W	11 februari 2020
Raad	12 maart 2020

Toelichting

Opnieuw geagendeerd voor college i.v.m. aangehouden besluit 11 februari

Alle portefeuillehouders:

Hiemstra: VRD

Heijerman: RUD

Luinge: GGD en Recreatieschap

Lambert: WPDA en Publiek vervoer

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de kaderbrieven 2021 van de gemeenschappelijke regelingen GGD, Publiek vervoer Groningen Drenthe, Recreatieschap Drenthe, RUD Drenthe, Veiligheidsregio Drenthe en Werkplein Drentsche Aa en geen zienswijzen in te dienen.

Raadsvergadering d.d. : 12 maart 2020

Agendapunt :

Onderwerp : Kaderbrieven 2021 gemeenschappelijke regelingen

Portefeuillehouder : burgemeester A.W. Hiemstra, wethouder H. Heijerman, wethouder B.A. Luinge en wethouder N.J.P. Lambert

Datum : 5 februari 2020

Onderwerp

Kaderbrieven 2021 gemeenschappelijke regelingen

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de kaderbrieven 2021 van de gemeenschappelijke regelingen GGD, Publiek vervoer Groningen Drenthe, Recreatieschap Drenthe, RUD Drenthe, Veiligheidsregio Drenthe en Werkplein Drentsche Aa en geen zienswijzen in te dienen.

Inleiding

Op grond van artikel 34b van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen dient een gemeenschappelijke regeling voorafgaand aan de begroting een kaderbrief ter informatie aan te bieden aan de gemeente. Een kaderbrief bevat de beleidsmatige en financiële kaders voor de nog op te stellen begroting voor het jaar 2021. Wij zien in de kaderbrieven op enkele punten aanleiding u voor te stellen een reactie te geven. Deze zijn onderstaand per gemeenschappelijke regeling afzonderlijk toegelicht. Overigens blijft gezien de ruime formulering van de kaders de mogelijkheid open om bij de aanbidding van de concept begroting 2021 van de diverse gemeenschappelijke regelingen een zienswijze in te dienen. In 2019 heeft een intergemeentelijke raadswerkgroep zich gebogen over de door de raden gewenste informatie die u van de gemeenschappelijke regelingen wenst te ontvangen. De gezamenlijke griffiers van Aa en Hunze, Assen, Noordenveld en Tynaarlo hebben de gemeenschappelijke regelingen hierover bij brief van 8 november 2019 namens de vier gemeenteraden geïnformeerd. Wij concluderen dat de gemeenschappelijke regelingen nog slechts in zeer beperkte mate aan de gewenste informatiebehoefte invulling hebben gegeven.

Evenals vorig jaar bieden wij u de kaderbrieven gebundeld in één adviesnota ter kennisneming aan. In de argumenten geven wij per gemeenschappelijke regeling kort de kernpunten weer.

Beoogd effect

De kaderbrieven geven inzicht in de kaders voor de begroting 2021 van de diverse gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

Kaderbrief GGD

De GGD geeft uitvoering aan de gemeentelijke taken die worden genoemd in de Wet Publieke Gezondheid, de toezichtstaken Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. Daarnaast voert de GGD een aantal taken uit die door het Rijk aan de GGD worden opgedragen.

Inhoudelijk

In de voorliggende kaderbrief zet de GGD de ingeslagen lijn voort en zijn zoals eerder afgesproken plannen geformuleerd. Het accent komt steeds meer te liggen op preventie en de vangnet-functie. Per programma worden de ontwikkelingen inhoudelijk beschreven als ook de eventuele financiële aspecten.

Het dagelijks bestuur van de GGD heeft ons uitgenodigd een inhoudelijke reactie op de voorliggende concept kaderbrief te geven.

Nieuwe ontwikkelingen

Nieuwe trends en ontwikkelingen zijn er in toenemende aandacht voor suïcidepreventie en preventie bij ouderen. De GGD heeft op dit moment geen rol in deze nieuwe ontwikkelingen. Dit najaar verschijnt er een nieuwe landelijke nota waarin deze onderwerpen nadrukkelijk aan de orde komen. Verder is de invoering van de Wet verplichte ggz een belangrijke ontwikkeling waarvan de uitvoering bij de GGD is belegd. Deze wet beschermt de rechten van psychiatrische patiënten die te maken hebben met verplichte zorg. Deze wet maakt het mogelijk om ook buiten het psychiatrisch ziekenhuis verplichte zorg te geven.

Veilig thuis

Veilig thuis maakt op dit moment een groei door. De insteek is om samen met het lokale veld en de beschermingsketen in te zetten op een zo effectief mogelijke werkwijze in samenhang met de gemeenten. Er is geregeld contact met Attenta om de samenwerking te borgen.

De ontwikkelingen worden nauw gevolgd en bij het opstellen van de begroting 2021 worden we nader geïnformeerd.

Financieel

Gemeenten hebben aangegeven te moeten bezuinigen. Om die reden heeft de GGD een eerste verkenning gedaan van de basistaken. De taken worden op wettelijk minimaal niveau uitgevoerd. Ze geven aan te onderzoeken hoe ze door zaken anders te organiseren efficiënter kunnen gaan werken. We blijven dit proces kritisch volgen.

Voor 2021 wordt rekening gehouden met een verhoging van de bijdrage met de geraamde indexering voor lonen en prijzen.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

Publiek vervoer Groningen Drenthe

Publiek Vervoer heeft als doel een optimaal vervoersnetwerk te creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is en waarin duurzaam gebruik gemaakt wordt van alle beschikbare vervoersmiddelen. Om dit te kunnen realiseren hebben alle gemeenten van Groningen Drenthe zich verenigd in het samenwerkingsverband Publiek Vervoer. De organisatie is gericht op uitvoering en neemt de volgende taken voor haar rekening: contractbeheer, klachtenloket en kennis en adviesfunctie.

Inhoudelijk

In 2020 ligt de nadruk op het door ontwikkelen van het vervoerssysteem tot een meer integraal systeem waarbij OV en Publiek Vervoer meer met elkaar verweven zullen zijn. Dit betreft zowel ICT toepassingen om reizigers beter te bedienen maar integratie van verschillende vervoersvormen met verbindingen tussen Publiek Vervoer en Openbaar Vervoer.

De inmiddels in afgelopen jaren verzamelde data kunnen ondersteunend zijn bij het opstellen van beleid.

In 2021 lopen enkele programma's af die met Europese subsidie zijn gefinancierd. In 2021 zal ingezet worden op het binnenhalen van nieuwe subsidies bedoeld voor doorontwikkeling van het vervoerssysteem.

In 2022 loopt de eerste periode van het 4 jarig contract met de vervoerders af. De contracten bieden mogelijkheid tot verlenging. In 2021 zal daarom een keuze gemaakt moeten worden om opnieuw aan te besteden of te verlengen.

Aandacht voor de kwaliteit van het vervoer blijft nodig. Bij de aanbidding van het jaarverslag 2019 en de begroting zal aandacht worden gegeven aan de kwaliteit van het vervoer. Verder zal in 2021 een evaluatie van de gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer en een klanttevredenheidsonderzoek plaatsvinden.

Financieel

De huidige bijdrage bedraagt € 826.400,-. Voor de deelnemersbijdrage 2021 zal worden uitgegaan van bijstelling van dit bedrag op basis van de geraamde indexering voor lonen en prijzen. De bijdrage zal hierdoor met € 23.140,- toenemen tot € 849.540,-. Dit bedrag wordt naar de gemeenten verdeeld op basis van de gemeentefondsuitkering WMO 2015. Het aandeel van onze gemeente hierin bedraagt ongeveer € 15.500,-.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

Recreatieschap Drenthe

Het Recreatieschap Drenthe is een samenwerkingsverband van Drentse gemeenten en Ooststellingwerf op het gebied van recreatie en toerisme. Doelstelling van het Recreatieschap is het uitwisselen en combineren van kennis, verbeteren van onderlinge contacten, adviseren, ontwikkelen van beleid, participatie in en coördinatie van projecten en de inzet en beheer van financiële middelen van het fonds voor recreatie en toerisme.

Inhoudelijk

Koersbijeenkomst Recreatieschap Drenthe

In het najaar van 2019 heeft een strategische koersbijeenkomst plaatsgevonden. Deze bijeenkomst leverde voor Recreatieschap Drenthe de volgende aandachtspunten op in volgorde van prioriteit:

- Kennisdeling (data);
- Instandhouding van routestructuur;
- Proactief adviseren trends en ontwikkelingen;
- Stimuleren samenwerking stakeholders recreatie en toerisme;
- Stimuleren van gastheerschap / ondernemerschap;
- Verhogen kennis recreatie bij eigen inwoners;
- Stimuleren kwaliteitsslag evenementen.

Daarnaast is in oktober en november in een 2-tal bijeenkomsten bij de gemeenteraden inbreng opgehaald voor de speerpunten 2021. Hieruit zijn centrale thema's als routenetwerken, digitalisering, digitalisering, samenwerking, verduurzaming, versterken ondernemerschap en toegankelijkheid naar voren gekomen. .

In 2021 hanteert het Recreatieschap het thema: 'Iedere Drent heeft profijt van toerisme'. De focus ligt op het vertalen van de landelijke visie naar een visie met acties voor en door Drenthe. Recreatieschap ziet de volgende kansen c.q. opdrachten voor zich zelf in 2021:

- **Onderhoud en ontwikkeling** van ruim 2750 km fietsroutes, 1900 km wandelroutes en 75 thema routes;
- **Aanleg** van wandelknooppuntennetwerk, nu alleen voor Meppel, Westerveld, De Wolden, Coevorden, Borger-Odoorn en Noordenveld. **Dus geen Aa en Hunze!**
- **Digitalisering**, zorgen voor toegankelijkheid en zichtbaarheid;
- Doorontwikkeling van **wandelaanbod**;
- **Beleidsadviezen** op basis van landelijke en regionale trends en ontwikkelingen;
- **Vitale Vakantieparken**;
- Ontwikkeling van **nieuwe projecten** ter ondersteuning van de sector;
- **Vertalen Big-Data** naar werkbare informatie voor gemeenten en sector;
- **Vakanties voor iedereen**, ook met een barrière;
- Bevorderen van **kwaliteit voor evenementen**.

Over de wijze waarop dat vorm en inhoud wordt gegeven zijn wij zeer tevreden.

Financieel

Voor het jaar 2021 gaat het Recreatieschap Drenthe uit van een reguliere compensatie voor de stijging van de lonen en andere prijzen. Daarmee uitgaande van de uitvoer van de huidige taken en met accenten vanwege de kansen die de organisatie in 2021 ziet.

De totale gemeentelijke bijdrage bedraagt € 1.204.791,- waarvan € 872.901,- + € 309.442,- aandeel fonds recreatie en toerisme (dit laatste bedrag is afhankelijk van de inkomende toeristenbelasting). Ons aandeel hierin is € 110.916,-. Voor Aa en Hunze betekent dit een verhoging van circa € 4.000,- ten opzicht van de bijdrage 2020.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

RUD

De RUD Drenthe verzorgt voor de 12 Drentse gemeenten en de provincie Drenthe de uitvoering van alle milieutaken. Hierbij gaat het om vergunningverlening (o.a. nieuw vestiging van bedrijven, wijzigingen in bedrijfsvoering, paasvuren), toezicht en handhaving (o.a. controles, klachtbehandeling, asbestverwijdering, piketregeling) en milieuspecialistische advisering (o.a. bodem, geluid, lucht, externe veiligheid) in diverse projecten.

Inhoudelijk

De kaderbrief RUD 2021 bestaat uit een drietal hoofdelementen te weten:

- de beleidsmatige en organisatorische ontwikkelingen;
- de financiële en beleidsmatige uitgangspunten;
- de aandachtspunten die van invloed kunnen zijn op de begroting.

Beleidsmatige en organisatorische ontwikkelingen

De werkzaamheden die in 2021 gepland staan worden opgenomen in het jaarprogramma. Naast de reguliere werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en advisering wordt onder andere aandacht besteed aan de komst van Omgevingswet, het verbod op asbestdaken, uitvoering beleid m.b.t. de zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), klimaatdoelen/energiebesparing, de overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeenten, het wegvallen van de Rijksfinanciering voor de advisering in externe veiligheid en de uitkomsten van het project locatiebestand op orde en risicogericht werken. Op organisatorisch vlak zal ook 2021 in het teken staan van de invoering van de Omgevingswet, digitale informatie uitwisseling, de inzet van dataspecialisten, de beleidscyclus op orde brengen, en het starten van het aanbestedingstraject voor een nieuw zaakstelsel. Ten aanzien van het ziekteverzuim is het streven om dit percentage in 2021 terug te dringen tot 6 %.

Financieel

De financiële uitgangspunten zijn kaderstellend voor de begroting 2021. Het uitgangspunt voor de begroting 2021 is gebaseerd op de begroting 2020. De driejarige extra incidentele deelnemersbijdrage van 5% komt per 2021 te vervallen.

De deelnemersbijdrage wordt verhoogd met een index van 2,8 % voor de verwachte ontwikkeling van lonen en prijzen. Doordat een ziekteverzuimpercentage van 6 i.p.v. 4 % wordt gebruikt wordt de productiviteitsnorm verlaagd naar 1330 uur.

In de kaderbrief wordt tenslotte inzicht gegeven in enkele risico's die kunnen leiden tot een bijstelling van de begroting. Vooral de herijking van de verrekeningsmethodiek en de actualisatie van het locatiebestand kan een sterke invloed hebben deelnemersbijdrage (ook in de verdeelsleutel tussen deelnemers).

Per saldo leidt de kaderbrief tot een lagere bijdrage in 2021, de verlaging van de productiviteitsnorm leidt echter ook tot een lagere inzet.

Wij zien in de kaderbrief geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven op de kaderbrief, uiteraard blijft ons college een kritische houding aannemen ten opzichte van de uitvoering van de taken/afspraken.

Veiligheidsregio Drenthe

Aan de veiligheidsregio Drenthe zijn de gemeentelijke taken overgedragen in het kader van de brandweer, de geneeskundige hulpverlening bij rampen, de inventarisaties t.a.v. risico's van branden rampen en crises, de advisering hierover en het mede besturen van een gemeenschappelijke meldkamer voor brandweer, politie en ambulancezorg.

Inhoudelijk

Zowel op het gebied van crisisbeheersing als op brandweezorg zijn er de nodige ontwikkelingen gaande. Deze staan hieronder kort omschreven.

Doorontwikkeling crisisbeheersing

Het algemeen bestuur van de VRD geeft aan dat de toenemende complexiteit van de samenleving tot gevolg heeft dat rampen en crisis ook complexer worden. Opschaling op maat en afgestemd op de specifieke situatie, geeft een beter resultaat dan de vastgestelde protocollen zoals in het verleden gehanteerd werden. Grote calamiteiten komen gelukkig niet heel vaak voor maar kleine crisis of crisis met een grote impact steeds meer. De gemeente Aa en Hunze heeft m.b.t. het Ruige Veld en camping Anloo dit ook ervaren.

Verandering brandweezorg

Vergrijzing, krimp en snelle verandering in de woon-, werk- en privésituaties zetten de beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers, met name overdag, onder druk. Een vrijwilliger is daardoor gemiddeld nog maar 10 jaar beschikbaar voor de brandweer. De keurings- en opleidingseisen die aan de vrijwilligers worden gesteld, werpen ook een steeds hogere drempel op. Dit betekent een toename van de kosten terwijl de o.a. kwaliteit en paraatheid niet toeneemt. Er moet dan ook in een periode van 5 tot 10 jaar een nieuw stelsel ontwikkeld worden. Uitgangspunt blijft vrijwilligheid maar dan aangevuld met beroepsmedewerkers.

Om een gelijkwaardige brandweezorg in Drenthe te kunnen leveren, gaat de VRD zich richten op 3 onderdelen. Door het ontwikkelen van een bewustzijn en aanbieden van (technische) mogelijkheden voor de samenleving wordt de zelf- en samenredzaamheid bevorderd. De basisbrandweezorg (eerste auto) wordt geleverd vanuit een dicht stelsel van brandweerposten. Aanvullend hierop komt een "laag" van aanvullende specialistische (beroeps) eenheden.

Benchmark VRD

Ten opzichte van andere veiligheidsregio's doet de VRD het goed. De VRD levert goede prestaties tegen een lagere gemiddelde kostprijs. De repressieve medewerkers hebben een groot vertrouwen in de VRD als organisatie en zijn tevreden. Tenslotte blijkt uit een collegiale toetsing van andere veiligheidsregio's dat de VRD in staat is de medewerkers goed te motiveren. Medewerkers zijn betrokken en loyaal. De VRD wil inspelen op veranderingen waarbij kostenbewustzijn, vertrouwen en het kwaliteitsniveau in stand blijven.

Het algemeen bestuur wil de begroting baseren op de volgende leidende principes:

Vrijwilligheid blijft de basis voor brandweezorg in Drenthe, naast vrijwilligheid inzetten op specialismen via (parttime)beroepspersoneel.

Bestaande brandweezorgprincipes worden vervangen door nieuwe, met gebruik van nieuwe technieken en vrijwillige energie in de samenleving. Gelijke brandweezorg maakt plaats voor gelijkwaardige brandweezorg.

Opkomsttijden eerste auto blijven binnen huidige Drentse normenkader.

Crisisbeheersing en GHOR

Vanuit verbinding en vertrouwen samenwerken.

VRD neemt niet over, maar ondersteunt, faciliteert en coördineert.

Veranderende rol VRD organiseren en financieren vanuit flexibilisering inzet personeel.

Informatie ondersteunt voorbereiden, uitvoeren en samenwerken.

Financieel:

De nog op te stellen begroting 2021 zal worden gebaseerd op hiervoor genoemde ontwikkelingen. Om dit mogelijk te maken vindt het algemeen bestuur dat er géén taakstelling en géén korting op de compensatie voor lonen en prijzen moet worden doorgevoerd. Door het werk anders te organiseren gaat men proberen deze veranderingsopgave en de daarmee samenhangende kosten voor extra opleiding en werving van personeel binnen de huidige financiële en personele kaders te realiseren. Voor de gemeente Aa en Hunze zal dat een extra bijdrage van circa € 63.368,- betekenen.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

Werkplein Drentsche Aa (WPDA)

Werkplein Drentsche Aa is de organisatie waarin wij samen met de gemeenten Assen en Tynaarlo de uitvoering van de taken op grond van de Participatiewet hebben belegd. Daarnaast geeft WPDA uitvoering aan het beschut werk voor de doelgroep WSW en beschut werk in het kader van de Participatiewet.

Inhoudelijk

De onlangs vastgestelde beleidsnotitie "Werk, Inkomen, Meedoen" vormt de basis voor de opdracht aan WPDA. WPDA hanteert voor de opdracht diverse routes. Per opdracht en route wordt een terugblik, het doel en een vooruitblik gepresenteerd. Daarnaast wordt een belangrijk deel van het kader bepaald door landelijke wet- en regelgeving. In de kaderbrief worden een aantal algemene ontwikkelingen genoemd die ook nog van invloed kunnen zijn op de begroting 2021 zoals meer aandacht voor mensen die langdurig in de bijstand zitten, technologische veranderingen op de arbeidsmarkt en aan duurzaamheid gerelateerde vraagstukken.

WPDA gaat hier invulling aan geven binnen de volgende beleidsmatige kaders:

- De inzet is erop gericht om kwetsbare inwoners aan het werk te helpen en te houden.
- Inwoners die (nog) niet kunnen werken worden gestimuleerd om zoveel mogelijk mee te doen in de samenleving.
- WPDA levert een bijdrage aan de financiële stabiliteit van haar cliënten door o.a. tijdig verstrekken van een uitkering.
- WPDA blijft ook in 2021 inzetten op preventie, samenwerking met diverse partijen die een rol vervullen in het sociaal domein. Dit betreft o.a. thema's t.a.v. toegankelijkheid, en vroeg-signalering en voor onze gemeente specifiek de samenwerking in het armoedepact.
- In deze samenwerking draagt WPDA bij aan een sluitende aanpak voor cliënten binnen de deelopdrachten, waarbij voor cliënten met een bredere problematiek de regie bij Attenta ligt.

Financieel

WPDA verwacht een toename van de gemeentelijke bijdragen voor de 3 gemeenten van € 18,9 miljoen in 2020 naar een bedrag tussen de € 19,6 en € 20,0 miljoen in 2021. Als belangrijkste oorzaak wordt de reguliere indexering en cao afspraken en genoemd en de intensivering van de dienstverlening door de nieuwe wet inburgering en de cliënten uit het doelgroepenregister. Ook voert het rijk een wijziging in de financiering van de bijstand aan zelfstandigen door (BBZ-regeling) waarbij er een groter risico bij de gemeente komt te liggen en is er sprake van een toenemend beroep op de bijzondere bijstand en het minimabeleid. De kosten hiervoor zijn slechts zeer gering beïnvloedbaar. Onzekerheid ligt er vooral in de ontwikkeling van het aantal uitkeringen, het budget wat hiervoor van het rijk wordt ontvangen en het budget voor de Wsw. Opgemerkt moet worden dat voor de taken nieuwe Inburgeringswet in 2020 het beleids- en uitvoeringskader hiervoor door ons nog moet worden vastgesteld.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

Kantttekeningen

geen

Financiën

De kaderbrieven schetsen een algemeen beeld op basis van vastgesteld beleid en de verwachte ontwikkelingen en accenten voor de begroting 2021. De gemeenschappelijke regelingen houden in de ramingen rekening met compensatie voor gestegen loon- en prijsontwikkeling.

Voor ons zou dit bij benadering leiden tot een hogere bijdrage van € 56.000,- ten opzichte van de vastgestelde begrotingen 2020 van de gemeenschappelijke regelingen + de gemeentelijke trend van 2,4% voor 2021.

Communicatie

Van alle gemeenschappelijke

Burgerparticipatie

n.v.t.

Samenvatting voor publicatie Schakel (max. 5 regels)

De gemeenschappelijke regelingen sturen jaarlijks in het voorjaar een kaderbrief aan de gemeenten. In de kaderbrief wordt inzicht gegeven in de beleidsmatige ontwikkelingen en financiële uitgangspunten voor de begroting 2020.

Bijlagen

1. Kaderbrief GGD 2021 en overzicht basistaken GGD
2. Kaderbrief Publiek vervoer regio Groningen en Drenthe 2021
3. Kadernota Recreatieschap Drenthe 2021 + oplegger Aa en Hunze
4. Kaderbrief RUD Drenthe 2021
5. Kaderbrief Veiligheidsregio Drenthe 2021
6. Kaderbrief Werkplein Drentsche Aa 2021

Gelet op aard en omvang van de informatie in deze adviesnota en de bijlagen kunnen wij ons voorstellen dat dit ook een aantal vragen van technische aard bij u oproept. Wij verzoeken u deze vragen bij voorkeur aan onze ambtelijke ondersteuning te stellen. Hiervoor kunt u contact opnemen met dhr. H. Wilts van het team samenleving.

Met vriendelijke groet,

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

mevrouw mr. M. Tent
secretaris

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester

Oplegger informatie kaderbrief verbonden partijen

Naam verbonden partij	Werkplein Drentsche Aa
Jaar	2021
Portefeuillehouder	Co Lambert (Aa en Hunze), Karin Dekker (Assen), Henk Lammers (Tynaarlo)
Beleidsadviseur/beheerder/accounthouder	Harrie Wilts (Aa en Hunze), Manon van der Gouw (Assen), Marian Ottens (Tynaarlo)
Telefoonnummer adviseur	06 51701137 (Harrie Wilts), 06 11624789 (Manon van der Gouw), 0592 266 751 (Marian Ottens)
Emailadres adviseur	hwilts@aaenhunze.nl , m.gouw@assen.nl , m.ottens@tynaarlo.nl

1. Bestuurlijk belang, wijze van deelneming van de gemeente in de verbonden partij

De gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo nemen deel in de gemeenschappelijke regeling Werkplein Drentsche Aa met als doel om de wettelijke taken van de gemeenten op het terrein van de Participatiewet, Wet sociale werkvoorziening en aanverwante regelingen uit te voeren.

2. (Wettelijk) kader

Werkplein Drentsche Aa voert voor de gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo de Participatiewet en de Wet sociale werkvoorziening uit en voert daarbij in elk geval de volgende taken uit:

- a. inkomensverstrekking
- b. arbeidsmarkt toeleiding
- c. organiseren en aanbieden van werk

WPDA verricht beleidsvoorbereidende taken op uitvoeringsniveau en alle uitvoerende taken in het kader van in elk geval:

- de Participatiewet
- de Wet Sociale Werkvoorziening
- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
- het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004
- de in de deelnemende gemeenten vastgestelde of vast te stellen verordeningen en beleidsregels op het terrein van werk en inkomen zoals het gemeentelijk minimabeleid.

3. Uitgangspunten voor de op te stellen begroting

1.	Het door het algemeen bestuur van de organisatie in de begroting 2020 en de meerjarenramingen 2021-2023 vastgestelde beleid is basis voor de opstelling van de budgetten in de begroting 2021 en voor de op te stellen financiële prognoses voor de periode 2022-2024;
2.	Beleidswijzigingen en/of nieuwe beleidsontwikkelingen worden, samen met de daaraan verbonden budgettaire effecten en dekkingsmaatregelen, expliciet in de begroting 2021 zichtbaar gemaakt.
3.	De gelijktijdig met de begroting 2021 aan te leveren financiële prognoses voor de periode 2022-2024 worden eveneens opgesteld op basis van het aanvaarde beleid. Aanvullend daarop wordt rekening gehouden met voor de betrokken periode voorziene loon-, prijs- en

	volumeontwikkelingen. Uitgangspunt zijn daarbij de Begrotingsrichtlijnen verbonden partijen van de gemeente Assen.
4.	
5.	

4. Indexen

%	Lopende begroting	2021	2022	2023	2024
Prijsindex	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Indexatie loonkosten	3,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Rente lang geld op te nemen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rente kort geld op te nemen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

5. Wat komt er op de verbonden partij (en daarmee de gemeente) af, nieuw beleid

Omschrijving	Kosten (structureel of incidenteel)
Verhogen arbeidsparticipatie mensen uit doelgroepregister	€ 100.000 (structureel)
Wet inburgering / intensivering begeleiding statushouders	€ 100.000 (structureel)

6. Gemeentelijke bijdrage aan de verbonden partij

Huidig (bijdrage lopende begrotingsjaar, eventueel bijgesteld)	Nieuw (komende jaar)	2022	2023	2024
€ 18.878	€ 20.045 (+/- € ,475)	€ 20.190 (+/- € ,475)	€ 20.530 (+/- € ,475)	€ 20.770 (+/- € ,475)

7. Opmerkingen vanuit financiën

- Het grootste deel van de stijging van de gemeentelijke bijdrage wordt veroorzaakt door de reguliere indexeringen en cao-afspraken betreffende de uitvoeringskosten.
- De extra werkzaamheden door de nieuwe wet Inburgering en de intensivering van de dienstverlening voor cliënten uit het doelgroepregister hebben hun weerslag op de bedrijfsvoeringskosten, in de vorm van extra formatie. Zie ook punt 5.
- Net als voorgaande jaren is er sprake van een toenemend beroep op de bijzondere bijstand en het minimabeleid. Dit zijn wettelijke regelingen en gemeentelijk beleid, waar inwoners aanspraak op kunnen maken wanneer zij hier recht op hebben. Dit betekent dat deze kosten slechts zeer gering beïnvloedbaar zijn.
- De meeste onzekerheid ligt in de ontwikkelingen van het aantal uitkeringen, het hiervoor beschikbare budget en het budget voor de Wsw. Bij gelijkblijvende budgetaandelen van de Drentsche Aa gemeenten zal naar verwachting de bijdrage op de Uitkeringen Participatiewet afnemen. Anderzijds is de ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen erg afhankelijk van de economische beweging in de komende jaren. Bovenstaande aspecten zijn binnen de bandbreedte van de gemeentelijke bijdrage opgenomen.

PS: indexaties zijn conform begrotingsrichtlijnen verbonden partijen 2020 (gemeente Assen).

8. Concept zienswijze

Kaderbrief 2021

Hierbij bieden wij u onze kaderbrief 2021 aan. In deze brief schetsen wij zowel de inhoudelijke als de financiële ontwikkelingen die van invloed zijn op de beleidsbegroting 2021. Wij zijn ons er van bewust dat de gemeenten onder grote financiële druk staan. Een groot deel van de taken van de GGD richt zich op preventie. Het blijft belangrijk om in te zetten op preventie om erger te voorkomen. En we zien de vraag aan de GGD om hierin bij te dragen toenemen. In de kaderbrief gaan wij in op inhoudelijke ontwikkelingen die spelen en die ook in het jaar 2021 en verder aandacht en inzet vragen. De GGD realiseert zich dat zij naast de reguliere compensatie voor loon- en prijsstijgingen en de uitbreiding in het RVP, geen extra middelen van de gemeenten voor de ontwikkelingen opgenomen in de kaderbrief kan vragen.

Ter voorbereiding op de meerjarenbegroting 2021 en verder zijn de huidige basistaken en het daarbij horende wettelijke uitvoeringsniveau leidend. Een eerste verkenning van onze basistaken leert dat deze op een wettelijk minimaal niveau worden uitgevoerd en waar mogelijkheden zijn om in samenhang taken effectiever uit te voeren wordt dit ingezet. U ontvangt bij de kaderbrief een overzicht van de basistaken van GGD Drenthe. We nemen in de voorbereiding ook mee waar we kansen zien om het anders te doen en waar mogelijke investeringen voor de baten uit kunnen gaan. De taken van de GGD moeten op een minimaal verantwoord niveau uitgevoerd worden en door deze taken in het collectief te organiseren en uit te voeren is dit per definitie efficiënter en voordeliger dan op individueel niveau per gemeente. Daarmee lenen de basistaken zich niet voor een mogelijkheid voor gemeenten om individueel keuzes te maken op welk niveau zij deze willen afnemen.

In de voorbereiding op deze kaderbrief zijn wij door een aantal raden in de gelegenheid gesteld om via de zogenoemde raadsinformatieavonden een beeld te schetsen van ontwikkelingen die wij op ons vakgebied zien. Een aantal raadsleden heeft tijdens deze bijeenkomsten aangegeven dat de GGD aandacht zou moeten hebben voor o.a. suïcidepreventie, mentale druk bij jongeren, een kansrijke start voor gezinnen, preventieve ouderenzorg en de gezondheidsontwikkeling in de fysieke omgeving.

Het zal van de GGD een voortdurende inspanning vragen om nieuwe ontwikkelingen met de huidige beschikbare capaciteit op te pakken en dan ook aan te geven welke activiteiten we niet meer of minder doen. In de begroting 2021 zullen we dit nader uitwerken en deze wordt voor zienswijze aan de Drentse gemeenteraden aangeboden. Mochten bepaalde ontwikkelingen voor (individuele) gemeenten ontoereikend uitgevoerd kunnen worden, dan zijn er wellicht mogelijkheden deze als additioneel taak te laten uitvoeren door de GGD.

Ontwikkelingen en ambities voor 2021

Programma Beschermen

Infectiepreventie

Het voorkómen van infecties is één van de publieke gezondheidstaken van de GGD. Infectiepreventie bestaat enerzijds uit voorlichting over hygiëne en gezond gedrag en anderzijds bescherming via vaccinaties. Dit laatste is continue in beweging. Er komen nieuwe vaccins op de markt, de kennis over vaccinaties neemt toe en soms komt een nieuwe infectieziekte in beeld. Ook is de verwachting dat het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) zich uitbreidt. In 2021 wordt in elk geval de HPV-vaccinatie voor jongens ingevoerd en wordt de HPV-vaccinatie vervroegd naar negen jaar. Er komt een standaard aanbod tot vaccineren meningokokken ACWY bij 14-jarigen. Ook jongeren van 18 tot 26 jaar krijgen de mogelijkheid om zich alsnog te laten vaccineren¹.

Wij blijven streven naar een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad, zodat infectieziekten geen kans krijgen zich breed te verspreiden en dat mensen die- om gezondheidsredenen of leeftijd- niet kunnen worden gevaccineerd, beschermd worden via het collectief. Als GGD bundelen we onze inzet en krachten op het gebied van vaccineren en willen we de mogelijkheid tot vaccineren en advisering daarover laagdrempeliger maken. Met als doel een groter bereik. Dit is niet alleen bedoeld voor kinderen, maar ook voor reizigers, mensen die vanwege hun beroep een verhoogd risico lopen en inhaalvaccinaties. De uiteindelijke vaccinatiegraad wordt immers gevormd door alle vaccinaties tezamen

Verder blijven we actief inzetten op snelle respons bij uitbraken van infecties bij kwetsbare groepen, zoals ouderen. Voor hen zijn met name infecties met bacteriën die resistent zijn voor antibiotica risicovol.

Gezonde leefomgeving

De GGD geeft wanneer dit speelt zicht op manieren om de gezondheid van inwoners te beschermen tegen schadelijke effecten van het milieu, zoals fijnstof en geluids- en geuroverlast.

Nieuwe ontwikkelingen die te maken hebben met de energietransitie en technologie leiden tot een toename van vragen over de gezondheid van mensen. Denk daarbij aan 'Nul op de Meter' (NOM) woningen, windturbines, biomassa, maar ook de 5G mobiele netwerktechnologie. Deze vraagstukken zullen de komende jaren onze aandacht vragen. De GGD heeft een beperkte formatie voor deze adviesfunctie en heeft de laatste jaren daarom alleen op actuele vragen van gemeenten advies gegeven en heeft niet proactief kunnen agenderen. Met een toenemende vraag vanuit bovenstaande ontwikkelingen zullen we nog sterker moeten prioriteren.

¹ Jongeren in de leeftijdsgroep 15 tot 17 jaar zijn in 2019 opgeroepen voor deze vaccinatie

Coördinatie psychosociale hulpverlening (PSH)

De vraag naar inzet van PSH neemt toe mede onder invloed van een maatschappij die mondiger wordt en ook omdat er meer verantwoordelijkheden vanuit de zorg bij de gemeenten zijn belegd. Het gaat hierbij vooral om het coördineren van de inzet van betrokken maatschappelijke organisaties bij een sociaal/maatschappelijk incident waaruit onrust ontstaat of kan ontstaan en/of de inzet van de zorgpartijen hierin. Hierbij is een direct verband met de opgeschaalde inzet bij crisis en rampen waar de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) een tweeledige verantwoordelijkheid heeft vanuit de GGD en de GHOR. In samenwerking met de Veiligheidsregio Drenthe (waar de GHOR onderdeel van is) werken we uit hoe we op een effectieve wijze hieraan vorm en inhoud kunnen geven. De inzet hiervoor is budgettair niet begroot en wordt nu bekostigd vanuit de productgroepen die de inzet leveren.

Wat betekent dit voor onze inzet in 2021

- De vaccins die toegevoegd worden aan het RVP bieden wij aan, zoals de vaccinaties HPV voor jongens en meisjes van negen jaar en inhaalvaccinaties. De financiële consequenties worden door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in kaart gebracht en via het gemeentefonds aan gemeenten gecompenseerd. De GGD brengt de daadwerkelijke kosten via haar begroting in rekening bij de gemeenten.
- De deskundige infectiepreventie publieke gezondheid gaat een proactieve spilfunctie vervullen als het gaat om infectiepreventie.
- We blijven actief deelnemer aan het ABR-zorgnetwerk Noord-Nederland gericht op een goede respons op de toenemende antibioticaresistentie. Ook gaan we door met het 'BRMO/MRSA-loket' waar burgers en zorgmedewerkers terecht kunnen met vragen over de preventie en bestrijding van infecties met resistente bacteriën.
- We zetten ons in om de vaccinatiegraad op 95% te krijgen.
- We adviseren waar mogelijk en op vraag van gemeenten en cliënten over ontwikkelingen rondom de energietransitie en de invloed op gezondheid.
- In samenwerking met de Veiligheidsregio Drenthe (waar de GHOR onderdeel van is) werken we uit hoe we op een effectieve wijze vorm en inhoud aan de verdere ontwikkeling van PSH kunnen geven.

Programma Bevorderen

Gezonde leefstijl

In Drenthe zijn lokale- en bovengemeentelijke netwerken actief om op het gebied van gezondheid de preventieaanpak in de gemeenten goed vorm te geven. Daar is het project 'aan de slag met preventie in de Drentse gemeenten' er één van. Er is op basis van wijkgezondheidsprofielen en gesprekken met inwoners en professionals in alle Drentse gemeenten in kaart gebracht op welke thema's en de gemeenten interventies inzetten. De gekozen interventies worden in de jaren 2020-2022 uitgevoerd.

We willen samen met gemeenten vanuit het project 'aan de slag met preventie' met relevante partners werken aan een aantal gemeenschappelijke thema's. Het gaat om roken, drugsgebruik, problematisch alcoholgebruik, overgewicht en bewegen, eenzaamheid, mentale druk en psychische problematiek. Deze thema's zijn door alle Drentse gemeenten als relevant genoemd. De thema's worden in samenhang benaderd omdat het erg belangrijk is om aandacht te hebben voor de achterliggende oorzaken zoals armoede, lage gezondheidsvaardigheden en overerfbaarheid van gezondheidsachterstanden. Hiermee stellen we een regionale preventieagenda op waarbij het uitgangspunt is elkaar regionaal te versterken en lokaal uit te voeren. Dit vanuit de lokale netwerken met inwoners en de daar opererende maatschappelijke organisaties. De ambities sluiten aan op die van het Nationaal Preventieakkoord en er wordt ook verbinding gezocht met de Drentse invulling van het Nationaal Sportakkoord, de landelijke nota gezondheidsbeleid, Kansrijke Start, Eén tegen Eenzaamheid en andere landelijke programma's.

Er is de laatste jaren een toegenomen aandacht voor een gezonde leefstijl en er is meer inzicht in de rol die de leefomgeving daarbij kan spelen, namelijk door deze zo in te richten dat deze uitnodigt tot bewegen en ontmoeten. De Omgevingswet, die in 2021 in werking treedt, geeft een goede mogelijkheid om de gezondheid en leefstijl van de Drenten te verbeteren. Gemeenten kunnen hun GGD inzetten om te adviseren over de inrichting van de leefomgeving bij het komen tot omgevingsvisies en – plannen, maar ook bij de verdere vergunningverlening via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Van belang is om de ontwikkelingen ten aanzien van de investeringen in preventieve interventies te monitoren. In 2021 zijn de resultaten van de volwassenen en ouderen monitor die de GGD uitvoert, beschikbaar. De uitkomsten van de jeugdmonitor zijn in 2020 bekend. Met de gemeenten en deelnemende partners wordt nog uitgezocht welke aanvullende monitoring nodig is op de hierboven genoemde thema's. Ook blijven we de wijkgezondheidsprofielen actualiseren en uitbreiden met aanvullende data. Landelijk gaan de GGD-en samen met VWS, VNG en het RIVM in 2020 inhoud geven aan een verdere ontwikkeling van de landelijke gezondheidsmonitors. De uitkomsten kunnen leiden tot vernieuwingen/veranderingen die dan vanaf 2021 ingezet gaan worden.

Gezondheidsbeleid

In het voorjaar van 2020 zal de landelijke gezondheidsnota verschijnen. Inhoudelijke thema's zijn de fysieke en sociale leefomgeving, gezondheidspotentieel benutten, vitaal ouder worden en druk op dagelijks leven van jeugd en jongvolwassenen. Binnen twee jaar dienen de gemeenten op basis daarvan hun lokale gezondheidsnota's te ontwikkelen, eventueel in samenhang met andere beleidsterreinen. De GGD kan hierin een ondersteunende rol vervullen.

Wat betekent dit voor onze inzet in 2021

- We participeren in de Drentse Preventieagenda, gekoppeld aan het project 'aan de slag met preventie in de Drentse gemeenten'

- Vanuit de eigen uitvoering van onze publieke gezondheidstaken dragen we bij aan regionale agenda in samenhang met 'aan de slag met preventie'.
- We ondersteunen gemeenten bij het lokale gezondheidsbeleid en de lokale nota's gezondheidsbeleid.
- We adviseren waar mogelijk en op vraag over de inbedding van gezondheid binnen hun omgevingsvisies, -plannen en de vergunningverlening. Daarbij wordt het DSO gebruikt.
- We bouwen verder aan de samenhang door:
 - Te blijven samenwerken en verbinden met zowel het sociale als het fysiek domein voor een gezonde leefomgeving
 - Nog meer te verbinden met domeinen als schuldhulpverlening, wonen, werk en inkomen, jeugd
 - Samen te werken met het onderwijs bijvoorbeeld om het thema gezondheid binnen het lespakket te krijgen
 - De samenwerking met organisaties zoals de zorgverzekeraars, woningbouwcorporaties, huisartsen, verloskundigen, welzijnsorganisaties etc. te behouden en waar mogelijk te versterken
- We pakken de vernieuwingen ten aanzien van de gezondheidsmonitors op.
- We actualiseren de wijkgezondheidsprofielen en breiden deze waar nodig uit.
- We adviseren op basis van de resultaten van de monitor volwassenen en ouderen.

Programma Jeugd

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Wij willen dat kinderen en jongeren gezond en veilig opgroeien. De JGZ werkt vanuit het Landelijk Professioneel Kader (LPK) waarmee wij onze kwaliteit normeren en toetsbaar maken. Daarnaast wordt op landelijk niveau vanuit de JGZ-branchen gezamenlijk een ontwikkelkoers bepaald en wij participeren hierin. Hiermee is er richting voor de doorontwikkeling van de dienstverlening van de Jeugdgezondheidszorg.

De centrale thema's die we oppakken zijn gericht op flexibele dienstverlening, op het faciliteren van eigen regie van ouders en jongeren en op de wijze waarop zij gebruik maken van de JGZ. Uitgangspunt hierbij is dat zorg op maat wordt aangeboden in dialoog tussen professional, ouders en de jongere. Daarmee creëren we ruimte om met de ouders en kinderen die extra steun nodig hebben bij het opvoeden en opgroeien vaker contact te hebben en hen te ondersteunen. En we versterken de preventieve en ook vroegtijdige inzet om ernstigere problematiek te voorkomen c.q. vroegtijdig te signaleren. Een belangrijke randvoorwaarde voor bovengenoemde ontwikkeling is het omzetten van de traditionele dienstverlening naar toepassing van digitale mogelijkheden zoals e-consult en zelfmonitoring via bijvoorbeeld een groei-app. We onderzoeken ook mogelijkheden waarbij ouders zelf gegevens invoeren in hun dossier (bijvoorbeeld meten en wegen). Bijzondere aandacht is er ook voor kwetsbare groepen. We sluiten zoveel mogelijk aan bij de landelijke

programma's als 'Kansrijke start' (focus op de eerste 1000 dagen) en de thema's uit het preventieakkoord waarbij we ook naar de achterliggende problematiek kijken. Waar mogelijk zetten we effectieve (bewezen) interventies en innovaties in binnen onze dienstverlening zodat we zorgdragen voor continuïteit en borging.

Kansrijke start

De periode van conceptie tot 2 jaar heeft grote invloed op de latere kansen van een mens op een gezond leven en mogelijkheden om te participeren in de samenleving. Vanuit het landelijk actieprogramma Kansrijke Start wordt gewerkt aan verbetering van signalering en ondersteuning van (aanstaande) ouders in de periode van zwangerschapswens, zwangerschap en de eerste twee levensjaren van een kind. Hiervoor worden lokale coalities ingericht. Hierin treffen de medisch keten en sociale keten elkaar. De GGD werkt van oudsher op het snijvlak van beide ketens. Vanuit die rol kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan de coalities. We doen dit vanuit de werkzaamheden van de JGZ en door het inbrengen van de kennis en expertise vanuit de GGD. Eén van de onderdelen van Kansrijke Start is het programma Nu Niet Zwanger. De uitvoering hiervan bevindt zich in Drenthe nog in de projectfase, waarbij het streven is om dit van 2021 te borgen bij GGD Drenthe.

Wat betekent dit voor onze inzet in 2021

- We flexibiliseren onze contactmomenten en hebben daardoor meer ruimte voor vroegtijdige preventieve inzet voor ouders en kinderen die meer steun nodig hebben.
- Omzetten van traditionele dienstverlening naar toepassen van digitale mogelijkheden.
- Innovatie en doorontwikkeling van dienstverlening met effectieve interventies en innovaties vanuit de regionale en landelijke programma's.
- We hebben de ambitie om Kansrijke Start in heel Drenthe aan te bieden.

Veilig Thuis

Veilig Thuis maakt door een toename van meldingen en adviesvragen een groei door. Ook in het jaar 2020 zal gemonitord worden welke inzet gevraagd wordt van Veilig Thuis. Het Rijk heeft tot op heden deze groei financieel onvoldoende gecompenseerd.

Onze insteek is dat we samen met het lokale veld en de beschermingsketen inzetten op een zo effectief mogelijke werkwijze in samenhang met gemeenten. We vragen ons namelijk af of een verdere groei van Veilig Thuis gaat bijdrage aan een verbetering van het veilig zijn en worden van thuissituaties. Een focus op vooral de ernstige situaties en gemeenten vanuit expertise ondersteunen in hun beleid en uitvoering zou naar ons inzicht een goede richting zijn om op in te zetten.

Echter Veilig Thuis is wel gehouden aan de huidige wettelijke kaders en een uitvoering conform het landelijk vastgestelde handelingsprotocol. Daarnaast zal de Drentse regiovisie kindermishandeling en huiselijk geweld die naar verwachting begin 2020 vastgesteld wordt leidend zijn.

Ook is er aandacht nodig voor het ontbreken van weerstandsvermogen voor de uitvoering van Veilig Thuis binnen de begroting. In 2020 zal bij de aanbidding van de begroting 2021 een voorstel gedaan worden om weerstandsvermogen te kunnen opbouwen, zodat fluctuaties in de productie bij Veilig Thuis zelf opgevangen kunnen worden.

Verdere inhoudelijke ontwikkelingen

Naast bovengenoemde ontwikkelingen signaleren wij in het domein van de publieke gezondheid een aantal nieuwe ontwikkelingen, waarin wij op dit moment geen taken uitvoeren, maar die wij onder uw aandacht willen brengen.

Allereerst is dit de toenemende aandacht voor suïcidepreventie. Suïcide is een van de belangrijkste doodsoorzaken bij jongeren. In Drenthe overlijden jaarlijks ongeveer 50 mensen ten gevolge van suïcide. Landelijk is een project '113 Zelfmoordpreventie' gestart, genaamd 'Suïcidepreventie Actienetwerk'. Acht GGD-regio's werken hier inmiddels aan mee.

Als tweede ontwikkeling noemen wij de toenemende aandacht voor preventie bij ouderen. Het aantal ouderen in Nederland neemt snel toe, in Drenthe zelfs sneller dan elders in Nederland. Veel voorkomende problemen bij ouderen zijn chronische aandoeningen, zoals dementie, diabetes, artrose en nek- en rugklachten. Daarnaast komt eenzaamheid ook veel voor. Preventie is mogelijk door bijvoorbeeld meer aandacht te besteden aan een gezonde leefstijl van ouderen, een leefomgeving die uitnodigt tot beweging en ontmoeting van ouderen en aandacht voor een dementievriendelijke gemeente. Het ministerie van VWS zal in de komende landelijke nota gezondheidsbeleid expliciete aandacht schenken aan 'vitaal ouder worden' en de programma's als Langer Thuis en Eén tegen eenzaamheid spelen op het thema in.

Tenslotte zal per 1 januari 2020 de Wet verplichte ggz (Wvvgz) van kracht worden. Uit deze wet vloeien taken en rollen voort die mogelijk vanuit het oogpunt van publieke gezondheid bij de GGD kunnen worden belegd.

Bedrijfsvoering

Informatiehuishouding en -veiligheid

Van de GGD wordt steeds meer gevraagd om beleidsinformatie te leveren in relatie tot maatschappelijke ontwikkelingen op het terrein van de publieke gezondheid en maatschappelijke veiligheid.

De behoefte aan geïntegreerde, samengestelde informatie voor zowel onze dienstverlening als interne processen neemt toe en dat vereist dat de informatievoorziening in zijn geheel toekomstbestendig is. In onze dienstverlening zien we de vraag naar een verdere digitalisering van ons aanbod. Als voorbeelden: meer gebruik maken van eigentijdse mogelijkheden zoals chatfuncties, online vragenlijsten, consultatiebureau afspraken zelf inplannen. Dit vraagt van onze medewerkers

dat zij digitaal-wijs zijn of gaan worden. Wij willen mede op vraag van de gemeente onze data-analyse verder verfijnen op bijvoorbeeld buurt- en wijkniveau. In nauwe samenhang met partners zullen wij ook inzetten op het beter benutten van onze eigen data, data van partners en openbare data, zodat we aan de (veranderende) informatiebehoefte van de gemeenten kunnen blijven voldoen.

Zowel voor het leveren van beleidsinformatie als voor de verdere verbetering van onze dienstverlening moeten we investeringen gaan doen om het tempo van de ontwikkelingen bij te kunnen houden. En ook om te kunnen inspelen op digitale kwetsbaarheden en dreigingen. De eisen die gesteld worden aan de bescherming van informatie nemen toe en dat betekent niet alleen dat er inspanningen gedaan moeten worden in de techniek, maar ook in het bewustzijn van de medewerkers.

Dit betekent dat deze ontwikkelingen in samenhang moeten plaatsvinden op alle gebieden; mens, proces, techniek en organisatie. Dit vraagt investering in zowel kennis en vaardigheden als techniek. Dit kunnen we nu beperkt doen met de middelen die we nu tot onze beschikking hebben. En daardoor gaat de ontwikkeling langzaam en gefaseerd.

Arbeidsmarkt

Een blijvend aandachtspunt is de ontwikkeling op de arbeidsmarkt. Met name voor medische en verpleegkundige functies geldt dat vacatures moeilijker in te vullen zijn. Ook de functies bij Veilig Thuis zijn steeds moeilijker in te vullen. We zetten daarom in op een versterking in de werving, meer samenwerking in de regio (o.a. met opleidingsinstituten) en de mogelijkheden voor taakdifferentiatie.

Financiële effecten

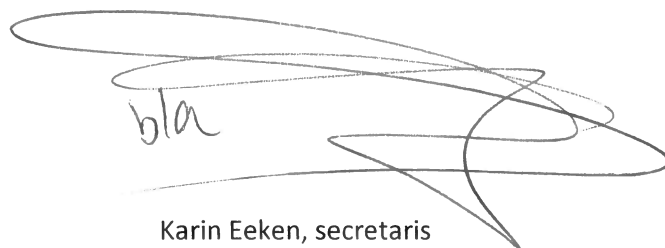
In onderstaande tabel wordt het verloop van de gemeentelijke bijdragen weergegeven. Wij hebben ons voor de reguliere loon- en prijsstijgingen gebaseerd op aannames die door het Centraal Planbureau (CPB) zijn gemaakt. De loon- en prijsstijgingen zijn op die aannames gebaseerd maar worden alleen aan de gemeenten doorberekend voor zover ze zich daadwerkelijk voor doen. Voor het Rijksvaccinatieprogramma is een aanpassing opgenomen voor de HPV (humaan papillomavirus) voor jongens en de inhaalmogelijkheid voor jongens van 18-26 jaar. Deze zullen in 2021 onderdeel van het vaccinatieprogramma zijn en de kosten daarvan worden via het gemeentefonds aan de gemeenten gecompenseerd.

Verloop gemeentelijke bijdragen basistaken GGD Drenthe en Veilig Thuis Drenthe (bedragen x € 1 miljoen)	
Bijdrage 2020 voor de basistaken	€ 15,9
Bijdrage Veilig Thuis Drenthe (additioneel berekend)	€ 6,3
Totaal exclusief afname additionele producten	€ 22,2
Bij: Loon- en prijscompensatie 2021 (2,63%)	€ 0,6
Bij: aanpassing Rijksvaccinatieprogramma (HPV jongens & inhaal mogelijkheid 18-26 jarigen)	€ 0,1
Bijdrage 2021	€ 22,9
Bij: loon- en prijscompensatie 2022 (2,3%)	€ 0,5
Bijdrage 2022	€ 23,4
Bij: loon- en prijscompensatie 2023 (2,15%)	€ 0,5
Bijdrage 2023	€ 23,9
Bij: loon- en prijscompensatie 2024	€ 0,6
Bijdrage 2024	€ 24,5

Namens het bestuur van de GGD,

Harmke Vlieg, voorzitter

Karin Eeken, secretaris

Overzicht Basistaken GGD Drenthe

De algemene taak van het college van burgemeester en wethouders is het bevorderen van de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming daarvan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (art. 2 lid 1 Wet publieke gezondheid).

Basistaken

Op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) dragen gemeenten taken over aan de GGD. Deze taken vormen de basis en worden bekostigd en uitgevoerd op basis van een gelijke bijdrage per inwoner voor alle gemeenten. Daarnaast kunnen de gemeenten ook andere taken opdragen aan de GGD. GGD Drenthe kent in de relatie met haar gemeenten twee vormen van taakoverdracht: via het overdragen van een basistaak of via een opdragen van een additionele taak. Basistaken zijn in ieder geval de wettelijke taken, maar ook overige taken waarin de 12 gemeenten collectief hebben besloten om deze te financieren via een inwonersbijdrage vanuit solidariteit.

Additionele taken

Voor de additionele taken maakt GGD Drenthe afspraken over de uitvoering en de tijdsduur met de betrokken gemeente(n). De gemeenten besluiten jaarlijks gezamenlijk, op voorstel van het algemeen bestuur, over de te hanteren tarieven. Hiertoe is een kostprijsbesluit genomen, wat betekent dat de GGD additionele opdrachten tegen kostprijs uitvoert. Daarbij wordt de overhead genormeerd meegenomen en wordt een risico-opslag gehanteerd van 10%. De opslag wordt gestort in een risicoreserve en benut voor eventuele frictiekosten als gevolg van de afbouw van additionele opdrachten. De risicoreserve is begrensd tot een maximum van 33% van de loonkosten.

Naast additionele taken voor gemeenten doet GGD Drenthe ook enkele taken voor andere opdrachtgevers, zoals bijvoorbeeld de medische arrestantenzorg (Politie), publieke gezondheidszorg voor asielzoekers (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers - COA), SENSE (Ministerie van VWS) en reizigersvaccinaties.

Wettelijke taken GGD

- Epidemiologische analyse
- Medisch milieukundige zorg
- Technische hygiënezorg
- Infectieziektebestrijding, waaronder:
 - Algemene preventie
 - Bestrijden tuberculose
 - Bestrijden seksueel overdraagbare aandoeningen
 - Bron- en contactopsporing
- Psychosociale hulp bij rampen
- Geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen
- Gegevensverzameling voor advisering voor de nota gezondheidsbeleid
- Bewaken gezondheidsaspecten in besluitvorming
- Preventieprogramma's en gezondheidsbevordering
- Publieke gezondheid ouderen
- Formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen

Gemeentelijke wettelijke taken

- Jeugdgezondheidszorg
- Rijksvaccinatieprogramma
- Gemeentelijke lijkschouw
- Openbare Geestelijke Gezondheidszorg - vangnet en advies
- Crisisorganisatie Rampenopvang

1. Jeugdgezondheidszorg

Wettelijke taak: ja

Taak bij wet bij GGD: nee

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) is de publieke gezondheidszorg voor kinderen en jeugdigen tussen 0 en 18 jaar. In het Basispakket JGZ staat welke activiteiten de jeugdgezondheidszorg aan elk kind in Nederland moet aanbieden. Dit Basispakket is uitgewerkt in het Landelijk Professioneel Kader (LPK), en vormt de leidraad voor de uitvoering van de JGZ.

JGZ ondersteunt kinderen, jongeren en ouders zodanig dat zij regie kunnen hebben over de eigen gezondheid en ontwikkeling. Er wordt informatie en advies gegeven aan kinderen, jongeren en ouders over een gezonde en veilige ontwikkeling. Daarnaast volgt de JGZ kinderen in hun ontwikkeling en signaleert (dreigende) stoornissen en risico's om tijdig adequate ondersteuning, korte interventies, doorverwijzing of andere vormen van hulpverlening te kunnen aanbieden.

De kern van het basispakket JGZ is:

- Systematisch volgen van de lichamelijke, psychosociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren.
- Beoordelen van de ontwikkeling in relatie tot de sociale, pedagogische en fysieke omgeving van de kinderen en jongeren en het gezin waarin ze opgroeien.
- Tijdig signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen.
- Geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding, individueel of in groepen, gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders en jongeren.
- Ontzorgen en normaliseren door het geven van voorlichting, advies en ondersteuning of door het voeren van enkele gesprekken om ouders en jongeren te ondersteunen en gerust te stellen.
- Beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en direct de juiste zorg of hulp erbij halen.

- Samenwerken met professionals uit onderwijs, voorschoolse voorzieningen, jeugdhulp, verloskundigen, kraamzorg, huisartsen en andere curatieve zorgverleners, buurtteams en andere relevante partijen. Dit is zowel van belang voor het signaleren als voor het kunnen bieden van goede en snelle zorg en ondersteuning.
- Adviseren van gemeenten en scholen over collectieve maatregelen/activiteiten op basis van analyse van verkregen gegevens.
- Aansluiten bij de gemeentelijke structuur van sociale teams, als deelnemer of samenwerkingspartner, ten behoeve van de preventieve inzet voor jeugdigen.

De JGZ voert daarnaast het rijksvaccinatieprogramma uit.

Maatschappelijk effect

- De lichamelijke en psychische gezondheid en sociale ontwikkeling van jeugdigen in Drenthe worden bewaakt, bevorderd en beschermd.
- Het normaliseren van zorgen en vragen van opvoeder(s) en jongeren en herstel van de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid.
- Effectieve samenwerking met maatschappelijke partners ten behoeve van het gezin/het kind.

2. Infectieziektebestrijding

Wettelijke taak: ja

Taak bij wet bij GGD: ja

Infectieziektebestrijding is gericht op het bestrijden van infectieziekten die een risico voor de volksgezondheid vormen, zoals tuberculose en seksueel overdraagbare aandoeningen. Dit gebeurt onder andere door het nemen van algemene preventieve maatregelen en door bron- en contactopsporing. De infectieziektebestrijding kent een wettelijke meldingsplicht voor alle artsen en laboratoria aan de GGD. Hoewel infectieziekten door verschillende maatregelen minder voorkomen in Nederland, blijft dreiging van oude en de komst van nieuwe infectieziekten aanwezig. Om de verspreiding van infectieziekten adequaat tegen te gaan, is uniforme en landelijke dekkende preventie en crisisaanpak van groot belang.

GGD Drenthe voert negen taken uit op het terrein van infectieziektebestrijding:

1. Surveillance
2. Taken in het kader van de meldingsplicht
3. Beleidsadvisering
4. Infectiepreventie
5. Bron- en contactopsporing
6. Netwerk- en regiefunctie
7. Vangnetfunctie
8. Outbreak management
9. Onderzoek

Maatschappelijk effect

- Infectieziekten worden voorkomen, opgespoord en behandeld.
- Inwoners worden beschermd door adequaat handelen tijdens uitbraken.
- Maatschappelijke onrust wordt voorkomen/weggenomen.

3. Tuberculose bestrijding

Wettelijke taak: ja

Taak bij wet bij GGD: ja

De GGD heeft tot taak om tuberculose te voorkomen, op te sporen en te bestrijden. Dit gebeurt preventief door screening en voorlichting. Als er personen worden gevonden met tuberculose of als er aanwijzingen van besmetting zijn, houdt de GGD zich bezig met behandeling, begeleiding, bronopsporing en contactonderzoek onder de personen die mogelijk besmet zijn.

Voor tuberculose geldt een wettelijke aangifteplicht. Een arts die tuberculose bij een persoon vaststelt, moet dat melden bij de GGD. De aangiften worden geregistreerd, waardoor goed overzicht ontstaat van besmettingshaarden zodat op elke melding adequaat kan worden gereageerd.

Maatschappelijk effect

- Inwoners worden beschermd tegen tuberculose.
- Maatschappelijke onrust wordt voorkomen/weggenomen.

4. Technische hygiënezorg

Wettelijke taak: ja
Taak bij wet bij GGD: ja

De GGD is toezichthouder bij de kinderopvang en tatoeage- en piercingsshops. De kinderopvanglocaties worden jaarlijks geïnspecteerd op naleving van de wettelijke kwaliteitseisen van de kinderopvang. Ook worden gastouderbureaus en gastouders (steekproefsgewijs) geïnspecteerd. De GGD signaleert ongewenste situaties, gaat hierover in gesprek met de houder, en rapporteert aan gemeenten. Op deze manier wordt bijgedragen aan een gezonde, veilige en pedagogisch verantwoorde omgeving. Waar nodig wordt actief voorlichting gegeven en worden vragen uit de bevolking beantwoord.

Bij tatoeage- en piercingsshops worden controles uitgevoerd op het gebied van hygiëne en veiligheid. De GGD is de vergunningverlener.

Maatschappelijk effect

- De kwaliteit van de kinderopvang neemt toe.
- Gemeenten kunnen op basis van de inspecties op kinderopvanglocaties hun handhavingstaak uitvoeren.
- Ouders (en kinderen) hebben informatie over de kwaliteit van de kinderopvang
- Volksgezondheidsrisico's als gevolg van slechte hygiëne in tatoeage en piercingsshops worden beperkt.

5. Medische Milieukunde

Wettelijke taak: ja
Taak bij wet bij GGD: ja

Medische Milieukunde houdt zich bezig met de interactie tussen milieufactoren en onze gezondheid. De leefomgeving beïnvloedt op allerlei manieren de gezondheid en kan daarbij nadelige effecten hebben op gezondheid en welbevinden. De werkzaamheden van de medisch milieukundige zorg omvatten onder andere het:

- Signaleren van ongewenste situaties die schadelijk voor de gezondheid kunnen zijn.
- Adviseren van de bevolking over risico's (inclusief gezondheidskundig advies over gevaarlijke stoffen).
- Beantwoorden van vragen uit de bevolking en geven van voorlichting
- Verrichten van onderzoek.
- Adviseren van gemeenten bij hun beleid op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening en vervoer.
- Adviseren over manieren waarop de fysieke leefomgeving kan bijdragen aan gezond gedrag.

Maatschappelijk effect

- De gezondheid van inwoners wordt beschermd door de beperking van risico's van milieufactoren.
- De gezondheid van inwoners wordt bevorderd door het adviseren over een gezonde leefomgeving.
- Maatschappelijke onrust over gezondheidsrisico's wordt voorkomen/weggenomen.

6. Seksuele gezondheid

Wettelijke taak: ja

Taak bij wet bij GGD: ja

Seksuele gezondheid is een staat van lichamelijk, emotioneel, geestelijk en maatschappelijk welbevinden met betrekking tot seksualiteit. Het is meer dan de afwezigheid van ziekte en gaat om een positieve, prettige en gewenste beleving van seksualiteit.

De GGD zet zich in voor een goede seksuele gezondheid en voor de preventie van seksueel overdraagbare aandoeningen (soa). Er is aandacht voor groepen met een verhoogd risico zoals jongeren, nieuwkomers, sekswerkers en LHBT (lesbische vrouwen/homoseksuele mannen/biseksuelen/transgenders). Er wordt opsporing en behandeling van soa's gedaan op soa-poli's en er wordt (outreaching) seksualiteitshulpverlening en –voorlichting gegeven.

Maatschappelijk effect

- Soa's worden voorkomen, opgespoord en behandeld.
- De seksuele gezondheid van inwoners wordt bevorderd.
- Maatschappelijke onrust wordt voorkomen/weggenomen.

7. Crisisorganisatie Rampenopvang GGD

Wettelijke taak: ja

Taak bij wet bij GGD: ja

De GGD is voorbereid om als crisisorganisatie ingezet te worden tijdens rampen en crises. Er wordt gewerkt volgens het GGD Rampen Opvang Plan (GROP) en de crisisorganisatie is opgeleid en getraind. De GGD is verantwoordelijk voor vier deelprocessen van de publieke gezondheidszorg: Infectieziektebestrijding, Medische Milieukunde, Gezondheidsonderzoek na Rampen (GOR) en Psychosociale Hulpverlening (PSH).

De Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (PSHOR) wordt bij een ramp met slachtoffers en naasten. De GGD is zowel in de acute als in de nazorgfase wettelijk verantwoordelijk voor de coördinatie van de inhoudelijke uitvoering van de psychosociale hulpverlening.

Daarnaast biedt de GGD Psychosociale Hulpverlening bij Incidenten (PSHi). Dit wordt onder leiding van een casusvoorzitter, conform afspraken uit het Drentse PSHi-protocol, ingezet bij incidenten met (kans op) maatschappelijke onrust.

Maatschappelijk effect

- Er is een effectieve respons- en afstemmingsorganisatie voor taken van de GGD bij crises.
- Het bevorderen van het natuurlijk psychisch herstelvermogen van slachtoffers van een ingrijpende gebeurtenis door adequate uitvoering van psychosociale hulpverlening.
- Het voorkomen/verminderen van maatschappelijke onrust en psychosociale gezondheidsklachten bij incidenten.

8. Openbare geestelijke Gezondheidszorg (vangnet en advies)

Wettelijke taak: ja*

Taak bij wet bij GGD: nee

Met de vangnetfunctie van de GGD wordt ingezet op het voorkomen van gezondheidsrisico's voor mensen die in een ongezonde situatie leven en daarbij anderen soms ook overlast bezorgen, bijvoorbeeld door woningvervuiling, huisdieren en ongedierte. De sociaal verpleegkundigen ontvangen meldingen over zorgelijke situaties, beoordelen deze en handelen deze af (o.a. door schoonmaakacties).

Maatschappelijk effect

- Gezondheidsrisico's als gevolg van (extreem) ongezonde situaties, zoals vervuiling, huisdieren en onveiligheid worden beperkt.
- (Woon)overlast wordt voorkomen.

9. Epidemiologie

Wettelijke taak: ja

Taak bij wet bij GGD: deels

Epidemiologie richt zich op het initiëren en uitvoeren van gezondheidsonderzoeken onder jongeren, volwassenen en ouderen in de twaalf Drentse gemeenten. Op deze wijze worden de gezondheid en leefgewoonten van de inwoners van Drenthe in kaart gebracht. Deze inzichten zijn de basis voor het (gemeentelijk) gezondheidsbeleid en maken duidelijk welke bevolkingsgroepen de grootste risico's lopen en de grootste gezondheidsproblemen hebben.

Epidemiologie evalueert tevens gezondheidsprogramma's en levert een bijdrage aan de overige producten van de GGD. Op basis van gegevens uit onderzoeken worden gemeenten en partnerorganisaties geadviseerd.

Maatschappelijk effect

- Er wordt een gefundeerde basis geboden voor beleid, dat gericht is op bescherming, bewaking en bevordering van gezondheid (ook in geval van rampen).

10. Gezondheidsbevordering

Wettelijke taak: ja

Taak bij wet bij GGD: deels

Gemeenten zijn volgens de Wpg verantwoordelijk voor het bijdragen aan opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's, met inbegrip van programma's voor de gezondheidsbevordering. De GGD adviseert de Drentse gemeenten over effectieve en lokaal toepasbare interventies en beleid die de gezondheid van de inwoners bevorderen. Zo wordt een toegespitst advies per gemeente gegeven op basis van de resultaten van de GGD gezondheidsonderzoeken.

Ook wordt ingespeeld op vragen die bij gemeenten spelen. Voorbeelden zijn advisering over het voorkomen van alcoholintoxicatie bij jongeren, het bereiken van een rookvrije generatie, de gezondheid van provinciegrens overschrijdende leerlingen en de implementatie van het programma Gezond in... gericht op de verkleining van gezondheidsverschillen.

Daarnaast adviseert de GGD binnen lokale en regionale preventienetwerken, o.a. Drenthe beweegt en Drenthe gezond, Zorglandschap Drenthe, en het netwerk positieve gezondheid.

Maatschappelijk effect

- Er wordt gezondheidswinst behaald door een bijdrage aan de bevordering van een gezonde leefstijl van inwoners

11. Overige taken

De Directeur Publieke Gezondheid is wettelijk verantwoordelijk voor taken belegd bij de GGD én voor de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR).

De GHOR coördineert de geneeskundige hulpverlening tijdens een ramp of crisis, en adviseert en ondersteunt gemeenten en zorginstellingen over hoe zij zich hierop kunnen voorbereiden. De GHOR wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het bestuur van Veiligheidsregio Drenthe (VRD). De GGD is werkgever van de medewerkers van de GHOR.

Aan de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten in Groningen en Drenthe en het dagelijks bestuur van het OV-bureau Groningen Drenthe

ons kenmerk 2019/03927
uw kenmerk
behandeld door Bloem, Christa
doorkiesnr
bijlage(n) Kaderbrief 2021 PV

DE STUKKEN WORDEN ALLEEN DIGITAAL VERZONDEN

datum 14 januari 2020
onderwerp Kaderbrief 2021 Publiek Vervoer

Geacht college/bestuur,

Hierbij doe ik u de Kaderbrief 2021 van Publiek Vervoer Groningen Drenthe toekomen.

In artikel 34b van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen stelt het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie de kaderbrief vast. Met de Kaderbrief 2021 worden de beleidsmatige, organisatorische en financiële kaders weergegeven die als input dienen voor het opstellen van de begroting 2021.

Het bestuur van Publiek Vervoer Groningen Drenthe heeft de Kaderbrief 2021 op 5 december jl. vastgesteld. De Kaderbrief 2021 wordt u ter informatie toegezonden en een zienswijzeprocedure is in tegenstelling tot de begroting formeel niet nodig.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur Samenwerkingsorganisatie
Publiek Vervoer Groningen Drenthe

G. Brongers-Roffel,
voorzitter

Geachte leden van de Groningse en Drentse colleges en gemeenteraden.

Hierbij bieden wij u de kaderbrief 2021 van Publiek Vervoer Groningen Drenthe (PVGD) aan. Met de kaderbrief start de jaarlijkse beleids- en begrotingscyclus voor het jaar 2021. In deze brief schetsen wij de ontwikkelingen die van invloed zijn op de begroting 2021. Wij gaan in op de inhoudelijke ontwikkelingen en reiken u financiële kaders aan, waarmee wij rekening houden bij het opstellen van onze begroting.

Algemeen Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Publiek Vervoer is de bundeling en integratie van allerlei vervoersvormen:

- enerzijds vervoersvormen waar alle inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe gebruik van kunnen maken zoals hubtaxi, buurtbus, lokaal vervoer en diverse vormen van vrijwilligersvervoer;
- anderzijds het doelgroepenvervoer zoals Wmo-vervoer, Leerlingenvervoer en vervoer in het kader van de Participatiewet.

Publiek Vervoer is een gemeenschappelijke regeling van de 24¹ gemeenten in Groningen en Drenthe en het OV-bureau Groningen Drenthe.

De Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer is een gemeenschappelijke regeling die gericht is op uitvoering: een bedrijfsvoering organisatie. Er vindt geen beleidsvorming plaats. Dat is uitsluitend aan de gemeenten en de provincies voorbehouden. Wel is het zo dat de GR een schat aan kennis, data en ervaring verzamelt die gebruikt gaat worden om gemeenten te adviseren over hoe beleid verbeterd en effectiever of efficiënter kan worden.

Doelen en opgaven Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Publiek Vervoer is opgericht eind maart 2018. Het doel van Publiek Vervoer is het creëren van een optimaal, duurzaam en toekomstbestendig vervoerssysteem waarin vervoer op langere termijn goed en betaalbaar aangeboden kan blijven aan alle inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe.

Het Publiek Vervoer neemt de volgende taken voor haar rekening: contractbeheer, klachtenloket en kennis en adviesfunctie. Binnen de kennis en adviesfunctie ligt een belangrijke taak over het adviseren en daadwerkelijk ter hand nemen van de doorontwikkeling van het vervoerssysteem.

Realisatie doelen en opgaven

In 2019 lag de nadruk op het fijn slijpen van de daadwerkelijke uitvoering. Daarmee is de basis gelegd voor verdere doorontwikkeling.

In 2020 zal de nadruk liggen op het door ontwikkelen van het vervoerssysteem tot een meer integraal systeem waarbij OV en Publiek Vervoer meer met elkaar verweven zullen zijn. Een belangrijk voertuig hierbij zal de MaaS pilot zijn.

Doorontwikkeling zal niet alleen vorm krijgen in het ontwikkelen van ICT- toepassingen om de reiziger beter te bedienen, maar zal ook vorm krijgen in het integreren van verschillende vervoersvormen. Niet alleen binnen Publiek Vervoer, maar ook tussen Publiek Vervoer en Openbaar Vervoer.

Ook is in 2018, 2019 en 2020 een grote hoeveelheid data verzameld waarin allerlei informatie opgesloten ligt die gemeenten kunnen gebruiken om hun beleid te verbeteren.

¹ Per 1 januari 2021 vindt een herindeling plaats van de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum. De gemeenschappelijk regeling Publiek Vervoer bestaat dan uit 22 gemeenten en het OV-bureau Groningen Drenthe

In 2019 is de BI-tool ontwikkeld. Deze wordt verder ontwikkeld in 2020. In 2021 zal deze tool gebruikt worden als een basis in de kennis en adviesfunctie richting gemeenten. De inzet kan dan gericht worden op ondersteuning van beleidsontwikkeling met niet alleen analyses maar ook prognoses over effecten van beleid. Immers er is dan bijna 3 jaar aan ritgegevens (circa 4 miljoen ritten) opgeslagen in de Bi-tool.

In 2021 lopen de EU programma's G-Patra en Stronger Combined af. Er zal daarom in 2021 inzet gepleegd worden op het binnenhalen van nieuwe subsidies. Deze zullen met name gericht worden op het inzetten op verdere doorontwikkeling van het systeem. Afhankelijk van de vorderingen van de MaaS pilot die in 2020 van start zal gaan en in 2021 doorloopt zal aansluiting gezocht worden bij het Maas concept zoals het zich dan in Groningen en Drenthe ontwikkeld.

Het contract met de vervoerders duurt vier jaar. Daarna zijn er twee opties van verlenging voor elk twee jaar. Dit betekent dat de eerste termijn van vier jaar afloopt eind 2022. In 2021 zal daarom een keuze gemaakt moeten worden om opnieuw aan te besteden of om te verlengen. Indien gekozen wordt voor opnieuw aanbesteden zal er een proces starten van bestek schrijven, aanbesteden, gunnen en implementeren. De doorlooptijd van deze processen is zodanig dat hier in 2021 mee begonnen moet worden willen de nieuwe contracten op 1 januari 2023 ingaan.

Er zal in 2021 een evaluatie naar Publiek Vervoer zelf plaatsvinden en een klanttevredenheidsonderzoek.

Bovenstaande zaken laten natuurlijk onverlet dat er aandacht nodig blijft voor de kwaliteit van het vervoer.

Financiële kaders

Naast deze ontwikkelingen, die we meer concreet uitwerken in onze begroting maken we graag een paar heldere financiële afspraken met u, waarmee wij rekening houden bij het opstellen van onze begroting.

Ons algemeen kader is:

- We vragen compensatie voor stijgingen van lonen en andere prijzen, maar we gebruiken daarvan alleen wat we echt nodig hebben; het verschil verrekenen we met de gemeenten.
- We voeren een sober reservebeleid en zorgen ervoor dat er geen grote hoeveelheden geld op de plank ligt. Voor kleine verschillen in de bedrijfsvoering houden we een algemene reserve aan die niet meer bedraagt dan 5% van de totale begroting.
- Voor onze additionele taken houden wij een risicoreserve aan die gemaximeerd is. De hoogte ervan wordt onderbouwd door een risicoanalyse, die wordt uitgewerkt in onze begroting.

Concreet voor 2021 betekenen bovenstaande kaders het volgende:

Indexering:

Indexering vindt plaats op basis van de indexen die gepubliceerd worden in de Macro Economische Verkenning 2019 van het Centraal Economisch Plan (CPB). De volgende twee indexen zijn relevant voor PVGD voor het jaar 2021:

De loonvoet sector overheid	2.9%
Prijs netto materiële overheidsconsumptie	1.8%
Gewogen indexering	2.8%

De lasten van PVGD zijn voor 90% gerelateerd aan de loonvoet sector overheid en voor 10% aan de prijs netto materiële overheidsconsumptie. Hiermee wordt een gewogen index voor de begroting van 2021 bepaald. Het werkelijke indexcijfer kan aanleiding zijn voor een begrotingswijziging gedurende het jaar.

Reservebeleid

Publiek Vervoer Groningen Drenthe heeft op het moment van schrijven geen reserves om eventuele initiatieven of tegenvaller op te kunnen vangen. Alle kosten die boven het begrotingssaldo stijgen komen direct ten laste van de deelnemers. Om dit risico te verkleinen en een grotere armslag te hebben streeft PVGD naar een reserve van 5%. Op een begrotingstotaal van € 800.000 komt dit neer op € 40.000.

De vennootschapsbelasting (VPB)

Er wordt als uitgangspunt gehanteerd dat onze activiteiten niet of nauwelijks tot VPB heffing leiden. Publiek Vervoer is in overleg met de belastingdienst om hierover een definitieve uitspraak te krijgen.

Onze baten

Publiek Vervoer Groningen Drenthe heeft momenteel alleen de deelnemersbijdrage voor de uitvoering van het contractbeheer, klachtenloket en een sobere invulling van de kennis en adviesfunctie.

Om de doorontwikkeling goed vorm te kunnen geven wordt gebruik gemaakt van aanvullende financiering uit Interreg North Sea Region “Stronger Combined”.

Werkbudget

In de afgelopen jaren worden kleinere uitgaven die buiten de begroting vallen rechtstreeks gefactureerd aan de deelnemers. Bij de opstelling van de begroting voor 2021 is te overwegen om deze bedragen te analyseren en te vertalen in een (klein) werkbudget om op die manier administratieve lasten bij deelnemers en GR te verkleinen.

Namens het bestuur van
Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe,

G. Brongers-Roffel,
voorzitter

J. Bos,
directeur

Recreatieschap Drenthe

KADERNOTA 2021

**PROFIJT
VAN
TOERISME**

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
Gemeenschappelijke regeling.....	3
Landelijke trends.....	4
Landelijke ontwikkelingen.....	4
Actieagenda perspectief 2030.....	5
Koersbijeenkomst Recreatieschap Drenthe.....	5
Visie en acties Recreatieschap Drenthe.....	6
Financiële kaders.....	8
Bijlage 1 Verdeling per gemeente.....	10

INLEIDING

Het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Drenthe legt deze kadernota voor aan de raden van de gemeenten als opmaat naar de begroting 2021. In de kadernota staan de belangrijkste financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor het navolgende jaar. Het Dagelijks Bestuur is zich bewust van de financiële situatie van de deelnemers binnen de gemeenschappelijke regeling. Nieuwe activiteiten van het Recreatieschap zullen zoveel mogelijk binnen de bestaande begroting ontwikkeld worden.

Op basis van deze informatie vraagt Recreatieschap Drenthe de gemeenteraden om kader stellende uitspraken te doen voor de uitwerking van de programmabegroting 2021 die komend voorjaar zal verschijnen. De ontwerpbegroting 2021 van Recreatieschap Drenthe zal aan de deelnemende gemeenten in april 2020 worden aangeboden.

N.B.: De deelnemers aan de regeling Recreatieschap Drenthe zijn de Drentse gemeenten en de Friese gemeente Ooststellingwerf. Voor de leesbaarheid wordt in deze nota gesproken over Drenthe en Drentse ontwikkelingen maar dit betreft uiteraard ook gemeente Ooststellingwerf.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

Gemeenten hebben een groot aantal publieke taken die verschillend van aard en omvang zijn. In het streven naar betere oplossingen voor maatschappelijke vragen en een optimale uitvoering van taken worden sommige van deze taken gemeenschappelijk met andere (regio)partijen uitgevoerd. Dit is vaak efficiënter, effectiever, er is meer expertise en een grotere bestuurlijke kracht.

Met deze partijen treffen gemeenten op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) een samenwerkingsovereenkomst. Dit zijn de zogenaamde verbonden partijen. Onder een verbonden partij wordt verstaan een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. De democratische legitimatie is bij een samenwerkingsverband niet alleen afkomstig van de eigen gemeenteraad, maar van alle betrokken raden gezamenlijk. De zeggenschap wordt gedeeld.

Op 7 oktober 2019 (raden Noordenveld, Tynaarlo, Assen en Aa en Hunze) en op 18 november 2019 (raden Midden-Drenthe, Westerveld, De Wolden, Hoogeveen en Meppel) is Recreatieschap Drenthe, onder regie van de griffies, in gesprek geweest met de raden om input op te halen voor de kadernota 2021. Centrale thema's als routenetwerken (naast fietsen óók wandelen), digitalisering, samenwerking, verduurzaming, versterken ondernemerschap en toegankelijkheid komen terug in de acties van het Recreatieschap in 2021.

LANDELIJKE TRENDS

De ontwikkeling van de sector recreatie en toerisme wordt beïnvloed door trends. De opvallendste trends zijn (bron: NRIT - Trendrapport Toerisme, Recreatie en Vrijetijd):

MAATSCHAPPELIJK

- Groei van de Nederlandse bevolking, deze nationale groei komt grotendeels in de grote en middelgrote steden tot uiting;
- Nederlandse bevolking wordt steeds internationaler (eind 2018: 24% heeft een migratieachtergrond);
- Aantal kinderen dat geboren wordt neemt al jaren af;
- Nederlandse werkgelegenheid steeg met 3,6% (periode 2010-2018), werkgelegenheid in de toerismesector steeg met 23%;
- Megatrends in technologie (virtual reality, herkenningstechnologie, robotisering, big data e.d.).

TOERISME

- Wereldwijde groei (5% in Europa in 2018);
- Amsterdam is de grote trekpleister in Nederland;
- Overtoerisme (te grote druk door teveel toeristen) steekt de kop op. In Drenthe hebben we hier nog geen last van;
- 25% van de reizen worden gemaakt met vliegtuig, dit levert een bijdrage van 62% aan de carbon footprint (meetinstrument voor klimaatverandering);
- Vakanties inclusief vervoer of verblijf worden 7 van de 10 keer via een website geboekt;
- 1/3 van de consumenten neemt duurzaamheid mee in het bepalen van de vakantiebestemming.

VRIJETIJDSGEDRAG NEDERLANDERS

- Ruim 4 van de 10 vrijetijdsactiviteiten vindt plaats in de woongemeente, 3/4 van de vakanties vindt plaats in eigen land;
- Vrijetijdsparticipatie in 2018 was 98,7% van de Nederlandse bevolking;
- Wandelen voor het plezier staat bovenaan de lijst van meest ondernomen vrijetijdsactiviteiten;
- April t/m juni zijn de populairste maanden voor vrijetijdsactiviteiten buiten de deur.

LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN

In 2019 is de 'Actieagenda Perspectief 2030' landelijk gelanceerd. Deze actieagenda is het vervolg op 'Perspectief 2030', de landelijke visie op toerisme. De doelstelling van de actieagenda is het toekomstbestendig ontwikkelen van de bestemming Nederland. Het bezoek moet bijdragen aan welvaart en welzijn van alle Nederlanders.

Jaarlijks brengen bijna 19 miljoen buitenlandse toeristen een bezoek aan ons land. Verwacht wordt dat dit aantal groeit naar 29 miljoen in 2030. Samen met de groei van het binnenlands toerisme biedt dit grote kansen voor steden en regio's, maar zorgt dit tegelijkertijd op sommige plekken voor knelpunten.

In krimpgebieden kunnen recreatie en toerisme een impuls geven aan de vitaliteit van dorpen en steden en bijdragen aan de regionale economie. Toerisme kan bijdragen aan het in stand houden van voorzieningen die zonder toeristen niet meer rendabel zouden zijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor een pinautomaat, een buslijn of een supermarkt, maar ook het behoud van een levendig centrum met winkels, horeca en behoud van cultureel erfgoed.

ACTIEAGENDA PERSPECTIEF 2030

De ambitie die in de Actieagenda Perspectief 2030 wordt uitgesproken is het maken van proactief beleid (noodzakelijk om richting te geven aan de groei van recreatie en toerisme). De nieuwe visie en het verleggen van de focus naar bestemmingsmanagement helpen om de ontwikkelingen en groei in goede banen te leiden. Zodanig dat welzijn en economie zich in balans ontwikkelen en er voldoende draagvlak voor recreatie en toerisme blijft.

Binnen de Actieagenda zijn vijf strategische pijlers geformuleerd:

LUSTEN EN LASTEN IN BALANS	NEDERLAND OVERAL AANTREKKELIJK	TOEGANKELIJK EN BEREIKBAAR	VERDUURZAMEN MOET	EEN GASTVRIJE SECTOR
-------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------	-------------------------

Om deze pijlers te kunnen nastreven zijn er ook een drietal randvoorwaarden geformuleerd:

TOERISME ALS BELEIDSPRIORITEIT	GEZAMENLIJKE ACTIE- EN INVESTERINGSAGENDA	LANDELIJKE DATA-ALLIANTIE
-----------------------------------	--	---------------------------

KOERSBIJEENKOMST RECREATIESCHAP DRENTHE

In het najaar van 2019 heeft een strategische koersbijeenkomst plaatsgevonden (met de verantwoordelijke wethouders en de betrokken ambtenaren). Deze bijeenkomst leverde voor Recreatieschap Drenthe de volgende aandachtspunten op in volgorde van prioriteit:

- Kennisdeling (big)data;
- Instandhouding routestructuur;
- Proactief adviseren trends en ontwikkelingen;
- Stimuleren samenwerking stakeholders recreatie en toerisme;
- Stimuleren gastheerschap/ ondernemerschap;
- Verhogen kennis recreatie bij eigen inwoners;
- Stimuleren kwaliteitsslag evenementen.

De uitkomsten van deze bijeenkomst passen uitstekend binnen de huidige pijlers en het bestaande beleid van het Recreatieschap Drenthe. In 2020 heeft Recreatieschap Drenthe samen met Marketing Drenthe het initiatief genomen om te komen tot een Drents perspectief 2030. Samen met betrokken organisaties maar ook met de eigen inwoners, is dit perspectief tot stand gekomen. 2021 is het eerste jaar dat het actieplan 'Drents perspectief 2030' tot uitvoering komt. Het Recreatieschap Drenthe zal mee ontwikkelen en rol- en taakbewust zijn met de opgaven die vanuit dit perspectief door het Recreatieschap opgepakt zullen worden. Omgevingsbewust zijn is in de snel veranderende wereld van Recreatie en toerisme van essentieel belang!

VISIE EN ACTIES RECREATIESCHAP DRENTHÉ

Recreatieschap Drenthé staat midden in de recreatief-toeristische sector in Drenthé en Ooststellingwerf. Haar werkwijze kenmerkt zich door vernieuwing, proactief en omgevingsbewust zijn, samenwerken, kansen herkennen en pakken en toegevoegde waarde leveren aan gemeenten en de sector.

Het Recreatieschap ondersteunt, ontwikkelt en voert uit met oog voor de omgeving en in de wetenschap dat recreatie en toerisme van groot belang zijn voor de vitaliteit van Drenthé en Ooststellingwerf. Dit laatste blijkt ook uit het trendrapport 'Toerisme, recreatie en vrijetijd 2019' (Pleisureworld NRIT en CBS, 2019).

In 2021 hanteert het Recreatieschap het thema: 'Iedere Drent heeft profijt van toerisme'. De focus ligt op het vertalen van de landelijke visie naar een visie met acties voor en door Drenthé en Ooststellingwerf.

Met de wetenschap dat toerisme groeit én dat het kansen biedt voor de leefbaarheid en ontwikkeling van ons woon- en leefgebied ziet Recreatieschap Drenthé de volgende kansen c.q. opdrachten voor zich in 2021:

1. ONDERHOUD

Het onderhouden van ruim 2.750 km fietsknooppuntennetwerk, 1.900 km wandelknooppuntennetwerk en 75 thema fiets-, wandel-, ruiter- en motorroutes in de gemeenten die aangesloten zijn bij Recreatieschap Drenthé.

2. AANLEG

De aanleg van het wandelknooppuntennetwerk in gemeenten Meppel, Westerveld, De Wolden, Coevorden, Borger-Odoorn en Noordenveld. Per jaar wordt ruim 1.500 km aangelegd.

3. DIGITALISERING

Zorg voor digitaal toegankelijke routes t.b.v. de sector en de recreant o.a. via drenthe.nl;

4. ONTWIKKELEN ROUTES

Het ontwikkelen van routes die aansluiten bij het themajaar NBTC/Marketing Drenthé);

5. DOORONTWIKKELING WANDELAANBOD

Uitvoering acties uit het 'Wandelkompas' (beleidsstuk ontwikkeld door provincie Drenthé en Recreatieschap Drenthé). In 2020 heeft het Recreatieschap het 'Drents wandelplatform' opgericht. Samen met dit platform wil het Recreatieschap het wandelaanbod op een kwalitatief hoger plan brengen in Drenthé.

6. PROACTIEF ONTWIKKELEN VAN 3 BELEIDSADVIEZEN

Op basis van de overstijgende blik van Recreatieschap Drenthé van de landelijke en regionale trends en ontwikkelingen wil zij de gemeenten proactief en van bruikbare beleidsadviezen voorzien. Zo helpt het Recreatieschap hen op gemeentelijk niveau de juiste keuzes te maken.

7. BETROKKENHEID BIJ BELEID EN UITVOERING VITALE VAKANTIEPARKEN

Het Recreatieschap is als founding father van Vitale Vakantieparken Drenthe nauw betrokken bij dit project, met name wat het onderdeel excelleren betreft. Twee bestuursleden van Recreatieschap Drenthe hebben zitting in de stuurgroep Vitale Vakantieparken.

Hierdoor blijft het Recreatieschap mede beleidsbepalend. Daarnaast ondersteunt het Recreatieschap de 'TaskForce Vitale Vakantieparken' zowel financieel als wat de uitvoering betreft.

8. ONTWIKKELING NIEUWE PROJECTEN TER ONDERSTEUNING VAN DE SECTOR

Recreatieschap Drenthe voert veel projecten uit, veelal gemeentegrens-overschrijdend en vaak met behulp van provinciale of Europese subsidies. Door opzet en uitvoer van projecten worden voorzieningen gerealiseerd t.b.v. de toerist en recreant. Ook blijft Recreatieschap Drenthe projecten ontwikkelen en ondersteunen, in samenwerking met andere partijen, die tot doel hebben om het recreatief-toeristisch ondernemerschap en het gastheerschap in Drenthe te versterken.

9. VERTALEN (BIG)DATA NAAR WERKBARE INFORMATIE VOOR GEMEENTEN EN SECTOR

In 2019 en 2020 zijn de eerste stappen gezet (project Leisure Valley) om orde te scheppen in de wirwar van data. In 2021 zal het Recreatieschap zorgdragen dat de stakeholders de data kunnen gebruiken om hun werk effectiever te kunnen doen. Dit doet zij samen met provincie Drenthe, Marketing Drenthe en de sector.

10. VERGROTEN TOEGANKELIJKHEID/BARRIÈREVRIJ AANBOD (ZOWEL FYSIEK ALS DIGITAAL)

Werken aan beleid en het doorontwikkelen van projecten zodat wordt voorzien in een goed toegankelijk aanbod. In de samenwerking met Marketing Drenthe wordt op drenthe.nl het aanbod voor 'Vakanties voor iedereen' verder zichtbaar.

11. BEVORDEREN KWALITATIEF HOOGWAARDIGE EVENEMENTEN

Recreatieschap Drenthe heeft niet tot taak om zelf evenementen te organiseren. Wel wil zij, in navolging amendementen begroting 2020 (gemeenten Tynaarlo en Meppel), beleidsadviezen ontwikkelen met als doel om de evenementensector kwalitatief en duurzaam op een hoger peil te brengen. Dit kan het Recreatieschap doen door te kijken naar kansen en ontwikkelingen en bijv. het wegnemen van barrières zodat het ook voor de vele vrijwilligers 'leuk en gemakkelijk' wordt een (grensoverschrijdend) evenement te organiseren. Het Recreatieschap wil samen met Kennis Centrum Events een versnelling geven op het gebied van het Drentse evenementenbeleid.

Deze 11 nieuwe kansen wil het Recreatieschap oppakken naast haar standaard werkpakket van kennisuitwisseling, beheer en inzet van het fonds voor recreatie en toerisme en schoonmaak/herstel bestaande routes.

Recreatieschap Drenthe is de spin in het Drents toeristisch-recreatieve web. Daar waar kansen zich voordoen om recreatie en toerisme te versterken maakt het Recreatieschap toekomstbestendige strategische keuzes. Recreatieschap Drenthe blijft investeren in strategische verbindingen met provincie Drenthe, Marketing Drenthe, terreinbeherende organisaties, ondernemers en andere partijen binnen de sector.

Recreatieschap Drenthe werkt vanuit een strakke financiële discipline. Het uitgangspunt voor het huishoudboekje van het Recreatieschap is dat de taken zonder extra additionele financiële middelen worden verricht (met uitzondering van de indexeringen) en op een kwalitatief hoogwaardig niveau gehandhaafd blijven.

FINANCIËLE KADERS

De basis van het financiële kader bestaat uit de programmabegroting 2020. Voor het jaar 2021 vraagt Recreatieschap Drenthe een reguliere compensatie voor de stijging van de lonen en andere prijzen. Bij de opstelling van de begroting gaat het Recreatieschap uit van de uitvoer van de huidige taken en met accentverschuivingen vanwege de kansen die de organisatie in 2021 ziet.

Gemeentelijke bijdrage 2020 exploitatie (excl. incidentele bijdrage € 25.000,= voor verhuiskosten)	€ 872.901,=
<i>Mutaties:</i>	
Personeel (CAO-indexatie 3%)	€ 17.721,=
Huisvesting (indexatie 3%)	€ 1.559,=
Onderhoud/ overige uitgaven (indexatie 3%)	€ <u>3.168,=</u>
<i>Subtotaal</i>	€ 895.349,=
Gemeentelijke bijdrage 2021 fonds*	€ <u>309.442,=</u>
<i>Gemeentelijke bijdrage 2021 totaal</i>	€ 1.204.791,=
<i>* De bijdrage aan het fonds is deels afhankelijk van de ontvangen toeristenbelasting in de deelnemende gemeenten</i>	

Met behulp van bovenstaande middelen kan Recreatieschap Drenthe de geformuleerde taken en de daaraan gekoppelde opdrachten/ambities ten uitvoer brengen. Recreatieschap Drenthe is een stabiele organisatie binnen de sector recreatie en toerisme. Gemeenten werken via het Recreatieschap samen aan een Drenthe-breed beleid, overlap tussen gemeenten wordt voorkomen en men kan binnen het samenwerkingsverband van elkaar leren.

N.B.: In 2021 zal Recreatieschap Drenthe naar verwachting op een andere locatie gehuisvest zijn. Momenteel is onbekend wat de nieuwe huisvestingslocatie zal worden c.q. welke financiële impact (huisvestingskosten) dit zal hebben. Indien nodig zal dit kenbaar gemaakt worden middels een begrotingswijziging.

BIJLAGE 1 VERDELING PER GEMEENTE

GEMEENTE	BIJDRAGE 2020	BIJDRAGE 2021
Aa en Hunze	€ 106.687,=	€ 110.916,=
Assen	€ 80.167,=	€ 80.275,=
Borger-Odoorn	€ 103.072,=	€ 104.403,=
Coevorden	€ 129.118,=	€ 125.852,=
De Wolden	€ 73.111,=	€ 73.086,=
Emmen	€ 164.903,=	€ 164.411,=
Hoogeveen	€ 80.714,=	€ 80.807,=
Meppel	€ 48.027,=	€ 47.932,=
Midden-Drenthe	€ 106.351,=	€ 106.068,=
Noordenveld	€ 75.969,=	€ 76.007,=
Ooststellingwerf	€ 78.306,=	€ 78.400,=
Tynaarlo	€ 69.904,=	€ 70.018,=
Westerveld	€ <u>85.178,=</u>	€ <u>86.615,=</u>
<i>Totaal</i>	€ 1.201.507,=	€ 1.204.791,=

De jaarlijkse bedrage gemeenten bestaat uit een bijdrage voor de exploitatiekosten en een bijdrage voor het fonds voor recreatie en toerisme. Deze laatste bijdrage is een afgeleide van de jaarlijks door de gemeenten geïnde toeristenbelasting. Door minder inkomsten van de toeristenbelasting kan de gemeentelijke bijdrage lager uitvallen c.q. minder stijgen. Op moment van opstellen van de kadernota staan nog een aantal vragen uit bij gemeenten. Dit bedrag kan dus afwijken bij de daadwerkelijke begroting 2021.

Recreatieschap Drenthe
Brink 4b
7981 BZ Diver
0521-593210
info@recreatieschapdrenthe.nl
www.recreatieschapdrenthe.nl

Aan de colleges van de Drentse gemeenten en provincie

Verzending per e-mail

ons kenmerk 201900952	uw brief van/kenmerk	team Bedrijfsbureau	bijlage(n) 1
behandeld door M. Heidekamp-Prins	telefoon 0800 9102	e-mail m.heidekamp@ruddrenthe.nl	datum 19 december 2019
onderwerp Kaderbrief RUD Drenthe 2021			

Geachte colleges,

Bijgaand ontvangt u de door het algemeen bestuur van de RUD Drenthe vastgestelde kaderbrief voor 2021.

Overeenkomstig artikel 25 lid 2 GR zendt het dagelijks bestuur jaarlijks voor 1 februari de financiële en beleidsmatige kaders, toe aan Provinciale Staten en de raden van de deelnemers. Met de kaderbrief 2021 worden de beleidsmatige, organisatorische en financiële kaders weergegeven die als input dienen voor het opstellen van de begroting 2021.

Naast de gebruikelijke algemene ontwikkelingen staat in de Kaderbrief 2021 ook het effect van de Omgevingswet op de onderlinge taakverdeling tussen de deelnemers, zoals de overdracht van bodemtaken naar gemeenten en het wegvallen Rijksfinanciering externe veiligheid. Hoewel dat voor de totale begroting van de RUD Drenthe geen effect zal hebben is het van belang tijdig aandacht te hebben voor het herverdelingseffect op de deelnemersbijdragen.

Afgesproken is dat de RUD Drenthe geen documenten rechtstreeks aan de raden en staten stuurt, hierbij verzoeken wij u dan ook om deze kaderbrief z.s.m. ter informatie door te sturen naar uw raden en staten. Het algemeen bestuur van de RUD Drenthe heeft deze op 16 december jl. vastgesteld.

De Kaderbrief 2021 wordt u ter informatie toegezonden en een zienswijzeprocedure is, in tegenstelling tot de begroting, formeel niet nodig.

Met vriendelijke groet,

Dagelijks bestuur RUD Drenthe,

J. Otter,
Voorzitter

M. Heidekamp-Prins,
Secretaris

Bijlagen: Kaderbrief 2021

Kaderbrief 2021

RUD Drenthe

VOORWOORD

Voor u ligt onze kaderbrief voor het begrotingsjaar 2021.

Op basis van de in deze kaderbrief opgenomen uitgangspunten kan de begroting voor 2021 worden opgesteld, rekening houdend met de benoemde onzekerheden die er zijn binnen dit toekomstperspectief.

Een belangrijke wijziging binnen het financiële kader betreft het wegvallen van de in de begrotingen van 2018, 2019 en 2020 opgenomen incidentele deelnemersbijdrage van 5%.

De invoering van de Omgevingswet en de beleidsmatige en organisatorische gevolgen daarvan geeft significante onzekerheden op de geschetste kaders voor 2021 en verder. In onze kaderbrief komen deze elementen dan ook nadrukkelijk aan bod. De effecten daarvan op de meerjarenbegroting zullen daarbij gaandeweg beter inzichtelijk worden. Uiteraard zullen wij dit voortschrijdende inzicht in onze P&C-documenten met u delen en afstemmen. Voor het opstellen van de begroting 2021 – die al in maart 2020 in procedure gaat – zal dit inzicht nog niet beschikbaar zijn.

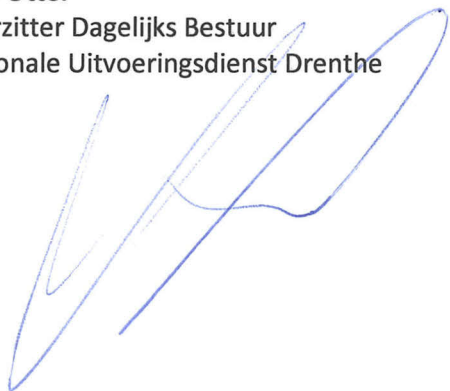
Met het Ontwikkelprogramma 2019-2020 wordt gewerkt aan een toekomstbestendige organisatie die binnen de gestelde kaders zoveel als mogelijk toegevoegde waarde levert aan een schoon en veilig Drenthe. Met de keuze om over te gaan tot gefaseerde invoering van risicogericht werken wordt een steeds beter inhoudelijk afwegingskader gecreëerd waarmee op basis van risico-inschatting en milieurendement de uitvoering kan worden geprioriteerd. Dit proces heeft een langere doorlooptijd dan het Ontwikkelprogramma en zal gaandeweg een betrouwbaarder beeld geven van de risico's en het afwegingskader daarbij. Met deze systematiek van werken bieden wij onze deelnemers een bestuurlijk afwegingskader om de beperkte financiële middelen zo effectief mogelijk in te zetten.

Met de in gang gezette projecten en de verdere uitwerking van het overkoepelende Ontwikkelprogramma koersen wij in gezamenlijkheid met onze opdrachtgevers en eigenaren op een stabiele, gezonde en toekomstbestendige organisatie, die op 1 januari 2021 startklaar is voor de Omgevingswet.

We hopen hiervoor met deze kaderbrief 2021 een gezonde basis te leggen.

Jisse Otter

Voorzitter Dagelijks Bestuur
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

Marjan Heidekamp

Secretaris Dagelijks Bestuur
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

Inhoudsopgave

1	DE BELEIDSMATIGE EN ORGANISATORISCHE ONTWIKKELINGEN.....	6
1.1	INLEIDING	6
1.2	DE HERIJKing VAN ONZE MISSIE EN BIJBEHORENDE DOELSTELLINGEN	6
1.3	DE BELEIDSMATIGE ONTWIKKELINGEN	7
1.4	DE ORGANISATORISCHE ONTWIKKELINGEN.....	9
2	FINANCIËLE EN BELEIDSMATIGE UITGANGSPUNTEN 2021.....	11
2.1	DE 5% INCIDENTELE BIJDRAGE 2018-2020 VERVALT M.I.V. 2021	11
2.2	DE INDEXERING	12
2.3	DE PRODUCTIVITEITSNORM	12
2.4	DE INVESTERINGEN	13
2.5	HET WEERSTANDSVERMOGEN	13
2.6	DE VENNOOTSCHAPSBELASTING (VPB)	13
2.7	ONZE BATEN	13
2.8	ONZE LASTEN	15
3	DE ONZEKERHEDEN	16

SAMENVATTING

Met deze kaderbrief start de jaarlijkse beleids- en begrotingscyclus voor het jaar 2021. Deze brief dient als input voor het opstellen van de begroting 2021, welke de basis vormt voor de uitvoering van onze taken binnen het jaarprogramma 2021.

De kaderbrief 2021 bestaat uit een drietal hoofdelementen te weten :

- de beleidsmatige en organisatorische ontwikkelingen;
- de financiële en beleidsmatige uitgangspunten;
- de aandachtspunten die van invloed kunnen zijn op de begroting.

Onze beleidsmatige en organisatorische ontwikkelingen

Onze belangrijkste **beleidsmatige ontwikkelingen** die in de kaderbrief nader worden toegelicht zijn:

- De komst van de Omgevingswet in 2021;
- Vervolg beleid op asbestdaken;
- Uitvoering aan het beleid m.b.t. de zeer zorgwekkende stoffen (ZZS);
- Overige wetswijzigingen;
- De landelijke klimaatdoelen en klimaatdoelen van onze opdrachtgevers in relatie tot onze taak met betrekking tot energiebesparing bij bedrijven;
- De overdracht bevoegd gezag bodemtaken van provincie naar gemeenten;
- Het wegvallen van de Rijksfinanciering voor de advisering in externe veiligheid (Impulse);
- De uitkomsten van het project Locatiebestand op orde en het project Risicogericht werken.

De volgende **organisatorische ontwikkelingen** zijn voor ons in 2021 van belang:

- Feitelijke implementatie van de invoering van de Omgevingswet;
- het realiseren en borgen van een effectieve en efficiënte digitale uitwisseling van informatie met onze opdrachtgevers en ketenpartners in relatie tot de invoering van de Omgevingswet (Digitaal Stelsel Omgevingswet);
- groeiende behoefte aan data-analyses waarvoor in de formatie/bezetting ruimte moet worden gecreëerd voor de inzet van dataspecialisten;
- Het sluitend krijgen van de beleidscyclus met het invoeren van het Risicogericht werken, waarmee een inhoudelijk afwegingskader voor het uitvoeringsniveau op basis van risico-inschatting en milieurendement wordt ontwikkeld;
- Het doorontwikkelen en borgen van de met het ontwikkelprogramma 2019-2020 gerealiseerde verbeteringen;
- Het met twee jaar verlengen van de packagedeals met gemeente Emmen en de provincie voor wat betreft de huisvesting en ICT;
- Het opstarten van het aanbestedingstraject voor een nieuw zaaksysteem ivm einde contract huidige systeem 2023;
- Nieuwe cao in 2021, waarbij verlofharmonisatie en vitaliteitsbeleid belangrijke items zijn.
- De ontwikkeling van het ziekteverzuim. Vanwege het feit dat het ziekteverzuimpercentage al een aantal jaren ruim boven de gehanteerde norm van 4% ligt, is het streven om het percentage terug te dringen naar maximaal 8% in 2020 en 6% in 2021.

Onze financiële en beleidsmatige uitgangspunten

De volgende financiële en beleidsmatige uitgangspunten zijn kaderstellend voor onze begroting voor het jaar 2021:

- de uitgangspunten van de begroting 2020;
- de in 2018, 2019 en 2020 toegekende 5% incidentele extra deelnemersbijdrage komt te vervallen;
- het gewogen indexcijfer door toepassing van de index loonvoet sector overheden de prijsindex netto materiële overheidsconsumptie;
- de productiviteitsnorm gaat van 1.360 naar 1.330 uur per FTE vanwege een verhoging van het ziekteverzuimpercentage van 4% naar 6%;
- het meerjarig indicatief vastgestelde jaarprogramma op basis van de Drentse Maat 2014.

De onzekerheden

Bij het formuleren van een toekomstig kader is het belangrijk om oog te hebben voor de belangrijkste onzekerheden en risico's die van invloed kunnen zijn op dit kader en daardoor door kunnen werken bij het opstellen van de begroting en de realisatie voor het jaar 2021. De volgende onzekerheden zijn van belang:

- De evaluatie van de Drentse Maat geeft andere inzichten;
- De herijking van de verrekensystematiek kan leiden tot wijziging van de deelnemersbijdragen of een andere verdeling tussen de deelnemers.
- De actualisatie van het locatiebestand kan effect hebben op de deelnemersbijdragen;
- Het project digitale aanlevering kan mogelijk niet het beoogde efficiencyresultaat opleveren;
- Het project verbetering Bodeminformatie- en beheersysteem is nog niet afgerond in 2020;
- Deelnemersbijdrage wordt niet verhoogd na wegvallen rijks-/provinciale bijdragen voor specifieke al bestaande taken;
- Deelnemersbijdrage wordt niet verhoogd bij nieuwe of uitbreiding bestaande taken;
- Opleidingskosten zijn hoger dan begroot;
- Personele regelingen als gevolg van CAO-wijzigingen (zoals bijv. verlofharmonisatie en vitaliteitsbeleid) kunnen leiden tot hogere personeelslasten.

1 DE BELEIDSMATIGE EN ORGANISATORISCHE ONTWIKKELINGEN

1.1 INLEIDING

Met onze kaderbrief worden de belangrijkste organisatorische en financiële ontwikkelingen met bijbehorende onzekerheden geschetst die van belang zijn voor het opstellen van de bijbehorende begroting op basis waarvan wij onze taken voor onze opdrachtgevers kunnen uitvoeren. Onderstaande afbeelding geeft de samenhang tussen de verschillende documenten weer.

(in de tijdbalk links is t het jaar van verschijnen)

1.2 DE HERIJKing VAN ONZE MISSIE EN BIJBEHORENDE DOELSTELLINGEN

Onze organisatie is een samenwerkingsverband tussen alle Drentse gemeenten en de provincie Drenthe op het gebied van milieu. De 12 Drentse gemeenten en de provincie Drenthe zijn samen eigenaar van de RUD Drenthe. Voor alle 13 deelnemende partijen voert de RUD Drenthe het milieu - brede takenpakket en bodemtaken uit. De RUD Drenthe voert als backoffice opdrachten uit voor de deelnemende partijen. De gemeenten en de provincie blijven bevoegd gezag en eerste aanspreekpunt voor de samenleving. De gemeenten en de provincie blijven daarbij verantwoordelijk voor het milieubeleid en prioriteitstelling op lokaal niveau.

Bij de oprichting van de RUD Drenthe is de visie, missie en doelstelling van de dienst bepaald en is verwoord in ons bedrijfsplan van 2013. Het vormt een belangrijk kader voor de financiën en organisatie van de dienst. Op basis van de in 2017 uitgevoerde doorlichting van de organisatie en financiën van de RUD Drenthe is onder meer de aanbeveling aan het bestuur gedaan om te komen tot een herijking van de visie en missie. Die noodzaak is opnieuw duidelijk gebleken uit het Collectief DrijfverenDNA-onderzoek van bureau Zuiderlicht in 2018.

Naar aanleiding daarvan is in het kader van het Ontwikkelprogramma gewerkt aan een herijking van de missie en visie. Daarmee is de basis gelegd voor een gedeeld perspectief voor onze organisatie, welke als rode draad zal moeten doorklinken in al onze werkzaamheden, beleidsdocumenten en te maken keuzes. Deze in concept herijkte missie en visie zal begin 2020 ter oriëntatie worden voorgelegd aan het bestuur. De hieruit volgende inhoudelijke aanvullingen en procesafspraken zullen

verwerkt worden. Vooralsnog wordt gekoerst op vaststelling in de vergadering van maart 2020 zodat de nieuwe missie en visie onderdeel kan uitmaken van de zienswijzeprocedure voor de begroting 2021 bij de raden en staten.

1.3 DE BELEIDSMATIGE ONTWIKKELINGEN

Er is een aantal beleidsmatige ontwikkelingen die van invloed zijn op onze taakuitvoering. Dat zijn:

- De komst van de Omgevingswet in 2021;
- Vervolg beleid op asbestdaken;
- Uitvoering aan het beleid m.b.t. de zeer zorgwekkende stoffen (ZZS);
- Overige wetswijzigingen;
- De landelijke klimaatdoelen en klimaatdoelen van onze opdrachtgevers in relatie tot onze taak met betrekking tot energiebesparing bij bedrijven;
- De overdracht bevoegd gezag bodemtaken van provincie naar gemeenten;
- Het wegvallen van de Rijksfinanciering voor de advisering in externe veiligheid (Impulse);
- De uitkomsten van het project Locatiebestand op orde en het project Risicogericht werken.

De komst van de Omgevingswet in 2021

De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De herziening heeft grote impact voor de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. Zo moeten bijvoorbeeld de samenwerking en de processen met onze opdrachtgevers opnieuw worden ontworpen.

De ketenpartners (12 gemeenten, provincie, 4 waterschappen, RWS en 3 GR-en) werken in 2019 en 2020 samen aan de voorbereidingen op de Omgevingswet. Wetgeving, digitale omgeving, samenwerking van ketenpartners, bevoegdheden en processen veranderen sterk. Alle partijen streven er naar op 1-1-2021 (technisch) gereed te zijn, maar de kans is reëel dat een of meerdere partijen om diverse redenen niet zover zullen zijn. Daarnaast zal iedereen moeten wennen aan de nieuwe kaders en werkwijzen. Training en opleiding zullen nodig zijn en praktische werkafspraken moeten worden gemaakt. Dat gaat ten koste van de productiviteit. Omdat 2021 een jaar van inregelen wordt en veel aspecten nog onduidelijk zijn – het staat zelfs nog niet 100% vast dat de Omgevingswet daadwerkelijk per 1-1-2021 ingaat – is het op dit moment onmogelijk een betrouwbare inschatting te geven voor 2021. In de loop van 2020 wordt het beeld naar verwachting helderder.

Vervolg beleid op asbestdaken

Het verbod op asbestdaken, dat in 2024 in zou gaan, is ingetrokken. Echter asbest blijft gevaarlijk en burgers en bedrijven kunnen er last van hebben bij verkoop en verzekering. Daarom is er een landelijk initiatief van onder meer het Rijk, provincies en gemeenten om te komen tot een versnellingsaanpak. Vanuit de projectgroep asbestdaken Drenthe ondersteunen we dit initiatief. De RUD Drenthe faciliteert hierbij de provincie Drenthe en de gemeenten onder meer door voorlichting, het actueel houden van de asbestkaart en het ondersteunen van lokale initiatieven om asbestdaken te vervangen. Daarnaast blijft de RUD betrokken bij het toezicht op de verwijdering van asbest.

Uitvoering aan het beleid m.b.t. de zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Ten behoeve van de inventarisatie van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) bij de provinciale inrichtingen is in 2019 door de FUMO, ODG en de RUD in gezamenlijkheid een projectplan opgesteld. Specifiek willen de provincies voor 1 januari 2021 per inrichting inzage hebben in de aanwezigheid,

gebruikte en naar de lucht geëmitteerde ZZS. Daarnaast willen de provincies ook inzage in de (in)directe ZZS-lozingen naar water. De provincies hebben met het rijk afspraken gemaakt over de uitvoering van deze werkzaamheden. De provincie Drenthe heeft extra budget beschikbaar gesteld aan de RUD om deze extra werkzaamheden uit te voeren.

ZZS doen zich naar verwachting niet alleen voor bij de provinciale inrichtingen. Gemeenten hebben echter geen speciale afspraken met het rijk gemaakt over de aanpak hiervan. Met de ervaringen die worden opgedaan bij de provinciale inrichtingen zal door ons in 2020 ook het gesprek op gang worden gebracht om te bepalen op welke wijze met ZZS moet worden omgegaan met de gemeentelijke inrichtingen.

Overige wetswijzigingen

Naar verwachting zullen de volgende wetsontwikkelingen de aandacht van ons vragen :

- Actualisatieplicht vergunningen van IPPC-bedrijven. Bij publicatie van nieuwe (geactualiseerde) BBT-conclusies van een bepaalde branche dienen de vergunningen van de betrokken bedrijven binnen 4 jaar na publicatie te zijn aangepast. Een BBT-referentiedocument (BREF) is een document die de beste beschikbare technieken beschrijft. BBT-conclusies vormen de referentie voor toetsing en vaststelling van vergunningsvoorwaarden en actualisatie van deze voorschriften.
- De implementatie en uitwerking van de toetsingsvoorwaarden met betrekking tot het aspect (volks)gezondheid. Dit aspect zal de komende jaren in toenemende mate een belangrijk aandachtspunt gaan vormen bij vergunningverlening en ruimtelijke planontwikkeling. Gezondheid wordt binnen de Omgevingswet een apart beleids- en beoordelingskader. De RUD Drenthe zal de implementatie en uitwerking van de toetsingsvoorwaarden afstemmen met de GGD.

De klimaatdoelen in relatie tot energiebesparing bij bedrijven

In het klimaatakkoord van Parijs is vastgelegd dat de wereldwijde klimaatopwarming in 2100 beperkt moet zijn tot 2°C vergeleken met het niveau van vóór de opkomst van de industrie. Er wordt gestreefd om die stijging met 2°C te verlagen tot 1,5 graad. In het verlengde hiervan hebben provinciale staten uitgesproken in de vastgestelde Energieagenda 2016 – 2020 dat Drenthe in 2050 energieneutraal wil zijn.

Bovenstaande doelstellingen die de burger en het bedrijfsleven al sterker zullen gaan raken, vragen om concrete maatregelen in het heden. Voor de bedrijven geldt daarvoor de wet- en regelgeving, zoals het Activiteitenbesluit. De ontwikkeling van dit onderwerp binnen bijvoorbeeld het Activiteitenbesluit zorgt voor een steeds sterkere concretisering van vereiste maatregelen die bedrijven bij bepaalde drempelgebruikswaardes moeten treffen.

De urgentie achter genoemde doelstellingen is groot, waardoor het onderwerp en de taak die wij daar als RUD Drenthe in hebben prioritair is geworden. Onze verwachting is dat de urgentie tot het treffen van energiebesparende maatregelen in de toekomst nog verder zal toenemen. Dit wordt onderschreven in de eerste Klimaat- en Energieverkenning (KEV) 2019 van minister Wiebes van Economische Zaken en Klimaat. Een en ander vraagt om het vergaren en bijhouden van de specifieke vakkennis binnen onze organisatie en het prioritair uitvoeren van energietoezicht op de naleving van de verplichting tot het treffen van de vereiste energiebesparingsmaatregelen bij de bedrijven. Het toezien op deze wet- en regelgeving is op dit moment onvoldoende meegenomen binnen de Drentse Maat, of anders gezegd de huidige gewenste wijze van uitvoering past niet meer binnen het destijds opgestelde kental. Het verdient aanbeveling de energiebesparing bij de bedrijven bij de evaluatie Drentse Maat te betrekken en vervolgens binnen dit kader te borgen.

De overdracht bevoegd gezag bodemtaken van provincie naar gemeenten

Met de komst van de Omgevingswet worden de gemeenten verantwoordelijk voor het beleid en activiteiten in de vaste bodem. Dit betekent dat er verschuiving van bevoegd gezag bodemtaken van de Provincie naar de Drentse gemeenten plaats gaat vinden. Waarschijnlijk worden deze, net als toezicht- en handhaving bodemsanering, onderdeel van het basistakenpakket voor de Omgevingsdiensten. De RUD voert deze taken nu al voor de provincie Drenthe uit en kan deze ook voor de Drentse gemeenten blijven uitvoeren. De verwachting is dat met de huidige formatie de bodem-gerelateerde werkzaamheden voor de provincie en de gemeenten uitgevoerd kunnen blijven worden. Het is echter nog niet duidelijk wat de verschuiving van taken financieel gaat betekenen voor provincie en gemeenten. De uitkomsten van besprekingen hierover tussen het Rijk, de VNG en het IPO worden niet eerder dan in 2020 verwacht. Indien de Omgevingswet per 1 januari 2021 in werking treedt willen we op basis van de bodemwerkzaamheden in 2021 en 2022 een specifiekere inschatting maken van werkzaamheden en uren.

Het wegvallen van de Rijksfinanciering voor advisering externe veiligheid

Wij voeren diverse werkzaamheden uit voor onze deelnemers op het gebied van externe veiligheid. Te denken valt aan de advisering bij ruimtelijke plannen en milieuzoneringsvraagstukken, maar ook bij het beoordelen van een aanvraag voor een vergunning of bij ondersteuning van het toezicht. De uren voor externe veiligheid worden sinds de oprichting van de RUD grotendeels in rekening gebracht bij de provincie Drenthe omdat zij in het kader van programma Impuls externe veiligheid 2015-2018 budget ontvingen van het rijk. De omvang van de rijksbijdrage bedraagt circa 140.000 euro. De verwachting is dat 2020 het laatste jaar is dat er via dit programma nog budget door het rijk beschikbaar wordt gesteld. Wel zijn VNG, IPO en IenW via het Bestuurlijk Omgevingsberaad in gesprek met elkaar over nieuwe financiering voor de periode 2021-2024. De omvang van de budgetten en de condities waaronder deze kunnen worden verkregen zijn nog niet uitgewerkt. Het is mogelijk dat niet alle door de RUD uitgevoerde werkzaamheden hiervoor in aanmerking komen. Aangezien de werkzaamheden veelal betrekking hebben op het toepassen van wet- en regelgeving lijken de mogelijkheden tot afschalen begrenst. Een verhoging van de deelnemersbijdrage ligt in dat geval in de lijn der verwachting.

De uitkomsten van het project Locatiebestand op orde en het project Risicogericht werken

Sinds 2016 wordt voor een groot aantal taken conform de Drentse maat gewerkt. Hierdoor bestaat er voor het hele werkgebied van de RUD een uniform uitvoeringsniveau. Bij het bepalen van de Drentse maat is gewerkt met de informatie die destijds beschikbaar was. De afgelopen jaren is gebleken dat de Drentse maat op een aantal onderdelen niet het juiste aantal producten per deelnemer voorspelt. In het jaarprogramma 2020 zijn de aantallen meer in overeenstemming met de uitvoeringspraktijk gebracht. Het actualiseren van het Locatiebestand (bedrijvenbestand) en het Risicogericht werken kunnen voor 2021 tot nieuwe inzichten en keuzes leiden.

1.4 DE ORGANISATORISCHE ONTWIKKELINGEN

De meest belangrijke organisatorische ontwikkelingen voor 2021 zijn:

- Feitelijke implementatie van de invoering van de Omgevingswet;
- het realiseren en borgen van een effectieve en efficiënte digitale uitwisseling van informatie met onze opdrachtgevers en ketenpartners in relatie tot de invoering van de Omgevingswet (Digitaal Stelsel Omgevingswet);
- De groeiende behoefte aan data-analyses waarvoor in de formatie/bezetting ruimte moet worden gecreëerd voor de inzet van dataspecialisten;

- Het sluitend krijgen van de beleidscyclus met het invoeren van het Risicogericht werken, waarmee een inhoudelijk afwegingskader voor het uitvoeringsniveau op basis van risico-inschatting en milieurendement wordt ontwikkeld;
- Het doorontwikkelen en borgen van de met het ontwikkelprogramma 2019-2020 gerealiseerde verbeteringen;
- Het met twee jaar verlengen van de package deals met gemeente Emmen en de provincie voor wat betreft de huisvesting en ICT;
- Het opstarten van het aanbestedingstraject voor een nieuw zaaksysteem ivm einde contract huidige systeem 2023;
- Nieuwe cao in 2021, waarbij verlofharmonisatie en vitaliteitsbeleid belangrijke items zijn. In 2019 is binnen het project SPP onderzoek gedaan naar de gevolgen van de eventuele invoering van een generatiepact bij de RUD Drenthe. Daaruit kwam het advies om – vanwege te verwachten versnippering, krapte op de arbeidsmarkt en daarmee toename werkdruk – geen generatiepact in te voeren voor een beperkte groep, maar in te zetten op een vitaliteitsbeleid voor alle medewerkers. Dit is inmiddels ook onderdeel van de nieuwe cao. Voor een adequaat vitaliteitsbeleid zullen financiële middelen binnen de begroting beschikbaar te komen.
- De ontwikkeling van het ziekteverzuim: de organisatie werkt verder aan het terugdringen van het hoge ziekteverzuim. De ambitie is om die in 2020 tot 8% terug te brengen en in 2021 tot 6%. In de oorspronkelijke meerjarencijfers is steeds gerekend met 4% ziekteverzuim. Om uit te gaan van realistische en haalbare cijfers is bestuurlijk gekozen voor het verwerken van hogere percentages en deze ook te hanteren voor het opstellen van realistische en haalbare jaarprogramma's.

2 FINANCIËLE EN BELEIDSMATIGE UITGANGSPUNTEN 2021

De deelnemersbijdrage wordt opgebouwd uit 2 onderdelen:

- Ten behoeve van het aandeel van de deelnemers in de Drentse Maat-producten
- Ten behoeve van de uren voor door de deelnemers gevraagde Niet-Drentse Maat-producten

2.1 DE 5% INCIDENTELE BIJDRAGE 2018-2020 VERVALT M.I.V. 2021

2.1.1 De oorspronkelijke noodzaak tot verlenging als aanbeveling SeinstravandeLaar

Binnen het onderzoek van SeinstravandeLaar zijn de volgende aanbevelingen gedaan om de basis op orde te krijgen :

- Herbezien van de efficiencykorting en een structurele verhoging van 5% van het totale budget.
- Incidentele verhoging van 5% van het totale budget die, indien is voldaan aan een aantal randvoorwaarden, met ingang van 2020 weer kan worden verlaagd. Die kritische randvoorwaarden zijn:
 - De RUD Drenthe heeft haar basis op orde;
 - Het LOS is geïmplementeerd;
 - De deelnemers hebben hun dossiers op orde en alle documenten zijn gedigitaliseerd.
- Het beschikbaar stellen van een extra investeringsbudget met een richtinggevend bedrag van circa € 1.73 Mio voor de uitvoering van het ontwikkelprogramma.

In het onderzoek van SeinstravandeLaar is geconcludeerd dat binnen de organisatie te weinig ontwikkelkracht aanwezig is.

2.1.2 Effect beperking financieel kader m.i.v. 2021

Voor 2020 is het verlengen van de 5% incidentele bijdrage nadrukkelijk gekoppeld aan de uitvoering van het Ontwikkelprogramma en is aangegeven dat deze incidentele bijdrage voor 2021 zal komen te vervallen. Bij het opstellen van onze jaarprogramma's 2018, 2019 en 2020 is gebleken dat de uitvoering van onze taken op het gebied van de oorspronkelijk vastgestelde Drentse Maat en niet-Drentse Maat niet onverkort past binnen de beschikbare middelen en dat er naast deze taken structureel te weinig ruimte beschikbaar is voor de noodzakelijke ontwikkeling, implementatie van nieuwe wet- en regelgeving of de door de deelnemers gewenste intensivering van de uitvoering (o.a. Drentse Prioriteiten). Uit de vanuit de raden ingebracht zienswijzen op de begroting 2020 bleek dat de overgrote meerderheid van de deelnemers geen extra middelen beschikbaar kunnen stellen voor de door de RUD Drenthe uit te voeren taken. Dit vraagt om herprioritering van taken en uitvoeringsniveaus. Om dit te faciliteren is in het Ontwikkelprogramma nadrukkelijk prioriteit gegeven aan het invoeren van risicogericht werken, te beginnen met risicogericht Toezicht omdat daarmee het inhoudelijke afwegingskader wordt gecreëerd voor het herprioriteren van de meest beïnvloedbare inzet. Met de verdere verdieping en verbreding van het risicogerichte werken wordt invulling gegeven aan het politiek-bestuurlijk afwegingskader op basis van risico-inschatting en milieurendement voor het gehele takenpakket.

Met het hiervoor genoemde politiek-bestuurlijke afwegingskader op basis van risico-inschatting en milieurendement zullen de consequenties van deze ontwikkeling moeten worden vertaald naar een uitvoeringskader met bijbehorende financiële vertaling. In onze voorstellen zullen wij nadrukkelijk in kaart brengen welk deel van de totale opgave/wensen uitvoerbaar zijn binnen het huidige financiële kader. Door vooralsnog uit te gaan van de bestaande deelnemersbijdragen wordt daarvoor (tijdelijk) het uniforme uitvoeringsniveau losgelaten.

2.1.3 Relatie deelnemersbijdrage met het Jaarprogramma

De ontwikkeling van de deelnemersbijdrage is afhankelijk van de inhoudelijke ontwikkeling van het takenpakket van de RUD Drenthe. Daarbij kan gedacht worden aan wijziging van wet- en regelgeving, toename van aanvragen en meldingen, toegenomen vraag vanuit deelnemers, Drentse Prioriteiten en dergelijke. Deze worden verwerkt in het jaarprogramma. Dit jaarprogramma kan aanleiding zijn voor een begrotingswijziging indien er meer budget noodzakelijk is dan in de meerjarenbegroting beschikbaar is.

Het effect van het jaarprogramma kan ook zijn dat er een andere verdeling is van de totale deelnemersbijdrage over de deelnemers, bijvoorbeeld doordat er meer of minder wordt afgenomen dan in de meerjarencijfers werd voorzien. In dat kader past ook de binnenkort vast te stellen gewijzigde verrekeningsystematiek om te bepalen hoe de kosten de komende periode worden verdeeld over de verschillende deelnemers.

2.2 DE INDEXERING

De indexering vindt plaats op basis van de indexen die gepubliceerd worden in de Macro Economische Verkenning 2019 van het CPB. De volgende twee indexen zijn relevant voor de RUD Drenthe voor het jaar 2021:

- De loonvoet sector overheid : 2.9%
- Prijs netto materiële overheidsconsumptie : 1.8%
- Gewogen indexering : 2.8%

De lasten in de onze begroting zijn voor 90% gerelateerd aan de loonvoet sector overheid en voor 10% aan de prijs netto materiële overheidsconsumptie. Hiermee wordt een gewogen index van onze begroting 2021 bepaald. Het werkelijke indexcijfer kan aanleiding zijn voor een begrotingswijziging gedurende het jaar.

2.3 DE PRODUCTIVITEITSNORM

Voor het begrotingsjaar 2021 bedraagt de gemiddelde productiviteitsnorm per medewerker circa 1.330 uur. De verlaging van de norm van 1.360 naar 1.330 uur wordt veroorzaakt door het verhogen van het percentage ziekteverzuim van 4% naar 6%. Vanwege het feit dat het ziekteverzuimpercentage al een aantal jaren ruim boven de gehanteerde norm van 4% ligt is het streven om het percentage terug te dringen naar maximaal 8% in 2020 en 6% in 2021. In de onderstaande tabel wordt hier de onderbouwing van gegeven.

Opbouw productiviteitsnorm 2021 RUD Drenthe	
Werkdagen in een jaar (1 fte)	261 dagen
Verplichte feestdagen	7 dagen
Aanstellingsdagen in een jaar	254 dagen
Aanstellingsuren (7,2 uur per dag) in een jaar	1.829 uren
Totaal verlofuren (incl. leeftijd & bovenwettelijk)	169 uren
Ziekte-uren (6% op basis 36-urige werkweek)	110 uren
Aantal werkbare uren (bruto productief)	1.550 uren
Aantal indirecte (productieve) uren (opleiding, ontwikkeling, kennis wetsontwikkelingen, teamoverleg, netwerkdagen etc. ...)	220 uren
Aantal netto productieve uren	1.330 uren

2.4 DE INVESTERINGEN

Op dit moment is er beperkt zicht op de toekomstige investeringsbehoeften. Uitgangspunt is dat eventuele afgeschreven vaste activa worden vervangen. Tot op heden hebben wij geen vaste activa gehad en is dit onderdeel nog niet van toepassing.

In verband met de voorbereidingsfase voor de nieuwe aanbesteding van het zaakstelsel zal in 2021 de afweging moeten plaatsvinden of deze als investering of als incidentele extra kostenpost zal worden beschouwd.

2.5 HET WEERSTANDSVERMOGEN

Door het besluit om het Ontwikkelprogramma 2019-2020 voor een bedrag van € 756.250 te financieren uit de opgebouwde reserves van de RUD is ons weerstandsvermogen van dermate niveau dat er geen risico's uit kunnen worden gedekt. Vanuit het Ministerie van BZK is hierop geadviseerd de algemene reserve weer op een adequaat niveau te brengen. Huidig bestuurlijk uitgangspunt is echter om, gezien de onder druk staande begrotingen van de deelnemers, de algemene reserve niet op voorhand aan te vullen vanuit de deelnemersbijdragen. Als de risico-inventarisatie van de RUD Drenthe uitwijst dat de verwachtingswaarde van de risico's hoger is dan de algemene reserve, wordt dit in de begroting vermeld, zodat deelnemers met dit onafgedekte risico rekening kunnen houden bij de bepaling en afdekking van hun eigen risico's. Hiermee ontstaat mogelijk meer fluctuatie in de deelnemersbijdrage, maar hebben deelnemers de mogelijkheid hun eigen weerstandsvermogen breder te benutten.

2.6 DE VENNOOTSCHAPSBELASTING (VPB)

Er wordt als uitgangspunt gehanteerd dat onze activiteiten niet of nauwelijks tot VPB heffing leiden. Op basis van het huidige takenpakket zullen wij geen VPB verschuldigd zijn.

2.7 ONZE BATEN

De RUD Drenthe kent een drietal baten:

- De deelnemersbijdragen (gebaseerd op de Drentse Maat, de niet-Drentse Maat uren en een incidenteel investeringsbudget)
- Inkomsten voor projecten
- Overige baten.

2.7.1 De deelnemersbijdragen

Deelnemersbijdrage Drentse Maat op basis van kengetallen en inrichtingenbestand

De hoogte van de deelnemersbijdrage wordt voor circa 60% gebaseerd op de Drentse Maat. De Drentse Maat is een, in 2016 ingevoerd, uniform uitvoeringsniveau binnen de provincie Drenthe, waarbij opdrachtgevers betalen voor de uitvoering van de taken volgens het gezamenlijk in de Drentse Maat bepaalde kwaliteitsniveau, gericht op hun specifieke bedrijvenbestand. Het kwaliteit- en ambitieniveau is gelijk voor alle deelnemers, waardoor de hoogte van de deelnemersbijdrage dus enkel afhankelijk is van de zwaarte van het bedrijvenbestand. Dit levert per opdrachtgever een werkpakket op dat passend is bij de zwaarte van de milieuproblematiek waar deze opdrachtgever voor staat. Door de Drentse Maat bestond dus in principe een duidelijke wisselwerking tussen productie en deelnemersbijdrage. Het kwaliteitsniveau van de Drentse Maat zit besloten in de hoogte van de

kengetallen. Echter, is in de praktijk gebleken dat zowel het niet actueel zijn van het bedrijvenbestand als de kentallen onvoldoende stabiele en realistische basis vormen voor deze wijze van bepalen en begroten van de productie.

De evaluatie van de Drentse Maat, de actualisatie locatiebestand en de invoering Risicogericht werken zal voor het huidige Drentse Maat-aandeel van de deelnemersbijdrage tot een herijkte verrekensystematiek en verrekening leiden. Het effect daarvan zal gaandeweg inzichtelijk worden met het daadwerkelijk invoeren van de risicogerichte werkwijze. Gelet daarop wordt voor de begroting 2021 vooralsnog uitgegaan van de bestaande deelnemersbijdragen voor de Drentse Maat. In het jaarprogramma 2021 zal dit eveneens als uitgangspunt voor de verdeling van de ureninzet worden genomen. Bij de uitvoering van het jaarprogramma zal gestuurd worden op een evenredige inzet van het aantal uren in plaats van op aantallen. Dit vormt vervolgens de basis voor de verrekening in plaats van de solidariteitsgedachte zoals die oorspronkelijk bij invoering van de Drentse Maat is geïntroduceerd. Hiermee wordt nadrukkelijk invulling gegeven aan de door de meeste deelnemers ingediende zienswijzen dat de huidige wijze van verdeling van uren en kosten onvoldoende recht deed aan de verdeling van de lasten.

Met de keuze tot ureninzet naar evenredigheid van de deelnemersbijdrage wordt het uniforme uitvoeringsniveau (tijdelijk) losgelaten. Voor de meerjarenbegrotingen zal op basis van de nieuwe inzichten een bestuurlijke afweging moeten plaatsvinden over de wijze waarop die tot aanpassing van de deelnemersbijdragen zal leiden.

Deelnemersbijdrage Niet-Drentse Maat op basis van geschatte ureninzet

Een deel van de deelnemersbijdrage is voor de zogenaamde niet-Drentse Maat producten en diensten. Niet alle diensten die wij leveren zijn namelijk in een norm te vatten en worden daarom op urenbasis uitgevoerd. Ook bij de producten en diensten die geleverd worden in de niet-Drentse Maat bestaat een duidelijke wisselwerking tussen productie en de hoogte van de deelnemersbijdrage. Deelnemers wordt, in overleg, gevraagd om jaarlijks een inschatting te maken van de benodigde uren per taak.

Een voorstel voor een herijking van de verrekensystematiek is op dit moment in behandeling. De uitkomst daarvan zou kunnen leiden tot een wijziging van de deelnemersbijdragen of een andere verdeling tussen de deelnemers.

2.7.2 Inkomsten voor projecten

De inkomsten uit projecten worden separaat door de opdrachtgevers gefinancierd. De uitvoering van deze projecten is kostendekkend. Een hogere inzet op projecten gaat ten koste van de inzet van eigen medewerkers in de reguliere taakuitvoering. Hierdoor is externe inhuur ter vervanging van deze medewerkers noodzakelijk. De inzet van eigen medewerkers en de meerkosten van vervangende inhuur worden doorbelast in de projectkosten en bij de opdrachtgever in rekening gebracht. De verwachte inkomsten uit de projecten worden ingeschat op basis van realisatiecijfers 2018, 2019 en 2020. Daarnaast worden de verwachte inkomsten ook aangepast op basis van laatste inzichten.

2.7.3 Overige baten

Overige baten zijn bijvoorbeeld subsidies van het Rijk die aan ons worden verstrekt. Op dit moment zijn er voor 2021 nog geen subsidies bekend. Daarnaast hebben we jaarlijks enige opbrengsten uit de leges die ze voor de provincie int. Deze taak voert zij budgettair - neutraal uit voor de provincie

Drenthe. De opbrengsten worden enkel benut om de kosten die bestemd zijn voor de inning van de leges te dekken.

2.8 ONZE LASTEN

Onze lasten kunnen grofweg opgedeeld worden in:

- De personeelslasten
- De overige lasten (waaronder met name bedrijfsvoeringskosten)

Hieronder worden kort de uitgangspunten achter het bepalen van de hoogte van de lasten uiteengezet.

De personeelslasten

Het grootste deel van onze kosten bestaat uit personeelskosten.

Uitgangspunten voor de berekening van de personeelslasten zijn:

- de loonsom: de meest recente inzichten omtrent bezetting, actuele salarissen en inzichten omtrent salarisontwikkeling (cao, premies, periodieken, indexering etc.);
- de inhuur: begroot op basis van verleden en inschatting verwachte werkvoorraad en noodzakelijke vervanging voor ziekte;
- de opleidingskosten: uitgangspunt is dat 2% van de loonsom beschikbaar is voor opleidingen.

De overige lasten

De overige lasten worden berekend op basis van:

- de meest recente inzichten omtrent ontwikkeling van de overige kosten (indexering, huur op basis van laatste stand huurcontract, servicekosten, leasecontracten, ICT - licenties, accountantskosten, etc.);
- het opleidingsbudget;
- En indien van toepassing, afschrijvingen op basis van activabestand, investering en vervangingsinvestering.

De kosten ten behoeve de overhead

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt voorgeschreven dat de overheadkosten apart dienen te worden opgenomen. Tot deze kosten behoren alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Kosten die één op één aan het primaire proces kunnen worden gekoppeld worden dus niet tot de overhead gerekend. Dat betekent dat kosten die verband houden met de volgende zaken tot de overheadkosten worden gerekend:

- Directeur;
- Teamleiders;
- Secretariaat (incl. directiesecretaris);
- Adviseurs (I&A, HRM, financiën en controlling, informatievoorziening);
- Ondersteunende PIOFACH-taken (personeel, informatievoorziening, organisatie, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting).

In ons bedrijfsplan is het uitgangspunt opgenomen dat de personele overhead maximaal 25% mag bedragen. Over de niet-formatieve overhead zijn geen uitgangspunten opgenomen in het bedrijfsplan. Momenteel is 18,5% van de loonsom personele overhead. Dit percentage bevindt zich dus ruim onder het bij de start van onze organisatie vastgestelde maximum, maar is nog exclusief de

PIOFACH - taken die bij de provincie Drenthe en de gemeente Emmen zijn belegd. Daarmee was de totale overhead van de RUD Drenthe in de begroting 2020 circa 28%.

Met de integrale doorlichting van onze organisatie en onze financiën is duidelijk geworden dat er te weinig capaciteit beschikbaar is binnen de formatie om de staf- en adviestaken adequaat op te pakken. Dit gaat ten koste van de mate van control en de ontwikkelkracht van de organisatie en vormt daarmee een risico voor de productie, de kwaliteit en de financiën van de organisatie. Dat betekent dat het noodzakelijk is het percentage overhead voor de toekomst nader te bepalen. Het gehanteerde maximum van 25% overhead zal in ieder geval in de jaren 2019 en 2020 worden overschreden door inzet van extra staf- en adviescapaciteit om de basis op orde te krijgen. Pas nadat de basis op orde is gebracht kan worden bezien welk overheadpercentage realistisch is. De toegenomen behoefte aan informatisering en digitalisering – die volgens de geldende BBV aan overhead moet worden toegerekend – zal daarbij nadrukkelijk in ogenschouw moeten worden genomen. In de P&C-documenten zal de ontwikkeling van het percentage overhead inzichtelijk worden gemaakt.

3 DE ONZEKERHEDEN

Bij het formuleren van een toekomstig kader is het belangrijk om oog te hebben voor de belangrijkste onzekerheden en risico's die van invloed kunnen zijn op dit kader en daardoor door kunnen werken bij het opstellen van de begroting en de realisatie voor het jaar 2021. De volgende onzekerheden zijn van belang:

- De evaluatie van de Drentse Maat geeft andere inzichten;
- De herijking van de verrekensystematiek kan leiden tot wijziging van de deelnemersbijdragen of een andere verdeling tussen de deelnemers.
- De actualisatie van het locatiebestand kan effect hebben op de deelnemersbijdragen;
- Het project digitale aanlevering kan mogelijk niet het beoogde efficiencyresultaat opleveren;
- Het project verbetering Bodeminformatie- en beheersysteem is nog niet afgerond in 2020;
- Deelnemersbijdrage wordt niet verhoogd na wegvallen rijks-/provinciale bijdragen voor specifieke al bestaande taken;
- Deelnemersbijdrage wordt niet verhoogd bij nieuwe of uitbreiding bestaande taken;
- Opleidingskosten zijn hoger dan begroot;
- Personele regelingen als gevolg van CAO-wijzigingen (zoals bijv. verlofharmonisatie en vitaliteitsbeleid) kunnen leiden tot hogere personeelslasten.

In de begroting zullen deze onzekerheden nader worden uitgewerkt en van beheersmaatregelen worden voorzien.

Bij de bepaling van het weerstandsvermogen wordt met bovenstaande risico's geen rekening gehouden. De financiële impact van deze risico's is op dit moment nog niet op geld gezet, maar kunnen substantieel zijn. Er ontbreekt voldoende inzicht en onderbouwing waarmee de risico's afdoende kunnen worden doorgerekend binnen acceptabele onzekerheidsmarges. Daarbij dient opgemerkt dat ten aanzien van deze risico's bestuurlijke keuzes mogelijk zijn. Bij het verder uitwerken en doorrekenen van de risico's zullen de mogelijke keuzes zo goed mogelijk in beeld worden gebracht. Het voorstel is om in 2020 de risico's gezamenlijk met de deelnemers te prioriteren, rekening houdende met financieel toezicht en beheersbaarheid. Met het actualiseren van het locatiebestand en de herijking van de kentallen van de Drentse Maat zal het mogelijk zijn de financiële consequenties reëler in te schatten.

Aan: Colleges van B&W Drentse gemeenten

Veiligheidsregio Drenthe
Postbus 402
9400 AK Assen
0592-324660
info@vrd.nl
www.vrd.nl

ons kenmerk
U192754

uw kenmerk

datum
6 januari 2020

inlichtingen bij
Marten van Delden

telefoonnummer
06-10147911

email
marten.vandelden@vrd.nl

onderwerp
Kaderbrief 2021

Geacht college,

Graag bieden wij u de Kaderbrief voor het jaar 2021 aan. Met deze kaderbrief doet het algemeen bestuur een voorstel voor de financiële- en beleidskaders voor de begroting 2021 voor de Veiligheidsregio Drenthe. In deze brief leest u hier meer over.

Inhoudelijk en financiële speerpunten

Deze kaderbrief is tot stand gekomen na een zorgvuldig proces van afstemming tussen de twaalf burgemeesters. Dit heeft geleid tot een unaniem instemmingsbesluit op 18 december 2019 over deze kaderbrief.

Zoals u in de kaderbrief kunt lezen, wil het bestuur zich, samen met andere organisaties, voorbereiden op bekende en onbekende crises die op de samenleving afkomen. Rampen komen gelukkig zelden voor in Nederland; crises met een kleine of grote impact daarentegen steeds vaker. Een aantal gemeenten in Drenthe heeft daar in 2019 reeds mee te maken gehad, zoals maatschappelijke onrust (Peelo Assen) en in het sociale domein ('t Ruige Veld Rolde) en zeer recentelijk de grootschalige protestacties. Het bestuur wil de VRD als netwerkpartner benutten om gemeenten en crisespartners de komende jaren voor te bereiden op deze bekende en onbekende crises. Door het werk anders te organiseren gaat het bestuur er vanuit deze veranderingsopgave binnen de huidige financiële en personele kaders te realiseren.

Naast de doorontwikkeling van de crisisbeheersing is er een verandering nodig van het huidige brandweermodel. Deze verandering is al ingezet en in 2021 zetten we deze verandering door. De urgentie om tot een verandering van het brandweermodel te komen wordt tevens onderstreept doordat recentelijk is geconstateerd dat de rechtspositie van brandweervrijwilligers in strijd is met Europese wet- en regelgeving. De kaderbrief geeft in algemene zin de richting aan, de begroting 2021 maakt specifiek welke stappen we gaan zetten om – samen met onze vrijwilligers – deze verandering door te voeren.

Het algemeen bestuur realiseert zich dat de financiële situatie van de meeste gemeenten aanleiding geeft tot het maken van scherpe financiële keuzes. Ze erkent echter ook dat de VRD de komende jaren op het gebied van crisisbeheersing en brandweertzorg een aantal belangrijke stappen te zetten heeft. Veiligheid is één van de belangrijkste basistaken van de overheid en dient een garantie te hebben waar de samenleving op kan terugvallen. Om dit voor beide beleidsproducten mogelijk te maken vindt het algemeen bestuur dat er géén taakstelling en géén korting op de compensatie voor loon- en prijsstijgingen kan worden doorgevoerd.

Reactie

Op grond van de gemeenschappelijke regeling wordt het college in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen op de kaderbrief. Het algemeen bestuur verzoekt de colleges om **vóór 1 maart 2020** een reactie te geven op deze kaders. Door het gelijktijdig verzenden van de kaderbrief aan de gemeenteraden worden de raden in de gelegenheid gesteld om desgewenst het college te voorzien van advies.

Tot slot

Heeft u nog vragen. Dan kunt u contact opnemen met Marten van Delden via 06-10147911 of marten.vandelden@vrd.nl

Met vriendelijke groeten,
Het algemeen bestuur Veiligheidsregio Drenthe,

M.L.J. Out
voorzitter

F. Heerink
secretaris

Kaderbrief 2021 Veiligheidsregio Drenthe

Voor u ligt de kaderbrief van Veiligheidsregio Drenthe voor de begroting van het jaar 2021. In maart 2020 zal het algemeen bestuur van de VRD een begroting opstellen, die ter zienswijze wordt aangeboden aan de colleges en raden van de twaalf deelnemende gemeenten. Met deze kaderbrief doet het algemeen bestuur een voorzet voor de financiële- en beleidskaders voor de begroting 2021. Deze kaderbrief is tot stand gekomen door een zorgvuldig proces van samenspraak tussen de twaalf burgemeesters. Het algemeen bestuur verzoekt de colleges om voor 1 maart 2020 een reactie te geven op deze kaders.

Crisisbeheersing vraagt doorontwikkeling

VRD heeft als taak te coördineren en te ondersteunen bij fysieke rampen en crises. Het algemeen bestuur constateert dat de toenemende complexiteit van de samenleving ook tot gevolg heeft dat rampen en crises complexer worden. Maatschappelijke onrust kan al snel ontstaan bij verstoringen in het dagelijkse leven. De rol van de burgemeester blijkt van groot belang bij de aanpak van die maatschappelijke onrust. De twaalf Drentse gemeenten werkten al nauw samen bij crisis-beheersing.

Het algemeen bestuur heeft een weloverwogen keuze gemaakt om te komen tot een verbreding van het takenpakket van de VRD en daarmee de komende jaren door te groeien tot een ondersteunende en coördinerende netwerkpartner voor alle bekende en onbekende crises die op de samenleving afkomen. De evaluaties van diverse crises in Nederland laten zien dat opschaling op maat en afgestemd op de situatie, beter resultaat geeft dan vaste protocollen. Andere evaluaties tonen aan dat bovengemeentelijke opschalingen (Grip 4 incidenten als bijvoorbeeld het containerincident ter hoogte van de Waddeneilanden) positieve effecten hebben op de afhandeling van incidenten. Rampen komen gelukkig zelden voor in Nederland. Crisis met een kleine of grote impact daarentegen steeds vaker. Een aantal gemeenten in Drenthe heeft daar in 2019 reeds mee te maken gehad zoals maatschappelijke onrust (Peelo Assen) en in het sociale domein ('t Ruige Veld Rolde).

Het algemeen bestuur is van mening dat de VRD, samen met andere organisaties, op deze nieuwe vormen van crisis voorbereid moet zijn en zal in haar vierjarige beleidsvisie dit voornemen vastleggen. Deze visie wordt in januari 2020 ter consultatie naar de gemeenten en partners verzonden en in januari en februari 2020 in bijeenkomsten met VRD en gemeenteraden besproken.

Brandweezorg in verandering

Het algemeen bestuur is trots op de inzet van mensen van de brandweer en met name de ca. 750 vrijwilligers in Drenthe. De ontwikkelingen in de maatschappij dwingen tot nadenken of het stelsel waarmee brandweezorg wordt geleverd, in verandering moet worden gebracht. Vergrijzing, krimp en snellere veranderingen in de woon-, werk- en privésituaties zetten de beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers, met name overdag, onder druk.

Uit een analyse van het huidige vrijwillige personeel blijkt dat de gemiddelde periode dat een vrijwilliger die zich voor de brandweer inzet nog maar 10 jaar is. Dat heeft direct consequenties voor met name de beschikbaarheid van functies die een langere ervaring eisen, zoals bevelvoerders en chauffeurs. Daarnaast werpen de huidige keurings- en opleidingseisen een hoge drempel op om nieuwe vrijwilligers binnen te halen. Tegelijkertijd tonen wetenschappelijke studies aan dat er nog wel veel vrijwillige energie aanwezig is in de samenleving. Deze constatering vragen om een andere kijk op de inzet van vrijwilligheid.

Het resultaat van deze ontwikkelingen is dat de afgelopen jaren de kosten voor de huidige vorm van brandweezorg stijgen, terwijl de kwaliteit en kwantiteit van de brandweezorg niet toeneemt en de paraatheid soms ernstig afneemt. Het algemeen bestuur is dan ook van mening dat het huidige stelsel van brandweezorg aangepast moet worden.

In een periode van 5 tot 10 jaar dient een stelsel te worden ontwikkeld, waarbij de inzet van vrijwilligheid aangevuld met beroepsmensen het uitgangspunt is en houdbaar is voor de langere termijn. In dat stelsel wordt een onderscheid aangebracht tussen de inzetbaarheid en de taakopvatting van vrijwilligers en beroeps. Daarmee kan dan ook de noodzakelijke juridische aanpassing worden gedaan die nodig is om te voldoen aan de Europese regelgeving. Het afgelopen jaar kwam namelijk aan het licht dat de huidige rechtpositie van vrijwilligers juridisch niet voldoet aan Europese regelgeving. De periode van 5 tot 10 jaar is nodig om samen met de huidige vrijwilligers noodzakelijke veranderingen vanuit vertrouwen en waardering in te kunnen zetten. Een verandertraject dat aansluit bij de beleving en mogelijkheden van de vrijwilliger.

Vergelijking met andere Veiligheidsregio's

Het afgelopen jaar heeft het algemeen bestuur kennisgenomen van een aantal rapporten over VRD. Uit een vergelijk tussen een aantal gelijksoortige regio's ¹ blijkt dat de VRD het goed doet; de prestatie is hoog tegen een lagere gemiddelde kostprijs. Een belevingsonderzoek uit 2017 geeft aan dat de repressieve brandweermensen een groot vertrouwen heeft in de VRD als organisatie en tevreden is met de wijze waarop ze georganiseerd is. Een rapport van de Inspectie Veiligheid en Justitie geeft een goed beeld van de repressieve brandweezorg in Drenthe. Een collegiale toetsing (een visitatie) tussen veiligheidsregio's uitgevoerd in juni 2019, geeft aan dat de organisatie VRD in staat is geweest om medewerkers maximaal te motiveren vanuit een besturingsfilosofie gebaseerd op gezamenlijke waarden. Dit mede daar medewerkers nauw betrokken zijn bij keuzes die gemaakt worden. Dit resulteert in hoge mate van vertrouwen en loyaliteit. Het managementteam van VRD stelt zich derhalve faciliterend op. Dit zorgt voor een betrokken en loyale arbeidsverhouding.

Het algemeen bestuur is, op basis van alle rapportages, van mening dat er een hoog kostenbewustzijn is, met daarnaast een positieve en flexibele werkhouding wat leidt tot goede prestaties. De VRD wil inspelen op veranderingen, maar tegelijk het vertrouwen en hoge kwaliteitsniveau vasthouden.

Financiële ontwikkeling

Ten tijde van de economische crisis (2014-2016), is de VRD in staat geweest te bezuinigen en het beleidsproduct op orde te brengen en te houden. De brandweezorg werd goedkoper door de regionalisering. Sinds 2018 zijn er weer loon- en prijscompensaties ontvangen. Het ging tenslotte economisch ook weer beter. Vanaf 2018 is echter ook een duidelijke financiële tendens waarneembaar dat het beleidsproduct Brandweezorg, een autonome (niet beïnvloedbare) kostenstijging kent. Dit onder andere omdat de gemiddelde brandweervrijwilliger sneller afscheid neemt en dus vaker nieuwe mensen moeten worden opgeleid. Vanwege technologische ontwikkelingen (risico's) in de samenleving wordt de omvang en inhoud van de opleidingen ook steeds aangepast wat de prijs van de opleidingen opdrijft. Het materieel wordt duurder als gevolg van allerlei (milieu)eisen. Daarnaast zijn er aanpassingen in de begroting nodig om het huidige materiaal te kunnen blijven vervangen. Dit zijn voorbeelden van autonome kostenstijgingen naast de normale loon- en prijsstijgingen. Deze autonome stijging van lonen en prijzen zorgen dat de VRD-begroting jaarlijks bijgesteld dient te worden. De gemeenten worden hiervoor via het Gemeentefonds gecompenseerd door het Rijk.

In bijlage 1 treft u een overzicht en uitleg aan van de ontwikkeling van de hoogte van de gemeentelijke bijdrage aan de VRD in de afgelopen zes jaar in relatie tot de bijdrage aan gemeenten uit het gemeentefonds. Ook wordt in deze bijlage een vergelijk gepresenteerd van deze gemeentelijke bijdrage aan de VRD ten opzichte van vier andere (vergelijkbare) regio's.

¹ Bron; Benchmark 2018 Berenschot in opdracht VRZHZ

Kaders voor beleidsontwikkeling

Het algemeen bestuur wil de begroting baseren op de volgende leidende principes:

Brandweezorg

- Vrijwilligheid blijft de basis voor brandweezorg in Drenthe.
- Bestaande brandweezorgprincipes worden vervangen door nieuwe, met gebruik van nieuwe technieken en vrijwillige energie in de samenleving.
- Gelijke brandweezorg maakt plaats voor gelijkwaardige brandweezorg.
- Opkomsttijden eerste auto blijven binnen huidige Drentse normenkader.
- Naast vrijwilligheid inzetten op specialismen via (parttime)beroeps.
- Een verandertempo dat past bij vrijwilligheid.

Crisisbeheersing en GHOR

- Vanuit verbinding en vertrouwen samenwerken.
- VRD neemt niet over, maar ondersteunt, faciliteert en coördineert.
- Veranderende rol VRD organiseren en financieren vanuit flexibilisering inzet personeel.
- Informatie ondersteunt voorbereiden, uitvoeren en samenwerken.

Bedrijfsvoering (ten behoeve van het primaire proces)

- Het werk (de opgave) staat centraal.
- Organisatie en medewerkers zijn flexibel en wendbaar.
- Doen wat nodig is voor het werk. Maatwerk is belangrijk, maar altijd binnen kaders.
- Er wordt maximaal efficiënt en kostenbewust gewerkt door:
 - * Nieuwe technologie maximaal in te zetten
 - * Personeel optimaal in te zetten
- Aanwezige data en informatie is beschikbaar op de juiste tijd, de juiste plek voor het primaire proces. Om te kunnen optreden, om te verantwoorden, richting en sturing te geven, en om te innoveren.

Samenhang beleidsontwikkeling VRD komende jaren

De beleidsproducten Crisisbeheersing en GHOR worden beter afgestemd op de (onbekende)crises door verbreding van het takenpakket, maar worden niet duurder mede door inzet van de veranderingen in de bedrijfsvoering (data en flexibilisering inzet personeel). Het beleidsproduct brandweer ondergaat een intensieve verandering de komende vijf tot tien jaar. Doorgaan in hetzelfde stelsel geeft geen garantie dat vrijwilligers dezelfde mate van paraatheid kunnen blijven leveren. Om een gelijkwaardige brandweezorg in Drenthe te kunnen leveren, wordt de oplossing gezocht op drie niveaus. Door het ontwikkelen van een bewustzijn en aanbieden van (technische) mogelijkheden voor de samenleving wordt de zelf- en samenredzaamheid bevorderd. De basisbrandweezorg (eerste auto) wordt geleverd vanuit een dicht stelsel van brandweerposten. Aanvullend hierop komt een "laag" van aanvullende specialistische (beroeps) eenheden. Hiermee wordt tevens het probleem van de juridische strijdigheid met Europese regelgeving opgelost.

Kaders voor financiële ontwikkeling

Het algemeen bestuur realiseert zich dat de financiële situatie van de meeste gemeenten aanleiding geeft tot het maken van scherpe financiële keuzes. Ze erkent echter ook dat de VRD de komende jaren een aantal belangrijke stappen te zetten heeft. Veiligheid is één van de belangrijkste basistaken van de overheid en dient een garantie te hebben waar de samenleving op kan terugvallen.

Om de kosten van de brandweer naar de toekomst toe in groei te beperken, moet de VRD nu investeren in een verandering van de brandweer. Het algemeen bestuur is van mening dat dit veranderproces vanuit vertrouwen vanuit de medewerkers en de samenleving moet worden ingezet.

Voor het beleidsproduct Crisisbeheersing en GHOR vindt het algemeen bestuur dat er veel moet gebeuren om flexibel en wendbaar te zijn en dat het noodzakelijk is om adequaat te acteren en te ondersteunen bij huidige en toekomstige crises. Door het werk anders te organiseren spreekt het bestuur de ambitie uit om deze veranderingsopgave binnen de huidige financiële en personele kaders te realiseren. Om dit voor beide beleidsproducten mogelijk te maken vindt het algemeen bestuur dat er géén taakstelling en géén korting op de compensatie voor lonen en prijzen moet worden doorgevoerd.

De conceptbegroting 2021 die u voor zienswijze wordt aangeboden gaat dan ook uit van de bijdragen in de onderstaande tabel. In deze tabel staan de bedragen die in de begroting als kostenstijging terug te vinden zullen zijn. Naast de loon- en prijscompensatie, zijn er drie elementen die zichtbaar zijn. Het op peil brengen van de kapitaallast en de vervanging van groot watertransport behoren tot de categorie autonome stijging kostenmateriaal. Het wegvallen van de dekkingsmiddelen vanuit het Openbaar Meld Systeem (OMS) zijn het gevolg van veranderingen in regelgeving. De extra kosten zoals hierboven beschreven voor het werven en opleiden, zijn niet opgenomen in de financiële kaders en dienen te moeten worden opgevangen in de begroting.

Tabel 1 Gemeentelijke bijdragen 2021

Verloop gemeentelijke bijdragen (bedragen x 1 mln.)	
Bijdrage 2020	€ 25,76
Bij:	
loon- en prijscompensatie 2021 (2,46%)	€ 0,63
Grootschalig watertransport	€ 0,04
Op peil brengen kapitaallasten	€ 0,06
Wegvallen OMS bijdrage	€ 0,20
Bijdrage 2021	€ 26,70

Tabel 2 Specificatie gemeentelijke bijdragen per gemeente

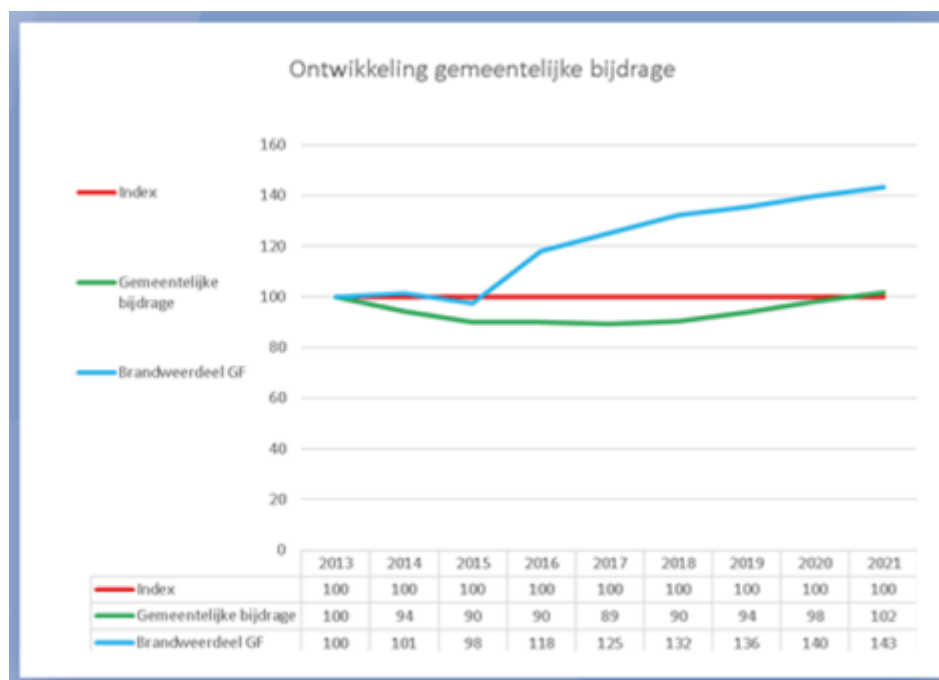
Overzicht gemeentelijke Bijdrage	Gemeentelijke Bijdrage 2020	Gemeentelijke Bijdrage 2021	Gemeentelijke Bijdrage Toename
Aa en Hunze	1.458.609	1.514.365	55.756
Assen	3.050.850	3.161.135	110.285
Borger-Odoorn	1.380.889	1.433.104	52.215
Coevorden	2.034.529	2.112.349	77.820
De Wolden	1.248.142	1.294.902	46.760
Emmen	5.098.080	5.284.951	186.871
Hoogeveen	2.483.684	2.573.225	89.541
Meppel	1.543.907	1.600.088	56.181
Midden Drenthe	1.810.165	1.878.637	68.473
Noordenveld*	1.510.462	1.565.973	55.511
Tynaarlo	1.487.743	1.541.330	53.587
Westerveld	1.133.236	1.176.803	43.567
	24.240.296	25.136.862	896.566
Emmen 24 UUR	1.521.704	1.559.138	37.434
Totaal	25.762.000	26.696.000	934.000

Bijlage

In deze bijlage:

- een overzicht van de ontwikkeling van de hoogte van de gemeentelijke bijdrage aan de VRD in de afgelopen zes jaar in relatie tot de bijdrage aan gemeenten uit het gemeentefonds en;
- een vergelijk van deze gemeentelijke bijdrage aan de VRD ten opzichte van 5 andere (vergelijkbare) regio's.

Figuur 1 Overzicht ontwikkeling gemeentelijke bijdrage 2013 - 2021

Toelichting

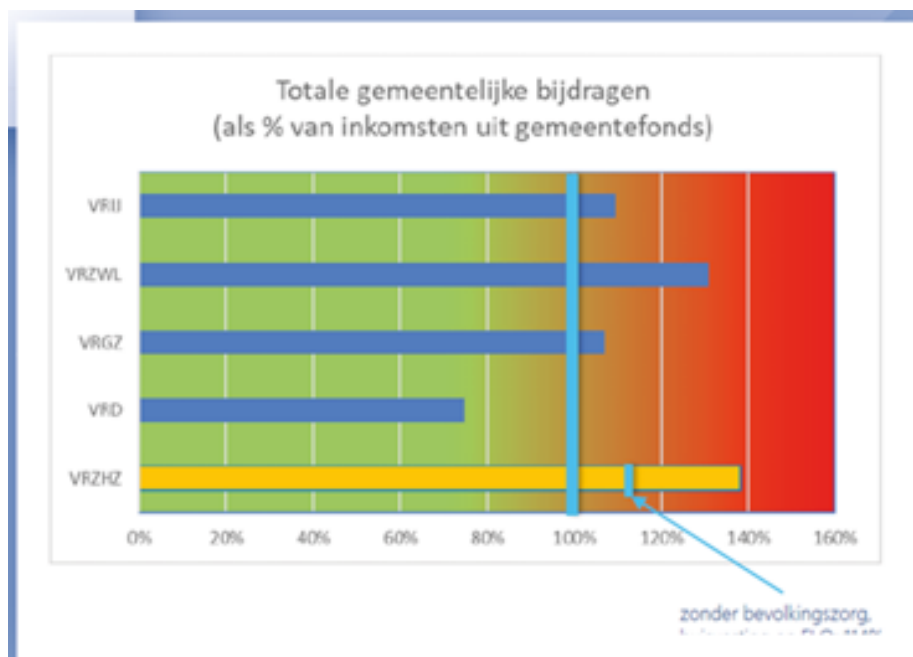
De grafiek laat de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdragen aan de Veiligheidsregio zien ten opzichte van de ontwikkeling van de inkomsten die gemeenten krijgen uit het gemeentefonds.

De rode lijn geeft het indexjaar weer waarmee de gemeentelijke bijdragen en de ontwikkeling van het gemeentefonds relatief met elkaar worden vergeleken.

De groene lijn representeert de uitgaven die de gemeenten deden aan de Veiligheidsregio ten opzichte van het referentiejaar 2013. Bij aanvang van de start van de Veiligheidsregio heeft het algemeen bestuur een tweetal bezuinigingstaakstellingen van 5% opgelegd. De gemeentelijke bijdragen daalden toen onder het niveau van 2013. In 2016 en 2017 is er geen loon- en prijscompensatie uitgekeerd (impliciete bezuiniging want de kosten zijn in die jaren wel gestegen) en zijn de kostenstijgingen binnen de begroting van de VRD opgevangen. Vanaf 2018 kreeg de VRD weer loon- en prijscompensatie en stijgt de lijn weer en laat zien dat gemeenten tegenwoordig ongeveer hetzelfde aan de VRD betalen als in 2013 en dat alle tussentijdse kostenstijgingen binnen de begroting van de VRD zelf zijn opgevangen.

De blauwe lijn daarentegen laat zien dat het gemeentefonds de afgelopen jaren een structurele stijging kent voor openbare orde en veiligheid (brandweerdeel) via het gemeentefonds. De stijging is ook in 2021 voorzien. In absolute zin geven gemeenten in 2021 daarmee circa 9 miljoen minder uit aan de VRD dan dat ze ontvangen van het gemeentefonds. Dat verschil is ook terug te zien in de benchmark gegevens in de volgende tabel.

Vergelijk gemeentelijke bijdrage met andere veiligheidsregio's

Toelichting:

Het diagram laat zien dat de VRD van de vijf met elkaar vergeleken veiligheidsregio's de enige veiligheidsregio is die minder dan 100% van de inkomsten uit het gemeentefonds van de gemeenten ontvangt; de gemeenten van de andere veiligheidsregio's zijn meer kwijt dan ze via de uitkering uit het gemeentefonds ontvangen.

Inleiding

Werkplein Drentsche Aa (WPDA) zorgt er voor dat haar cliënten naar school gaan, werken, ondernemer zijn of participeren in buurt, wijk, dorp of stad. Dit doen wij voor inwoners van de gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo die een beroep doen op de Participatiewet (inclusief IOAW, IOAZ en Bbz2004), de Wet sociale werkvoorziening, bijzondere bijstand en/of het minimabeleid. Wij zijn ons bewust van de kwetsbaarheid van de doelgroep en de verantwoordelijkheid die dat met zich meebrengt. Wij zorgen er voor dat onze inwoners aan het werk komen en blijven of naar vermogen kunnen meedoen. Wij bieden daarbij de financiële ondersteuning die daarvoor nodig is. Extra aandacht gaat daarbij uit naar statushouders en inwoners met een indicatie uit het doelgroepenregister. Samenwerken in het netwerk (met werkgevers, scholen, RMC, leerplicht, GKB, sociale teams en zorg- en welzijnspartijen) rondom de doelgroep staat daarbij steeds voorop. Jaarlijks maken wij een kaderbrief voor de gemeenteraden, waarin de beleidsmatige kaders, de financiële kaders en de risico's en kansen worden geschetst. Deze kaderbrief richt zich op 2021 en begint met algemene ontwikkelingen die wij voor 2021 voorzien. Daarna gaan wij in op het beleidskader en het financiële kader voor het komende begrotingsjaar.

Algemene ontwikkelingen

In 2021 is onze economie naar verwachting minder sterk. De eerste voorspellingen laten zien dat de werkloosheid zal groeien in 2021. Uit de evaluatie van de Participatiewet blijkt dat ook daar ruimte is voor verbetering (eindevaluatie van de Participatiewet, Sociaal Cultureel Planbureau 2019). Hobbels en schotten tussen de diverse regelingen zullen moeten verdwijnen en de samenhang tussen arbeidsmarkt en onderwijs zal versterkt moeten worden. De budgetten om mensen aan het werk te helpen zullen blijven dalen als gevolg van rijksbeleid (Aantallen en Financiën Participatiewet, Berenschot 2018) en de tekorten in het sociaal domein blijven waarschijnlijk groot. Werkplein Drentsche Aa zal in 2021 een rol spelen in de uitvoering van de nieuwe Inburgeringswet. Verder zal er meer aandacht moeten komen voor mensen die langdurig in de bijstand zitten (Langdurig in de bijstand, dus kansloos!?, Divosa 2019). Technologische veranderingen gaan ondertussen door als ook het anders nadenken over economie als gevolg van het duurzaamheidvraagstuk. Dit zal mogelijk leiden tot een veranderende vraag op de arbeidsmarkt waarop wij anticiperen (Effecten van technologisering arbeidsmarkt, SER, 2019).

Beleidsmatig kader

Landelijke wet- en regelgeving zorgt samen met het gemeentelijke beleid verwoord in de Kadernota "Werk, Inkomen, Meedoen" voor ons beleidsmatig kader. Wij zijn verantwoordelijk voor het aan werk helpen en houden van onze kwetsbare inwoners. Inwoners die nog niet kunnen werken stimuleren wij om zoveel mogelijk mee te doen. Wij verstrekken tijdig een uitkering en voorzieningen en dragen daarmee bij aan de financiële stabiliteit van onze cliënten. Wij werken samen in onder meer de arbeidsmarktregio en met werkgevers, scholen, RMC, leerplicht, sociale teams, zorg- en welzijnspartijen, de Gemeenschappelijke Kredietbank en aanbieders van dagbesteding. In deze samenwerking dragen wij bij aan de sluitende aanpak op scholen, de doorstroming van dagbesteding naar werk en de bestrijding van laaggeletterdheid. Bij bredere problematiek op leefgebieden vindt warme overdracht plaats naar de gemeentelijke toegang. Onze rol daarin is het versterken van de financiële mogelijkheden om mee te (blijven) doen.

Onze opdracht is uitgewerkt in een prestatieovereenkomst die wij jaarlijks met de Drentsche Aa gemeenten afsluiten. Hierin staat concreet waar wij als Werkplein Drentsche Aa verantwoordelijk voor zijn, waar wij aan bijdragen en met wie wij samenwerken om de doelen te bereiken.

Werk

Op het gebied van werk is Werkplein Drentsche Aa verantwoordelijk voor het op peil houden van de uitstroom (vanuit uitkering naar werk), het verhogen van de arbeidsparticipatie van mensen uit het doelgroepregister, het bieden van werk aan personen in de Wsw en personen in de Participatiewet die aangewezen zijn op een beschutte werkomgeving en het sneller en vaker aan het werk gaan van statushouders. Dat betekent dat wij het perspectief (de “route”) vaststellen, cliënten begeleiden naar betaald werk (inclusief personen met een arbeidsbeperking en statushouders), werkgeversdienstverlening bieden, werk bieden aan personen uit de Wsw en beschut werk en de regie hebben op het traject naar werk, inclusief regie op ondersteunende zorg & hulpverlening. Daarnaast leveren wij een bijdrage aan de sluitende aanpak van jongeren door middel van werk en dagbesteding, de doorstroming van ontwikkelingsgerichte dagbesteding naar betaald werk. Wij werken hierbij samen met partijen in de arbeidsmarktregio (overheden, sociale partners, UWV, RMC, onderwijsinstellingen), werkgevers en aanbieders van dagbesteding.

De weg naar werk vullen wij op meerdere manieren in: via de route Onderwijs-Arbeidsmarkt, via de route Werknemer, via de route Ondernemer en via iWerk.

□ Route onderwijs-arbeidsmarkt

Samen met de scholen zorgen wij voor een sluitende aanpak voor kwetsbare jongeren. Hierbij gaat het in ieder geval om jongeren van het voortgezet speciaal onderwijs, het praktijkonderwijs, het entreeonderwijs en van MBO niveau 2. Jongeren hebben absolute prioriteit. Geen van deze jongeren valt tussen wal en schip en wij zorgen er samen met onze partners voor dat ze hun school afmaken, meedoen in de maatschappij en duurzaam in hun onderhoud kunnen voorzien. Dit kan ook door het realiseren van afspraakbanen of beschut werk.

□ Route werknemer

Samen met de cliënten die kunnen werken en waarvoor werk is, zorgen wij voor de beste route naar een plek op de arbeidsmarkt. Leren werken door te werken is daarbij ons uitgangspunt. Hierbij maken wij gebruik van ons netwerk van (sociale) werkgevers in de arbeidsmarktregio Werk in Zicht. Hierbinnen werken wij samen met alle gemeenten en UWV en zorgen wij voor een uniforme werkgeversbenadering. Iedereen die kan werken, wordt zo lang en goed mogelijk ondersteund bij de stappen om zich voor te bereiden op werk en aan het werk blijven. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar mogelijkheden en wensen van de inwoners zelf. Als het even niet lukt om te werken of een stap terug moet worden gedaan, dan dragen wij daar aan bij. Met gemeenten en UWV wordt gewerkt aan mogelijkheden om stappen te maken tussen dagbesteding, beschut werk of een afspraakbaan en weer terug (simpel switchen).

Wij hebben specifiek aandacht voor inwoners uit het doelgroepregister en voor statushouders. Deze groepen hebben het extra moeilijk om werk te vinden en te houden. Inwoners met een indicatie beschut werk krijgen een baan op de reguliere arbeidsmarkt en als dat niet lukt bij iWerk, voor zover de Rijksmiddelen of gemeentelijke budgetten dat toestaan. Ook maken wij in deze route gebruik van werkplekken bij de Drentsche Aa gemeenten en bij iWerk. Van de SW populatie die kan werken werkt 100%.

□ Route ondernemer

Ondernemerschap is voor een deel van onze cliënten de juiste route naar werk. Met als partner De Drentse Zaak zorgen wij er voor dat dit succesvol verloopt. Resultaten uit het verleden laten zien dat 65% van de starters na een jaar nog steeds uitkeringsonafhankelijk is. Daarnaast stimuleren wij ook het zogenaamde parttime ondernemerschap en het ondernemerschap voor statushouders. Naast het starten van een onderneming krijgt het “ondernemer blijven” ook aandacht in deze route via dienstverlening aan bestaande ondernemers in zwaar weer.

Inkomen

Zoveel mogelijk van onze cliënten zijn financieel redzaam. Wie dat niet is, ondersteunen wij. Wij willen immers dat zij in staat zijn zichzelf financieel te redden. Daarom zijn wij verantwoordelijk voor het tijdig en juist verstrekken van bijstandsuitkeringen en minimaregelingen, voor het onderzoeken van en ondersteunen bij financiële knelpunten bij overgang van uitkering naar werk en voor financiële stabiliteit van onze cliënten (Participatiewet en Wsw). Wij dragen bij aan de financiële mogelijkheden om mee te doen en doen dat in samenwerking met de sociale teams van de Drentsche Aa gemeenten en de Gemeenschappelijke Kredietbank.

Onze inwoners weten waarvoor zij bij ons terecht kunnen, maken gebruik van de juiste voorzieningen en krijgen van ons wat zij nodig hebben. Dat doen wij ook voor inwoners die aan het werk gaan of waarbij de gezinssamenstelling verandert. Onze aanpak is preventief. Waar sprake is van schulden of problematiek op meerdere leefgebieden leggen wij verbinding met de sociale teams en onze partners in het werkveld. Verder dragen wij bij aan de gemeentelijke opdracht om inwoners tijdig te wijzen op achterstanden in hun betalingen (vroegsignalering).

Voor statushouders hebben wij specifiek aandacht. Het Nederlandse stelsel van voorzieningen is voor hen vaak moeilijk te begrijpen. Wij zorgen er daarom voor dat zij de voorzieningen krijgen die zij nodig hebben en betalen wij hun vaste lasten door zo lang dat nodig is.

Meedoen

Inwoners zonder perspectief op betaald werk doen (zo zelfstandig mogelijk) mee. Wij zijn verantwoordelijk voor het vaststellen van het perspectief (de "route") en het in beeld brengen van de stand van zaken van alle bijstandsgerechtigden op het gebied van werk en meedoen. Ook stimuleren wij cliënten om maatschappelijk actief te worden (en verwijzen naar partijen die vrijwilligerswerk of zorg bieden). Daarnaast dragen wij bij aan activiteiten en ondersteuningsplannen op het gebied van meedoen en hulpverlening en aan maatschappelijke deelname van statushouders.

Op het gebied van meedoen leveren wij vooral een bijdrage aan de activiteiten waar andere organisaties verantwoordelijk voor zijn en die binnen de afzonderlijke gemeenten worden uitgevoerd (door sociale teams, welzijnsorganisaties of aanbieders van dagbesteding). Waar de sociale teams de regie voeren op de ondersteuning die gericht is op meedoen, voeren wij de regie op de ondersteuning die gericht is op vormen van betaald werk.

☐ **Route participatie in buurt, wijk, dorp of stad (route vrijwilliger)**

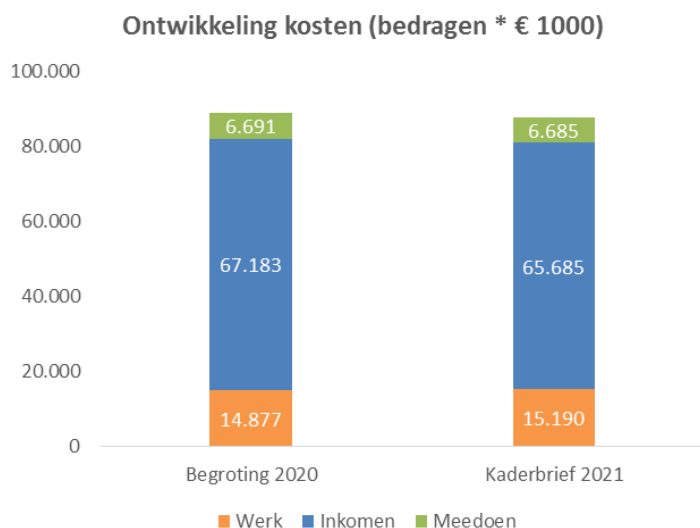
Deze route is er voor de groep cliënten waarvoor betaald werk geen reëel perspectief is. Wij zorgen samen met de cliënt als het kan en voor de cliënt als het moet voor de financiële stabiliteit die bepalend is voor succesvolle interventies op andere leefgebieden. Cliënten gaan merken dat wij beter samenwerken en dat iedereen aan hetzelfde doel werkt.

Financieel kader

De begroting 2021 stellen wij op aan de hand van de meest actuele budgetverdelingen van dat moment. Desondanks is de onzekerheid over de daadwerkelijk te ontvangen budgetten groot. De parameters van het verdeelmodel Uitkeringen Participatiewet worden jaarlijks herijkt, wat een grote invloed heeft op de hoogte van het budget van onze gemeenten. Tevens wordt het macrobudget tussentijds nog meerdere malen bijgesteld op basis van nieuwe ontwikkelingen. Voor het budget van de Wsw geldt een vergelijkbaar stramien. Dit wordt pas bij de Meicirculaire van 2021 definitief vastgesteld.

Daarnaast zullen beleidsontwikkelingen en wetswijzigingen ook financieel gevolg hebben voor onze gemeenten. Een eerste onderzoek, van onderzoeksbureau AEF (Andersson Elffers Felix) en het Centraal Plan Bureau, waarschuwt voor een structureel tekort op de financiering van de Nieuwe Wet Inburgering van ruim € 40 miljoen landelijk. Wat dit daadwerkelijk gaat betekenen voor de Drentsche Aa-gemeenten valt nog niet te zeggen.

Bovengenoemde budgettaire onzekerheden hebben invloed op de financiële raming van WPDA. Wij hebben daardoor rekening te houden met een bandbreedte waarbinnen onze kosten en tevens de gemeentelijke bijdragen kunnen fluctueren. De budgetten worden onderverdeeld in een budget voor Werk, Inkomen en Meedoen conform de indeling in de Kadernota. De totale kosten van WPDA in 2021 bedragen naar verwachting ongeveer € 87,6 mln. Deze zijn op de volgende manier onderverdeeld.

Werk

Voor het begeleiden en plaatsen van onze cliënten en het bieden van werkplekken voor cliënten die niet op de reguliere arbeidsmarkt geplaatst kunnen worden verwachten wij de komende jaren zo'n € 15 mln. per jaar uit te geven. Dit bedrag zal jaarlijks toenemen, met name door de begeleidingskosten voor het groeiend aantal afspraakbanen, beschut werkplekken en statushouders. Voor een groot deel begeleiden en plaatsen wij onze cliënten met eigen personeel. Daarnaast hebben wij een budget voor specifieke re-integratie interventies van ongeveer € 2,3 mln. Het budget staat onder druk vanwege de gemeentelijke tekorten in het sociaal domein. Om resultaten tenminste op niveau te houden en onze ambities te realiseren gaan wij voorlopig uit van de verdeling van de budgetten zoals die in 2019 zijn vastgesteld. Een lager re-integratie budget heeft een negatief effect op de uitkeringskosten. Omdat iWerk ook omzet genereert, kan de gemeentelijke bijdrage lager blijven.

Het budget voor de uitvoering (totaal ongeveer € 19,2 miljoen) stijgt door de gebruikelijke indexering en beweegt mee met de verwachte daling van de aantallen cliënten, de extra werkzaamheden die op ons afkomen door de nieuwe wet Inburgering en de intensivering van de dienstverlening voor cliënten uit het doelgroepregister. Ongeveer 64% van het uitvoeringsbudget wordt hieraan besteed.

Inkomen

Voor uitkeringen, loonkosten SW en Beschut Werk verwachten wij de komende jaren ruim € 65 mln. per jaar uit te geven. Dit is in lijn met de landelijke ontwikkelingen.

Hierbij zullen de uitgaven voor uitkeringen en SW-salarissen dalen (net zoals de landelijke budgetten) en de uitgaven voor beschut werk, Bbz2004 en loonkostensubsidies stijgen. Omdat het hierbij om zogenaamde open einde regelingen gaat, zijn deze uitgaven niet tot nauwelijks beïnvloedbaar. Voor de uitvoeringskosten van het onderdeel inkomen verwachten wij dat het benodigde budget alleen stijgt met de gebruikelijke indexeringen. De komende jaren wordt ongeveer 28% van het totale budget voor uitvoeringskosten (ongeveer € 19,2 miljoen) besteed aan werkzaamheden die horen bij het onderdeel inkomen.

Meedoen

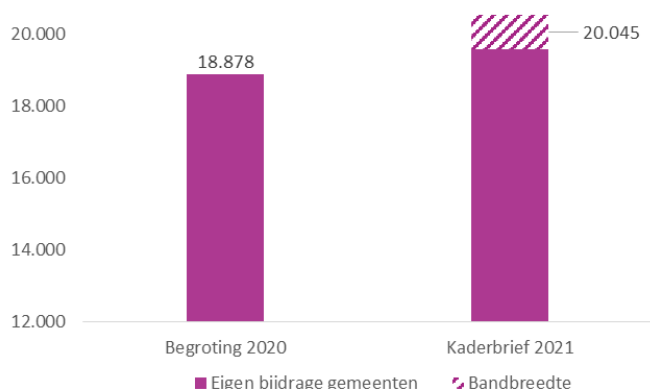
Voor het realiseren van financiële stabiliteit onder onze cliënten verwachten wij de komende jaren bijna € 7 miljoen per jaar uit te geven. Het betreft hier met name de ontwikkeling van de uitgaven aan bijzondere bijstand en het minimabeleid. Voor de uitvoeringskosten van het onderdeel meedoen, verwachten wij dat het benodigde budget alleen stijgt met de gebruikelijke indexeringen. De komende jaren wordt ongeveer 8% van het totale budget voor uitvoeringskosten (ongeveer € 19,2 miljoen) besteed aan werkzaamheden die horen bij het onderdeel meedoen.

Organisatie

Wij zijn een uitvoeringsorganisatie die gericht is op een effectieve en efficiënte uitvoering van onze primaire processen en de ondersteuning hiervan. Onze overhead bedraagt ongeveer 23% van de totale personeelslasten.

Wij hebben op basis van de bij ons bekende gegevens een raming opgesteld voor 2021. Wij benadrukken dat bij de daadwerkelijke begroting 2021 de bedragen anders kunnen uitpakken, omdat wij dan over actuelere informatie beschikken. In onderstaande tabel wordt deze onzekerheid weergegeven door een bandbreedte waartussen de gemeentelijke bijdrage naar verwachting zal uitvallen.

Ontwikkeling bijdrage gemeenten (bedragen * € 1000)

De totale gemeentelijke bijdrage valt naar verwachting uit tussen de € 19,6 mln en € 20 mln. Deze stijging heeft zijn oorsprong grotendeels in autonome factoren en is daarmee nauwelijks beïnvloedbaar. Voor de opvolgende jaren is uitgegaan van dezelfde uitgangsprincipes voor wat betreft indexeringen.

Het grootste deel van deze stijging wordt veroorzaakt door de reguliere indexeringen en cao-afspraken betreffende de uitvoeringskosten. Tevens hebben de extra werkzaamheden die op ons afkomen door de nieuwe wet Inburgering en de intensivering van de dienstverlening voor cliënten uit het doelgroepregister hun weerslag op de bedrijfsvoeringskosten. Verder is het gevolg van de wijziging in de financiering van het Bbz2004, waarbij er een groter risico bij de gemeenten komt te liggen, verwerkt in de cijfers voor 2021. Tot slot is er, net als voorgaande jaren, sprake van een toenemend beroep op de bijzondere bijstand en het minimabeleid. Dit zijn wettelijke regelingen en gemeentelijk beleid, waar inwoners aanspraak op kunnen maken wanneer zij hier recht op hebben. Dit betekent dat deze kosten slechts zeer gering beïnvloedbaar zijn.

De meeste onzekerheid ligt in de ontwikkelingen van het aantal uitkeringen, het hiervoor beschikbare budget en het budget voor de Wsw. Bij gelijkblijvende budgetaandelen van de Drentsche Aa gemeenten zal naar verwachting de bijdrage op de Uitkeringen Participatiewet afnemen. Anderzijds is de ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen erg afhankelijk van de economische beweging in de komende jaren. Bovenstaande aspecten zijn binnen de bandbreedte opgenomen in bovenstaande grafiek.

Oplegger informatie kadernota verbonden partijen

Naam verbonden partij	Recreatieschap Drenthe
Jaar	2021
Portefeuillehouder	Wethouder B. Luinge
Beleidsadviseur/beheerder/accounthouder	T. Lammers
Telefoonnummer adviseur	
Emailadres adviseur	

1. Bestuurlijk belang, wijze van deelneming van de gemeente in de verbonden partij

Belang gemeente: gemeente neemt deel aan de GR Recreatieschap Drenthe. Elke gemeente heeft één stem; in de GR nemen 13 gemeenten deel.

Openbaar belang: behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van recreatie en toerisme.

2. (Wettelijk) kader

Het Recreatieschap Drenthe voert haar taken uit op basis van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Drenthe en op basis van de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen.

3. Uitgangspunten voor de op te stellen begroting

1.	Uitvoer huidige taken met accentverschuivingen: 3 pijlers
2.	Pijler beleidsadvies
3.	Pijler routebureau
4.	Pijler projectenbureau
5.	

4. Indexen

%	Lopende begroting	2021	2022	2023	2024
Prijsindex	3%	3%			
Indexatie loonkosten	3%	3%			
Rente lang geld op te nemen	n.v.t.	n.v.t.			
Rente kort geld op te nemen	n.v.t.	n.v.t.			

5. Wat komt er op de verbonden partij (en daarmee de gemeente) af, nieuw beleid

Omschrijving	Kosten (structureel of incidenteel)
Thema 2021 “ieder Drent heeft profijt van toerisme”	
Uitgangspunten:	
Indexatie personeel	€ 17.721
Indexatie huisvesting	€ 1.559
Indexatie onderhoud/overig	€ 3.168
Incidentele bijdrage 2020	€ -/- 25.000

6. Gemeentelijke bijdrage aan de verbonden partij

Huidig (bijdrage lopende begrotingsjaar, eventueel bijgesteld)	Nieuw (komende jaar)	2022	2023	2024
€ 106.687	€ 110.916	€	€	€

7. Opmerkingen vanuit financiën

8. Concept zienswijze

De raad der gemeente Aa en Hunze;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van de gemeente Aa en Hunze;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de kaderbrieven 2021 van de gemeenschappelijke regelingen GGD, Publiek vervoer Groningen Drenthe, Recreatieschap Drenthe, RUD Drenthe, Veiligheidsregio Drenthe en Werkplein Drentsche Aa en geen zienswijzen in te dienen..

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Aa en Hunze, gehouden op 12 maart 2020.

De griffier,

De voorzitter,

Mr. E.P. van Corbach

A.W. Hiemstra

Besluitenlijst Raad

Datum	27-02-2020
Tijd	20:00 – 23:00
Locatie	Raadzaal van het gemeentehuis (Spiekersteeg 1) in Gieten
Voorzitter	A.W. Hiemstra
	Griffier: E.P. van Corbach
Aanwezigen	Raadsleden: A. Hadderingh, L. Koops, R. Meijer, M.C. Neesen, G. Oosterhuis, N. Pul, H. Rossingh, H. Santes, R. Vedder, J. van der Werf, J. Keizer, S. Hilgenga, H. Harms, K. ten Brink, L. Reinders P. Wolters. R. Brands en R. Heling <u>Afwezig met kennisgeving:</u> C. Kuiper, A. Fonk en W. Bartelds,

Toelichting

1 **Opening**

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.
De voorzitter geeft aan dat hij zou willen beginnen met een stand van zaken m.b.t. camping Anloo. De vergadering stemt hiermee in.
De voorzitter geeft aan dat de crisisorganisatie afgebouwd wordt. Veel bewoners hebben elders onderdak gevonden. De gemeente zal binnenkort weer starten met het al eerder ingezette handhavingstraject.

2 **Inspraak burgers over geagendeerde onderwerpen**

Er zijn drie sprekers over het over het agendapunt Toekomst vakantieparken.
Mevrouw Ritsema geeft aan dat ze (veel) eerder ook al heeft ingesproken over dit onderwerp. Ze wil de gemeente danken voor de inzet en voor het proces tot nu.
De heer Siebring geeft aan dat de Eexterkoele niet meer kan functioneren als vakantiepark. Hij is verheugd dat de gemeente het hiermee eens is en het park wil ondersteunen om de bestemming te wijzigen.
De heer Oosterwijk geeft aan dat er op de Eexterkoele verschillende opvattingen zijn m.b.t. de toekomst van het park. Hij is van mening dat het oude bestuur niet rechtsgeldig is verkozen. Hij zegt dat er een nieuw bestuur komt en dat dit bestuur opnieuw in overleg wil met de gemeente. Daarbij moet sprake zijn van een nieuwe start.

3 **Vaststelling agenda opiniërend deel**

Besluit

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4 Toekomst Vakantieparken

De fracties van CGB en CDA geven aan dat op sommige parken de gesprekspartners van de gemeente en de bewoners niet op hetzelfde spoor zitten. Ook vragen ze zich af waarom er in de notitie niet gesproken wordt over de zogenaamd dubbelbestemming.

De fracties van GL en PvdA gaan in grote lijnen akkoord met het voorstel maar vragen zich wel af waar illegale bewoners terecht kunnen met de huidige schaarste op de woningmarkt.

Wethouder Luinge zegt dat dit zeker de aandacht heeft. Zo is er gesproken over een 'pauzepark' waar mensen tijdelijk kunnen wonen.

5 Aanbesteding en voortgang nieuwbouw de Boerhoorn

De fractie van de PvdA geeft aan dat de nieuwbouw duurder wordt en dat bepaalde uitgangspunten ook nog eens worden losgelaten.

De fractie van GL vraagt zich af of er nog steeds sprake is van een energieneutraal gebouw.

Wethouder Heijerman zegt dat dit het geval is.

De leden zijn van mening dat er z.s.m. moet worden gestart met de bouw.

5.a Schorsing

5.b Besluitvormend

6 Vaststelling agenda besluitvormend deel

De fractie van CGB is van mening dat het onderwerp vitale vakantieparken niet rijp is voor besluitvorming. De fractie van de PvdA is het hier mee eens.

Besluit

Besloten wordt dat dit agendapunt wordt doorgeschoven naar besluitvorming in de volgende raad.

7 Vragenhalfluur

Er zijn geen vragen voor het vragenhalfluur gesteld.

8 Vaststelling van de besluitenlijst van de vergadering van 6 februari

Besluit

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

9 Toekomst Vakantieparken

Besluit

Dit agendapunt wordt in de volgende raadsvergadering behandeld.

10 Voorstel tot afhandeling van de ingekomen stukken

Besluit

Het ingekomen stuk; het griffiejaarplan 2020, wordt ter kennisgeving aangenomen.

11 Aanbesteding en voortgang nieuwbouw de Boerhoorn

Besluit

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

12 Begroting stichting PrimAH 2020

Besluit

De raad besluit kennis te nemen van de begroting 2020 van de stichting PrimAH

13 Eventuele moties vreemd aan de orde van de dag

Er zijn geen moties vreemd aan de orde van de dag ingediend.

14 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering en dankt eenieder voor zijn of haar inbreng.

Raadsvergadering d.d. : 28 maart 2020

Onderwerp : Ingekomen stukken

Portefeuillehouder : burgemeester A.W. Hiemstra

Datum : 3 maart 2020

Onderwerp

Ingekomen stukken:

1. Brief college over stand van zaken kwaliteitsimpuls fietspaden
2. Brief college over energiebesparing bij minder hoge inkomen

Voorgesteld besluit

Wij stellen u voor deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

mevrouw mr. M. Tent
secretaris

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester

Aan de leden van de raad

VERZONDEN 14 FEB 2020

Onderwerp : Stand van zaken kwaliteitsimpuls fietspaden

Gieten, 13 februari 2020

No. : 220943
Bijlagen : -

Behandeld door : A de Haan
Doorkiesnummer : 0592.267866

Uw brief van : -
Uw kenmerk : -

Geachte leden van de raad,

In het project kwaliteitsimpuls fietspaden is een van de doelstellingen het realiseren van een veilige schoolroute naar Eexterveen, een fietspad van Amen naar Grolloo en een fietspad langs de Hunze. Wij willen u graag informeren over de voortgang en de inzet van middelen uit de verschillende budgetten voor het fietspad langs de Menweg te Eexterveen.

Schoolroute Eexterveen

Met het sluiten van de basisscholen in Annerveenschekanaal en Nieuw Annerveen is besloten om een onderzoek te doen naar de schoolroute basisschool Eexterveen. De rapportage hebben wij in een informerende raadscommissie op 7 december besproken. Er zijn 2 tracés onderzocht. De route van Annerveenschekanaal/Eexterveenschekanaal naar Eexterveen en de route Nieuw Annerveen naar Eexterveen. De conclusie was dat voor de route vanuit Annerveenschekanaal de realisatie van een fietspad langs de Menweg te Eexterveen aan de noordzijde de voorkeur heeft en dat deze nader uitgewerkt kan worden. Dat voor de route vanuit Nieuw-Annerveen, gezien de vele obstakels, nader onderzoek nodig is.

-Fietspad langs de Menweg te Eexterveen.

Voor de realisatie was het nodig om grond te verwerven van één eigenaar. Bereidheid van deze eigenaar om mee te werken aan de transactie was er onder voorwaarde dat hij gecompenseerd wordt in de te leveren landbouwgrond. Uiteindelijk is het ons gelukt om te kunnen compenseren. Daarvoor was het nodig om het aanliggende perceel Dorpsstraat 47 te Eexterveen aan te kopen. Deze bestaat uit ca. 2ha. landbouwgrond en opstallen met erf, groot ca. 0.9ha. We hebben dit perceel aangekocht en daarvoor de 2 ha. landbouwgrond aangewend om te ruilen met de grond die nodig is voor realisatie van het fietspad. Voor de overgebleven opstallen met erf onderzoeken we nog de verkoopmogelijkheden en een eventuele herbestemming. Voor 1 maart a.s. beschikken we over de grond die nodig is voor het fietspad. De planning is om het fietspad voor 1 augustus 2020 te realiseren.

Voor de aanleg van het fietspad is een bedrag beschikbaar gesteld van € 462.500. De kosten voor aanleg en grondaankoop zijn niet toereikend. Hiervoor wordt het beschikbare budget voor kwaliteitsimpuls fietspaden en het beschikbare budget voor strategische grondaankopen aangewend. De opbrengsten bij verkoop van de boerderij, schuren en erf vloeien weer terug naar het budget strategische grondaankopen. De totale investering voor het project bedraagt € 835.000,00. De financiële onderbouwing hebben wij in een bijlage verwerkt. Deze bijlage is vertrouwelijk, omdat het gaat om privaatrechtelijke overeenkomsten ligt op de gebruikelijke wijze voor u ter inzage.

Schoolroute Nieuw Annerveen naar Eexterveen.

Op basis van nadere verkenning en oriënterende gesprekken met aanliggende grondeigenaren komen we tot de conclusie dat realisatie van een fietspad zonder (zeer) hoge kosten en onteigening niet mogelijk is. Wij gaan mogelijke alternatieven, zoals aanpassing van de weginrichting, onderzoeken om zo het gevoel van verkeersonveiligheid te verlagen. Ook zal gekeken worden of een mogelijk aan te leggen fietspad langs de Hunze een optie is als schoolroute.

Fietspad Amen-Grolloo

Op basis van een studie is een voorkeurstracé bepaald. Wij hebben de realisatie van het fietspad gesplitst in 2 gedeelten. A. Het gedeelte Grolloo tot de kruising Vredenheimen B het gedeelte kruising Vredenheim tot het bestaande fietspad richting Amen. Wij zijn verheugd dat we het gedeelte A kunnen aanleggen. We kunnen beschikken over de benodigde gronden, .ende planning is om dit deel voor 1 augustus 2020 aan te leggen. Voor het gedeelte onder B zijn we nog niet tot overeenstemming gekomen met 1 eigenaar over de aankoop van de benodigde grond. We proberen alsnog om hier op een goede manier uit te komen.

Fietspad langs de Hunze

Landschapsarchitect Strootman heeft in opdracht van het Recreatieschap Drenthe met de gemeenten Borger-Odoorn, Tynaarlo en Aa en Hunze een verkenning uitgevoerd naar fietsverbindingen met aanvullende recreatieve voorzieningen in het Hunzedal. Er is gekeken naar verbindingen tussen het zandgebied en het veengebied en daar waar mogelijk gebruik te maken van de al aanwezige infrastructuur. De verkenning moet nader uitgewerkt worden om een beter beeld te krijgen van de haalbaarheid en kosten. De maatregelen komen grotendeels te liggen in het gebied van de hermeandering van de Hunze. Wij willen de fietsverbindingen zo goed mogelijk inpassen, in samenwerking met het project hermeandering en natuurontwikkeling in het Hunzegebied. Het resultaat is dat we een plan van aanpak kunnen opstellen waarin de aan te leggen fietspaden met aanvullende recreatieve voorzieningen, de fasering en de kosten zijn opgenomen.

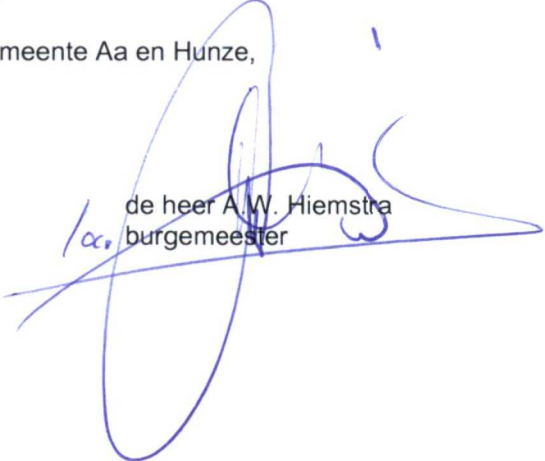
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

mevrouw mr. M. Tent
secretaris

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester

Aan de leden van de raad

VERZONDEN 18 FEB 2020**Onderwerp** : Energiebesparing bij de minder hoge inkomens**Gieten**, 14 februari 2020**No.** : 246620
Bijlagen : 1**Behandeld door** : M. van der Glas
Doorkiesnummer : (0592) 26 65 53**Uw brief van** : -
Uw kenmerk : -

Geachte heer/mevrouw,

In het klimaatakkoord is afgesproken dat ook de gebouwde omgeving CO₂ moet reduceren en op termijn van het aardgas af moet. Om daar invulling aan te geven zijn twee processen in gang gezet. Enerzijds is daar de Regionale Energie Strategie (RES), moet als doel hernieuwbare energie op te wekken. Anderzijds de Transitievisie Warmte (TVW), met als doel om energie te besparen en aardgas als warmtebron te vervangen. De TVW heeft invloed op de huizen van mensen (en raakt aan vraagstukken als betaalbaarheid); de RES heeft invloed op de woon- en leefomgeving (en raakt aan vraagstukken als draagvlak en participatie). De RES is een regionaal traject dat voor 1 maart 2021 moet leiden tot een bestuurlijke toezegging op het gebied van energieopwekking; de TVW is een gemeentelijk traject dat eind 2021 moet zijn afgerond en dat een proces in gang zet van steeds meer gedetailleerde planvorming, zoals het warmtetransitieplan en het wijkenergieplan. Zowel de RES als de TVW zijn trajecten waarin nauw wordt samen gewerkt met bewoners, maatschappelijke organisatie, vastgoedeigenaren als woningcorporatie en dergelijke.

De gemeentelijke rolopvatting in deze processen is dat ze vooral wil inzetten op energiebesparing én energieopwekking die géén extra ruimtebeslag inneemt (zoals zon op dak). Voor energieopwekking die wél extra ruimtebeslag vraagt kiezen we ervoor om geen ruimte aan te (laten) wijzen, maar enkel afgekaderd ruimte te bieden voor initiatieven vanuit onze maatschappij en gebieden zélf. Een eerste stap in de energietransitie is besparing en kleinschalige lokale opwek. In de afgelopen tijd hebben we ondersteuning gegeven aan inwoners die stappen wilden maken om te verduurzamen. Dit hebben wij onder andere gedaan door het instellen van de subsidie Energiebesparing Particulieren, het ondersteunen van lokale energie-initiatieven, onderzoek naar de mogelijkheden van zonnepanelen op onze basisscholen of kavelkortingen voor kopers die energieneutraal bouwden.

Wij hebben het vermoeden dat met name de groep huizenbezitters met een bovenmodaal inkomen gebruik hebben gemaakt van de subsidieregeling. Mensen met weinig financiële middelen staan nu aan de zijlijn, omdat in de huidige situatie de kosten voor verduurzaming nog te hoog zijn. CBS heeft berekend dat voor deze doelgroep de energierekening gemiddeld zo'n 10% van het inkomen inneemt. Deze kosten zullen enkel toenemen wanneer er geen geld is om de woning te verduurzamen en men 'vastzit' aan fossiele brandstoffen. De energietransitie leidt dus tot nieuwe vormen van sociale ongelijkheid. Met een gerichte aanpak op deze groep denken we zowel aan onze klimaatdoelstelling alsmede aan de doelen voor armoedebestrijding te kunnen werken.

In de komende twee jaar willen we daarom onze inzet op energiebesparing met name inzetten op de groep mensen die een minder hoog inkomen hebben. Dit gaan wij onder andere doen door vrijwillige energiecoaches op te leiden en in te zetten om langs de huizen te gaan. Nadrukkelijk is gezocht om ook aansluiting te vinden bij reguliere partners als Attenta, Impuls en het WPDA. In november 2019, bij de bespreking van de Regionale EnergieStrategie, heeft de fractie van GroenLinks een motie ingediend om een plan te maken voor de inzet van energiecoaches. Deze motie is ingetrokken na een toezegging van wethouder Lambert. Het project energiebesparing bij de minder hoge inkomens kan gezien worden als een uitwerking van deze toezegging.

Recent heeft het Drents Energieloket een RRE-subsidie van 2,7 miljoen toegekend gekregen voor onder andere het opleiden van vrijwillige energiecoaches en het samenstellen van energieboxen. Een deel van deze middelen wordt ingezet in dit project. Daarnaast is een aanvraag van €90.000,- neergelegd bij de Regiodeal Zuid Oost Drenthe. Deze is ambtelijk en bestuurlijk goedgekeurd en wordt 23 maart door de stuurgroep vastgesteld.

Concreet hebben we als doelstelling:

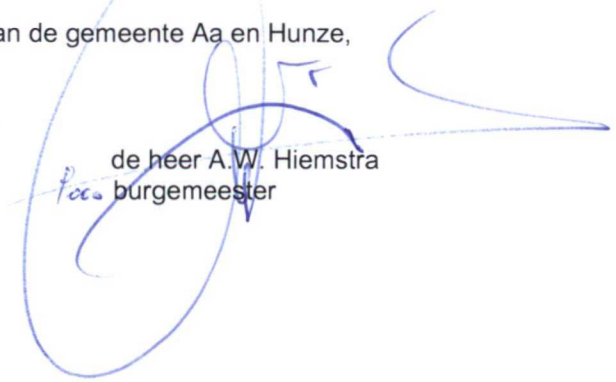
1. 400 huishoudens met een inkomen van minder dan 120% van het wettelijk sociaal minimum worden bezocht;
2. De deelnemers besparen 10% op hun energielasten;
3. De geschatte CO₂-reductie in deze twee jaar is 87,7 ton.

Tenslotte denken we met dit project te leren wat de meeste efficiënte aanpak is. Kennis die ook gedeeld wordt met andere gemeenten en overige actoren.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van de gemeente Aa en Hunze,

mevrouw M. Tent
secretaris

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester

Raad

Dossiernummer	1851
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 maart 2020
Agendapunt	9
Omschrijving	Toekomst Vakantieparken
Organisatieonderdeel	Ruimtelijk beleid
Eigenaar	Dijk, R van

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raad	12 maart 2020
Raad	27 februari 2020
B&W	4 februari 2020
B&W	21 januari 2020

Toelichting

27 februari: vaststelling Strategienota Toekomst Vakantieparken 2020–2024.

In dit voorstel neemt het college kennis van het Concept Eindverslag van de inspraak op de Concept Strategienota Toekomst Vakantieparken en stemt in met de voorgestelde wijzigingen.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

- 1\ De Strategienota Toekomst Vakantieparken Aa en Hunze 2020\–2024 vast te stellen\.
- 2\ Kennis te nemen van Het Eindverslag Inspraak Strategienota\.
- 3\ Kennis te nemen van de inspraakreacties op de vertrouwelijke analyse per park en de reactie van het college daarop\.
- 4\ De opgelegde geheimhouding op het Rapport Breder analyse per park en op de Ingekomen reacties op de bredere analyse per park te bekrachtigen\.

Raadsvergadering d.d. : 12 maart 2020

Agendapunt :

Onderwerp : Toekomst Vakantieparken

Portefeuillehouder : wethouder B. Luinge

Datum : 10 maart 2020

Onderwerp

Toekomst Vakantieparken

Voorgesteld besluit

1. De Strategienota Toekomst Vakantieparken 2020-2024 met drie wijzigingen vast te stellen.
2. Kennis te nemen van Het Eindverslag Inspraak Strategienota.
3. Kennis te nemen van de inspraakreacties op de vertrouwelijke analyse per park en de reactie van het college daarop.
4. De opgelegde geheimhouding op het Rapport Breder analyse per park en op de Ingekomen reacties op de bredere analyse per park te bekrachtigen.

Inleiding

Op 2 juli 2019 heeft het college de concept Strategienota Toekomst Vakantieparken Aa en Hunze 2020-2024 (verder te noemen de Strategienota) vastgesteld en op basis van de Inspraakverordening Aa en Hunze voorgelegd ter inspraak. Op 4 april en 11 juli 2019 is de raad geïnformeerd over de aanloop naar en de inhoud van de Strategienota.

Op 21 januari heeft het college het Eindverslag Inspraak Strategienota Toekomst Vakantieparken vastgesteld en met enkele wijzigingen de Strategienota definitief vastgesteld. Op 23 januari 2020 vond een informerende bijeenkomst van de raad plaats waarin de raad aan de hand van een presentatie is bijgepraat over onder andere de hoofdlijnen van de inspraakreacties op de inhoud van de strategienota en op de analyses van de parken.

Onze aanpak voor de Toekomst Vakantieparken kent twee sporen. Enerzijds helderheid geven over het beleidsmatige kader en anderzijds concreet per park een analyse opstellen. Daarmee hebben we nu helderheid over wat we willen, welke rol we als gemeente hebben én welke opgave er is. Met het vaststellen van de Strategienota biedt de raad een helder kader (beleid en uitgangspunten) aan parken en eigenaren van vakantiewoningen. Het centrale uitgangspunt is behoud en versterking van de recreatieve bestemming. Transformatie is een uitzondering.

Op basis van de opiniërende raadsvergadering van 27 februari 2020 zijn in de Strategienota vier wijzigingen aangebracht:

1. In paragraaf 3.5 (pagina 10) is het percentage van 95% vervangen door een meer algemene omschrijving: "een zo groot mogelijk draagvlak". Argument daarvoor is dat het benoemen van een percentage arbitrair is en te absoluut werkt (met als ongewenst effect dat eigenaren onder druk kunnen worden gezet om de 95% draagvlak te halen).
2. In paragraaf 5.3.3. (pagina 15) is het woord "camperdorpen" als voorbeeld van woongebruik verwijderd. Het wekt de indruk dat de gemeente dit als woonvorm zou ambiëren.
3. In paragraaf 6.4.3 (pagina 20) is de laatste alinea tekstueel aangepast zodat die niet meer zo gelezen kan worden alsof de gemeente niet handhaaft.
4. In bijlage 3 Toelichting transformatieplan (pagina 26) in rechter kolom 'Nadere uitleg/info.' is bij het eerste onderwerp het percentage van 95% vervangen door een meer algemene omschrijving: "binnen het park dient er sprake te zijn van een zo groot mogelijk draagvlak".

In de Strategienota zijn de aangepaste tekstgedeeltes geel gearceerd. Voor het overige is de nota niet aangepast en leiden de wijzigingen ook niet tot aanpassingen in de raadsnota.

Beoogd effect

Een vitale toekomst voor de vakantieparken in Aa en Hunze.

Argumenten

1.1 De toekomst van vakantieparken vraagt om een duidelijk beleidskader.

Onze visie is het creëren van een zo vitaal mogelijke recreatiesector in de gemeente Aa en Hunze. Om dat te bereiken beschrijft de Strategienota Toekomst Vakantieparken de uitgangspunten en strategie voor de toekomst van de vakantieparken in Aa en Hunze voor de periode 2020-2024. Het doel van de nota is het helder maken van mogelijke toekomstrichtingen voor de parken, gebaseerd op de resultaten en aanbevelingen die zijn voortgekomen uit de analyse van de parken. De strategienota is de basis om samen met de sector, ondernemers, beheerders, eigenaren en VvE's van vakantieparken aan de slag te gaan met de toekomst van de vakantieparken in Aa en Hunze. De opgaven voor de vakantieparken in Aa en Hunze zijn:

- Het verbeteren en stimuleren van de randvoorwaarden voor kansrijke vakantieparken.
- Het mogelijk maken van herstructurering en/of transformatie voor vakantieparken zonder recreatief potentieel.
- Het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen en situaties zoals onrechtmatige permanente bewoning, overlast, verloedering en ondermijnende criminaliteit.

De Strategienota stelt algemene beleidsuitgangspunten en uitgangspunten bij vitale vakantieparken, bij transformatie, bij niet-recreatief gebruik en bij handhaving. De uitgangspunten in combinatie met een passende rolneming door de gemeente (reguleren, regisseren, stimuleren, faciliteren en loslaten) vormen een sterk en samenhangend beleidskader waarbinnen de vakantieparken zich in de toekomst kunnen ontwikkelen.

Algemene uitgangspunten zijn gericht op het behoud van de recreatieve bestemming waarbij het park aan zet is om die bestemming waar te maken, of om na te denken over een andere koers.

"Eén park één plan" betekent dan dat het park eensgezind moet zijn over zijn toekomst.

De uitgangspunten bij vitale parken richten zich op het zoveel mogelijk wegnemen van belemmeringen, het bieden van experimenteerruimte en duidelijke voorwaarden voor uitbreiding. De gemeente neemt hier een faciliterende en/of stimulerende rol in.

De uitgangspunten bij transformatie zorgen er voor dat wanneer parken en gemeente geen recreatieve toekomst meer zien, zij stapsgewijs een traject doorlopen dat moet leiden tot een transformatieplan gericht op een nieuwe toekomst met ruimtelijke en maatschappelijke meerwaarde. Helder is ook dat de kosten van transformatie voor rekening komen van het park. De gemeente faciliteert de parken die dit proces doorlopen en regisseert waar nodig (bijvoorbeeld bij de ruimtelijke randvoorwaarden).

De uitgangspunten bij niet-recreatief gebruik en bij handhaving bieden houvast hoe om te gaan bij niet recreatief gebruik en bij sociaal ongewenste situaties. Maar zij bieden ook weer ruimte voor tijdelijke permanente bewoning. Het zal duidelijk zijn dat de rol van de gemeente hier meer regulerend en regisserend zijn.

Bij de Strategienota zit het Eindverslag Inspraak Strategienota Toekomst Vakantieparken. Daarin zijn de 25 schriftelijke reacties en reacties uit de twee inspraakavonden samengevat en voorzien van een reactie daarop van de gemeente. De conclusie van het college uit de inspraak is dat deze de strategie als zodanig niet verandert. Dat betekent in essentie dat het behoud van de recreatieve bestemming voorop staat, transformatie uitzondering is en handhaving van illegaal gebruik op parken met een recreatieve toekomst door moet gaan. Wel blijkt uit de inspraak behoefte aan het concreet maken van de strategie en verduidelijking van een aantal begrippen.

2.1 Aan de Strategienota ligt een analyse per park ten grondslag.

Bij het opstellen van de Strategienota is een analyse per park gemaakt. Die analyses liggen ten grondslag aan de Strategienota in die zin dat ze een totaalbeeld geven van de toekomstperspectieven en opgaven van de parken zelf. Bij de meeste parken is het toekomstperspectief helder: de recreatieve bestemming. Bij een beperkt aantal parken is dat perspectief minder duidelijk en verschillen eigenaren onderling, maar ook park en gemeente van mening. Bij de Pilot parken is transformatie aan de orde.

Het college heeft de analyse per park vastgesteld en met de integrale tekst van de inspraakreacties vertrouwelijk ter inzage gelegd voor de raad.

Kantttekeningen

1.1 Parkeigenaren en parkbewoners willen weten wat de gemeente gaat doen en hebben soms andere verwachtingen over de rol van de gemeente.

De parken zijn blij dat de gemeente een Strategienota heeft opgesteld waarbinnen de parken zich in de toekomst kunnen ontwikkelen en zo een bijdrage kunnen leveren aan de recreatieve gemeente Aa en Hunze. Maar veel parken vinden de Strategienota nog erg abstract en algemeen en hebben behoefte aan een concrete vertaling van de strategie. Zo is in de Strategienota als disclaimer opgenomen dat capaciteit en middelen grenzen stellen aan de realisatie van de Strategienota. Parken hebben behoefte wat de gemeente de komende vier jaar dan wel gaat doen: wat, waar en wanneer. Aan die vertaalslag werkt het college, maar wel met het uitgangspunt "park aan zet" scherp voor ogen. Bovendien, behoud en versterking van de recreatieve functie is het uitgangspunt. Transformatie naar Wonen is uitzondering.

2.1 Analyse per park is niet eenduidig.

Het college kon de meeste analyses per park vaststellen. Bij een aantal parken geeft de reacties op de analyse reden vervolgggesprekken te voeren over het toekomstperspectief van het park. Tussen een helder perspectief op een recreatieve functie en op geen recreatieve toekomst zit een schaal van verschillende situaties. Het is goed te begrijpen dat sommige eigenaren de recreatieve functie willen vitaliseren, anderen meer heil zien in het onderzoeken van een transformatietraject. Bovendien, een analyse is een moment opname. Allerlei ontwikkelingen kunnen leiden tot nieuwe inzichten. Maar ook hier is het park aan zet om tot een eenduidig en gedragen perspectief te komen. De gemeente faciliteert.

Communicatie

Het Eindverslag Inspraak Strategienota Toekomst Vakantieparken 2020-2024 geeft een samenvatting van de schriftelijke inspraak (25 reacties) en van de twee inspraakavonden. Daarbij geeft het college zijn standpunt op de reacties. De Strategienota en het Eindverslag Inspraak Strategienota maken deel uit van dit raadsvoorstel en worden ook separaat aan alle parken en eigenaren van solitaire vakantie woningen aangeboden. In het Eindverslag kan het park zijn reactie terugvinden met daarbij het standpunt van het college daarop.

Tijdens de raadsvergadering van 27 februari 2020 hebben parken weer de gelegenheid in te spreken. Naast de Strategienota is de vertrouwelijke analyse per park vastgesteld. Deze ligt met de integrale tekst van de inspraakreacties onder geheimhouding ter inzage voor de raad.

Burgerparticipatie

De Strategienota is mede tot stand gekomen met medewerking van de eigenaren/beheerders van parken en solitaire woningen. Zij zijn bevraagd op de huidige situatie en het gewenste toekomstbeeld. Met de schriftelijke inspraak en tijdens de inspraakavonden is alle gelegenheid gegeven op de nota te reageren met het bijgevoegde eindverslag als resultaat. Zowel bij de raadsinformatieavond van 23 januari als bij de raadsbehandeling op 27 februari 2020 hadden en hebben betrokkenen weer de gelegenheid in te spreken.

Uitvoering

De Strategienota heeft betrekking op de periode 2020-2024. Voor die periode heeft de gemeenteraad ook (jaarlijks vast te stellen) budget beschikbaar gesteld. Het college werkt nu aan de vertaalslag van de Strategienota (in combinatie met de analyses van de parken) naar prioriteiten en de inzet van capaciteit en middelen en de planning voor de komende vier jaar. We doen dit via twee sporen: we pakken het park op dat direct recreatieve potentie heeft én we gaan aan de slag met die parken waar veiligheid (in de meest brede zin van het woord) speelt.

Bijlagen

1. Strategienota Toekomst Vakantieparken Aa en Hunze 2020-2024.
2. Eindverslag Inspraak Strategienota Toekomst Vakantieparken 2020-2024.

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

mevrouw mr. M. Tent
secretaris

de heer AW. Hiemstra
burgemeester

De raad der gemeente Aa en Hunze;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van de gemeente Aa en Hunze van 4 februari 2020;
gelet op artikel 25 Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. De Strategienota Toekomst Vakantieparken Aa en Hunze 2020-2024 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van Het Eindverslag Inspraak Strategienota.
3. Kennis te nemen van de inspraakreacties op de vertrouwelijke analyse per park en de reactie van het college daarop.
4. De opgelegde geheimhouding op het Rapport Bredere analyse per park en op de Ingekomen reacties op de bredere analyse per park te bekrachtigen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Aa en Hunze, gehouden op 27 februari 2020.

De griffier,

De voorzitter,

Mr. E.P. van Corbach

A.W. Hiemstra

Strategienota Toekomst Vakantieparken (2020-2024)

Inhoudsopgave

1. Het project Toekomst Vakantieparken Aa en Hunze	5
1.1 Drieledige opgave	5
1.2 Processtappen	5
1.3 Strategie Aa en Hunze	5
1.4 Rol van de gemeente	6
3. Toekomst vakantieparken	9
3.1 Uitgangspunten	9
3.2 Recreative bestemming behouden	9
3.3 Onderscheid tussen parken	9
3.4 Eén aanspreekpunt per park	9
3.5 Plannen met draagvlak	10
4. Vitale parken	11
4.1 Uitgangspunten	11
4.2 Experimenteerruimte	11
4.3 Bedrijfsmatige exploitatie	11
4.4 Vitale parken kansrijk houden	11
5. Transformatie	13
5.1 Uitgangspunten	13
5.2. Toekomstscenario	13
5.2.1. Gedragen transformatieplan	14
5.2.2. Meerwaarde	14
5.3 Transformatie naar wonen	14
5.3.1 Locatieafhankelijk	14
5.3.2 Passende bouw mogelijkheden	15
5.3.3 Andere toekomstscenario's	15
5.3.4 Solitaire vakantiewoningen	15
5.4 Verrekening en verevening	15
5.4.1 Uitgangspunten	15
6. Niet-recreatief gebruik en handhaving	17
6.1 Uitgangspunten	17
6.2 Permanente bewoning van vakantiewoningen	17
6.2.1 Vormen van permanent wonen	17
6.2.2 Bewonersgroepen	17
6.3 Tijdelijke (permanente) bewoning van vakantiewoningen	18

6.3.1 Gedoogbeschikkingen	18
6.3.2 Arbeidsmigranten	18
6.3.3.Pauzeparken	19
6.4. Handhaving.....	19
6.4.1. Uitgangspunten	19
6.4.2. Tweedeling	19
6.4.3. Inzet.....	19
7. Openbare orde en veiligheid, sociale problematiek.....	21
7.1 Uitgangspunten	21
7.2 Sociale opgave	21
7.3 Rol ondernemers en gemeente.....	21
7.4. Openbare orde, veiligheid en ondermijning.....	21
7.5 Gebiedsscan	22
8.Strategie aanpak.....	23
BIJLAGEN	24
Bijlage 1 Essentie provinciaal programma Vitale Vakantieparken Drenthe	24
Bijlage 2 Participatietrap	25
Bijlage 3 Toelichting transformatieplan	26
Bijlage 4 Proces draaiboek	29

Inleiding

Wij willen het recreatieve aanbod in onze gemeente vergroten en ons sterker toeristisch profileren met meer diversiteit in de verblijfssector. Kwaliteit, innovatie, experimenteerruimte en duurzaamheid staan de komende tien jaar centraal. Wij willen dit stimuleren door ontwikkelings- en vraaggericht beleid te ontwikkelen en zo flexibel mogelijk te bestemmen.¹

Onze gemeente heeft een groot aantal vakantieparken. Een aantal parken heeft nauwelijks een recreatief toekomstperspectief. Landelijk beeld is dat de economische levensvatbaarheid van de recreatiesector onder druk staat. De consument is kritischer en veeleisender geworden en experts signaleren landelijk al geruime tijd een verzadiging van de markt. Deze verzadiging vertaalt zich echter niet automatisch in bedrijfsbeëindiging en sanering dan wel herontwikkeling van de niet meer vitale vakantieparken. Resultaat van deze situatie is achterblijvende kwaliteit op een deel van de terreinen. Een deel van de verblijfsrecreatie vormt hierdoor geen onderdeel meer van een vitale, toeristische infrastructuur.

Niet alleen de veranderende vraag van de consument maar ook de onrechtmatige permanente bewoning die op vakantieparken plaatsvindt is debet aan het wisselend toekomstperspectief. Al jaren speelt de discussie over de aanpak van dit vraagstuk. De problematiek is de afgelopen decennia geleidelijk aan gegroeid tot zijn huidige omvang. Vakantiewoningen die in eerste instantie door de eigenaar werden verhuurd of als tweede woning werden gebruikt werden het hoofdverblijf. De kleinere gemeentelijke organisaties van destijds hadden onvoldoende capaciteit en prioriteit om onrechtmatige bewoning actief te monitoren en handhaven. In 2004 werden gemeenten door nieuw rijksbeleid verplicht om onrechtmatige bewoning van recreatieverblijven tegen te gaan en te beëindigen of onder voorwaarden te legaliseren. De minister heeft hiervoor destijds een peildatum gesteld: 31 oktober 2003. Degene die op deze datum een vakantiewoning bewoonde kon in aanmerking komen voor een gedoogbeschikking. Wij hebben het beleid van de minister om onrechtmatige bewoning te beëindigen overgenomen en vastgesteld. Iedereen die zich na 31 oktober 2003 gevestigd heeft in een vakantiewoning woont hier –tenzij er sprake is van een uitzonderingssituatie– in strijd met het bestemmingsplan en in strijd met het vastgestelde beleid. Na vaststelling van dit beleid is in de praktijk jarenlang nauwelijks opgetreden tegen ‘nieuwe’ gevallen van onrechtmatige bewoning. Dit kwam met name door onvoldoende capaciteit en prioriteit.

De aanpak van parken met veel onrechtmatige bewoning en zonder recreatieve toekomst kan niet los worden gezien van hoe het met de gehele vakantieparken-sector in de gemeente gaat: ook de situatie op, en het toekomstperspectief van, andere vakantieparken in de gemeente moet worden geïnventariseerd om erachter te komen wat deze parken nodig hebben om vitaal en onderscheidend te blijven.

Wij hebben in 2018 besloten tot een integrale aanpak ‘Toekomst Vakantieparken’, om duidelijkheid te kunnen bieden aan parken die aan de slag willen met hun toekomst, om de situatie op de parken binnen onze gemeente in beeld te kunnen brengen en bij schrijnende situaties waar nodig ondersteuning te bieden of in te grijpen, en ook omdat we als gemeente al lang praten over de toekomst van onze vakantieparken maar hier nog geen beleid voor hebben vastgesteld. Met de aanpak Toekomst Vakantieparken hebben we twee sporen gevolgd: het opstellen van strategie en uitgangspunten en het uitvoeren van een analyse van de binnen onze gemeente gelegen vakantieparken. Naast de vakantieparken (parken met geclusterde vakantiewoningen), zijn ook campings met vaste verblijfsrecreatie, groepsaccommodatie en solitair gelegen vakantiewoningen meegenomen.

¹ Structuurvisie Buitengebied; sept. 2016.

De provincie Drenthe heeft in 2019 het actieprogramma Vitale Vakantieparken Drenthe vastgesteld. Dit actieprogramma is richtinggevend voor onze aanpak en strategie.²

Doel

Deze nota beschrijft onze strategie en uitgangspunten met betrekking tot de toekomst van de vakantieparken in de periode 2020-2024. Het doel van deze nota is verder concreet maken van de mogelijke toekomstrichtingen voor de parken, gebaseerd op de resultaten en aanbevelingen die zijn voortgekomen uit de analyse die door ons is uitgevoerd van de binnen onze gemeente gelegen vakantieparken. Deze strategienota is de basis om samen met de sector, ondernemers, beheerders, eigenaren en VvE's van vakantieparken aan de slag te gaan met de toekomst van de vakantieparken in onze gemeente.

Visie

Onze visie is een zo vitaal mogelijke recreatiesector in de gemeente Aa en Hunze. Waar de recreatiefunctie toekomstpotentieel heeft zetten we in op faciliteren en stimuleren. Ontbreekt het recreatief potentieel dan onderzoeken we de mogelijkheden voor een nieuwe (bestendige) bestemming met wijziging van het gebruik van het park, de transformatie.

²Zie bijlage 1 voor de essentie van het provinciale programma Vitale Vakantieparken.

1. Het project Toekomst Vakantieparken Aa en Hunze

Dit hoofdstuk is de weergave van de opgave, processtappen en de strategie die de basis vormen van deze nota. De uitwerking daarvan staat in hoofdstuk 3 en volgend.

1.1 Driedledige opgave

Om vitaal en onderscheidend te blijven en te bepalen wat parken nodig hebben is inventarisatie van de situatie en het toekomstperspectief van alle vakantieparken in de gemeente nodig. Daarbij is de aanpak/herbestemming van parken met veel onrechtmatige bewoning en zonder recreatieve toekomst niet los te zien van de gehele vakantieparkensector in onze gemeente.

De opgave is driedelig:

- Het verbeteren en stimuleren van de randvoorwaarden voor kansrijke vakantieparken, zodat een economisch levensvatbare voorraad ontstaat (hoofdstuk 4);
- het mogelijk maken van herstructurering en/of transformatie, zodat vakantieparken zonder recreatief potentieel weer een gezond verdienmodel en een vitale functie kunnen krijgen (hoofdstuk 5);
- het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen en situaties zoals onrechtmatige permanente bewoning, overlast, verloedering en ondermijnende criminaliteit (hoofdstuk 6 en 7).

1.2 Processtappen

Voor het bestendigen van de recreatieve bestemming of transformatie van de bestemming/toekomst van de vakantieparken gaan we de volgende stappen zetten:

- college en raad stellen de Strategienota Toekomst Vakantieparken Aa en Hunze vast waarin diverse toekomstrichtingen worden omschreven;
- gelijktijdig zijn wij met de parken in gesprek over hun toekomst: hoe zien de parken hun toekomst, en hoe zien wij deze? Komen deze beelden overeen?;
- de exploitant/eigenaar is aan zet om een toekomstvisie voor het park op te stellen;
- bij wijziging van de bestemming is het aan de exploitant/eigenaren om ervoor te zorgen dat aan de noodzakelijke voorwaarden voor transformatie wordt voldaan;
- bij transformatie wordt een transformatieplan opgesteld, met onder andere gedetailleerde afspraken over voorwaarden en financiering. Exploitant/eigenaren en gemeente werken hierin samen.

1.3 Strategie Aa en Hunze

De gemeentelijke strategie met betrekking tot de toekomst van vakantieparken is gebaseerd op:

Behoud recreatieve bestemming tenzij: de oorspronkelijke bestemming “recreatie” is leidend, tenzij er binnen deze bestemming geen toekomstmogelijkheden zijn. Dan worden er nieuwe passende mogelijkheden gezocht.

De eigenaar is aan zet: het park/de eigenaar is aan zet om met een plan voor de toekomst te komen.

Ondersteunen: parken met een vitale recreatiefunctie willen wij ondersteunen door het wegnemen van belemmeringen die ontwikkelingen van vitale vakantieparken in de weg staan, en door samen met eigenaren en/of beheerders actief handhavend op te treden tegen permanente bewoning op deze parken.

Handhaven: Voor wonen op een vakantiepark is een gedoogbeschikking met specifieke voorwaarden vereist. Tijdelijke bewoning op een vakantiepark mag in maximaal 10% van de aanwezige vakantie woningen plaatsvinden, uitsluitend na overleg met en toestemming van de eigenaar/beheerder.

1.4 Rol van de gemeente

Bij vakantieparken met toekomstpotentieel in de recreatie en parken die mogelijkheden van transformatie onderzoeken nemen wij een faciliterende, waar nodig stimulerende rol en ondersteunen we het proces. Indien er sprake is van sociale problematiek of onrechtmatige situaties (bijvoorbeeld ongeoorloofde permanente bewoning) bepalen wij per situatie of we kiezen voor een meer regisserende of regulerende rol en hoe we invulling aan deze rol geven³.

Wij kunnen niet met alle parken/aanvragen tegelijk aan de slag. Onze capaciteit is beperkt. Dit vraagt prioritering in aanpak en uitvoering.

³ Zie bijlage 2 voor “de participatietrap” en een toelichting op de verschillende rollen van de gemeente.

2. De Bredere analyse

Wij hebben de toekomstbeelden van de vakantieparken in Aa en Hunze in kaart gebracht. De basis vormden huisjesparken, campings met vaste verhuurbare objecten en/of groepsaccommodaties en solitaire vakantie woningen. Plus de drie pilotparken, waar we mee onderzoeken of ze kunnen transformeren naar een woonbestemming. Dit hoofdstuk beschrijft de aanpak en uitkomsten.

2.1 Aanpak

De aanpak bestond uit informatie verkrijgen over aandachtsgebieden als recreatie, ontwikkelwensen, handhaving, sociaal, openbare orde en veiligheid, planologie, (permanente) bewoning. Deze informatie hebben wij zowel intern bij collega's opgehaald als extern. Wij spraken met nagenoeg alle parkeigenaren en hebben met de meeste eigenaren van de solitaire woningen contact gehad. Vervolgens analyseerden we per park de huidige situatie, de globale toekomstbeelden van de eigenaar en van de gemeente en de rollen van parkeigenaar en gemeente.

2.2 Uitkomsten

De uitkomsten van de bredere analyse zijn op hoofdlijnen in twee categorieën te verdelen: toekomstbeelden en bevindingen.

2.2.1 Toekomstbeelden

Parken

Na analyse van de parken blijkt dat bij het overgrote deel van de parken het toekomstbeeld van de parkeigenaar en de gemeente overeenkomt. Deze parken zijn recreatief en blijven recreatief. Bij een deel van de parken lopen de toekomstbeelden, gezien vanuit de eigenaar en vanuit de gemeente, uiteen.

Verreweg de meeste ondernemers/eigenaren zijn actief bezig met hun bedrijf en willen vernieuwen, verbeteren of continueren. Een aantal eigenaren zoekt naar mogelijkheden om inkomsten te verbreden/vergroten en zo hun seizoen te verlengen, zoals combinatie met zorg, kinderopvang en andere verhuur voor langere tijd.

Het pilottraject voor transformatie van de bestemming recreatie naar wonen is gestart in 2017 en loopt nog op het moment van schrijven.

Solitaire vakantie woningen

Na analyse van de solitaire vakantie woningen blijkt dat een klein deel puur alleen recreatief voor eigen gebruik of in familiekring gebruikt wordt en dat voor de toekomst ook wil blijven doen. Een deel van de woningen heeft de bestemming recreatie met functieaanduiding permanent wonen toegestaan. Zij willen dit gebruik ook voortzetten of eventueel omzetten naar een woonbestemming.

Een groter deel wordt nu niet recreatief gebruikt, terwijl dit wel de bestemming is. Er is sprake van onrechtmatige bewoning. Deze bewoners zien geen recreatief perspectief meer en willen transformeren naar een woonbestemming of de functieaanduiding permanent wonen toegestaan ontvangen.

2.2.2 Bevindingen

Vraag en aanbod lopen uiteen

Landelijke tendens is dat de behoefte van recreanten verandert. Ook in Drenthe is er een toenemende vraag naar beleving, meer ruimte en comfort, meer inspelen op het oergevoel en dat wat de omgeving te bieden heeft. Hierdoor is er ook behoefte aan andere vormen van accommodaties zoals bijvoorbeeld boomhutten, glamping, zandkasteelhuisjes en hunebedhuisjes.

Een groot deel van de ondernemers in onze gemeente is prima in staat hierop in te spelen. Zij zoeken de samenwerking met collega-ondernemers en weten subsidiemogelijkheden en dergelijke te benutten. Ze zoeken naar mogelijkheden om hun seizoen te verlengen en daarmee hun inkomsten te vergroten (bijvoorbeeld door combinatie met zorg, kinderopvang, voorziening toevoegen die ook toegankelijk voor anderen dan eigen gasten), spelen in op de wensen van buitenlands toeristen, passen hun aanbod aan op 'beleving' en gaan meer thematisch werken. Daarnaast is er een veel kleiner aantal parken dat het niet gelukt is om mee te gaan met de ontwikkelingen binnen de toeristische sector, bijvoorbeeld doordat er veel permanente bewoning plaatsvindt op het park, de locatie niet optimaal is, het aanbod verouderd is, sprake is van achterstallig onderhoud, eigenaren die onvoldoende in staat zijn in te spelen op nieuwe ontwikkelingen of een combinatie van factoren. Een deel van de eigenaren is bewust op zoek gegaan naar andere verdienmodellen, omdat zij onvoldoende toekomst zag in het puur recreatieve. Ook zijn er eigenaren die bewust een recreatiewoning gekocht hebben om daarin te gaan wonen of permanent te verhuren.

Bestemming/daadwerkelijk gebruik⁴

Qua bestemmingsplan zien we bij de parken en solitaire recreatiewoningen de volgende varianten:-

Recreatieve bestemming (verschillende gradaties);

- Recreative bestemming met functieaanduiding permanent wonen toegestaan;
- Woonbestemming met functieaanduiding specifieke vorm van recreatie- groepsaccommodatie en camping.

Het daadwerkelijk gebruik wijkt in een aantal gevallen af van hetgeen in het bestemmingsplan is vastgelegd. Bijvoorbeeld bewoning die door middel van een persoons- en objectgebonden gedoogbeschikking is toegestaan, onrechtmatige permanente bewoning (bewoning zonder aanduiding dat permanente bewoning is toegestaan) of door het aanleggen van voorzieningen die in strijd zijn met het bestemmingsplan.

Gemeente-breed vindt er bewoning plaats op 14 parken en in een groot aantal solitaire woningen. Dit zijn op het moment van schrijven 319 inschrijvingen Basis Registratie Personen (BRP). Deze inschrijvingen zijn te verdelen in:

- Onrechtmatige permanente bewoning:
Van de 319 inschrijvingen zijn er 284 in strijd met het bestemmingsplan.
Van deze 284 worden er 65 middels een persoons- en objectgebonden gedoogbeschikking toegestaan, welke vervalt bij verkoop of overlijden.
- Rechtmatige permanente bewoning:
Er zijn 35 legale inschrijvingen BRP vanwege de functieaanduiding permanente bewoning toegestaan, verdeeld over verschillende parken/solitaire vakantiewoningen.
Daarnaast zijn er twee parken waarvoor alle huisjes geldt bestemming Recreatie met functieaanduiding permanent wonen toegestaan.

Ook buiten deze parken vindt waarschijnlijk permanente bewoning plaats, zonder inschrijving BRP. Inschatting is dat er feitelijk 1/3 meer mensen (100+ personen) onrechtmatig permanent op vakantieparken wonen. Een deel van de parken voorziet in overbruggingshuisvesting, hierbij valt te denken aan de noodzaak voor tijdelijke huisvesting vanwege relatiebreuk, woningverbouwing, financiële en/of sociale problematiek en rustzoekers. Daarnaast blijkt ook dat sommige parken worden ingezet voor de huisvesting van arbeidsmigranten, uitzendkrachten en zij die "onder de radar" willen blijven.

⁴ Onder recreatief gebruik/recreëren verstaan wij het gebruik als "recreatie" zoals dat in het vigerend bestemmingsplan door de gegeven recreatiebestemming wordt mogelijk gemaakt. Zie voetnoot 11 voor meer informatie over (permanente) bewoning en wanneer daar sprake van is.

3. Toekomst vakantieparken

Vakantieparken hebben overwegend een recreatieve toekomst. Dat is ook onze inzet, met de visie dat elk park uniek is. Het park is aan zet om een toekomstvisie op te stellen. Wij faciliteren dit proces en denken waar nodig met de parken mee.

3.1 Uitgangspunten

De volgende algemene uitgangspunten zijn voor de toekomst van vakantieparken van toepassing:

- Behoud van de recreatieve bestemming, waar mogelijk;
- indien toekomst in de recreatie is uitgesloten is transformatie een optie;
- maatwerk: één park, één plan;
- één aanspreekpunt;
- het park is aan zet: de gemeente heeft een faciliterende rol;
- bij sociale problematiek en/of een onrechtmatige situatie kan de gemeente een regisserende of regulerende rol pakken.

3.2 Recreatieve bestemming behouden

De ambitie om Aa en Hunze dé recreatiegemeente van Noord-Drenthe te maken verbreden we⁵. Naast het ondersteunen van bestaande vitale parken onderzoeken we ook mogelijkheden voor die parken die geen toekomst in de recreatie hebben. Ons streven is parken te behouden voor de recreatieve sector, maar niet tegen beter weten in. Is een nieuw recreatief leven niet mogelijk dan willen wij samen met het park naar een nieuwe toekomst.

Praktisch gezien leidt dat tot:

- mogelijk maken van een gevarieerd en hoogwaardig aanbod van verblijfsrecreatieve voorzieningen dat goed aansluit bij de vraag van de consument;
- via herbestemming een nieuwe toekomst bieden aan vakantieparken die geen recreatief toekomstpotentieel hebben;
- terugdringen van het oneigenlijk gebruik van vakantiewoningen;
- zoeken naar passende oplossingen voor de huisvestingsproblematiek van diverse doelgroepen, gericht op een definitieve verblijfplaats buiten de vakantieparken.

3.3 Onderscheid tussen parken

Ieder park is uniek. Er zijn verschillen in eigendomssituatie (één of meerdere eigenaren), gebruik, beheer (wel of geen Vereniging van Eigenaren), verhuur, sociale aspecten, veiligheid, aantal eenheden, behoeften, ondernemerskracht, ligging en recreatieve kansen. Dit overkoepelend, integraal beleid houdt daarmee rekening.

3.4 Eén aanspreekpunt per park

Eén aanspreekpunt, die alle huisjeseigenaren vertegenwoordigt, is een voorwaarde op het moment dat wij met parken in gesprek gaan over hun toekomst. Het park is er verantwoordelijk voor dat er vanuit de exploitant, eigenaar of VvE een woordvoerder of vertegenwoordiging is. Die laat eigenaren meedenken over de toekomst van hun eigendom en hun mening geven. Deze woordvoerder is ons aanspreekpunt en degene met wie wij in gesprek gaan over de toekomst van het park.

⁵ Toeristisch Beleid 2015-2019

3.5 Plannen met draagvlak

Bij voorkeur gaan we aan de slag met plannen waar alle eigenaren achterstaan. Uit ervaring bij andere gemeenten blijkt dat een draagvlak van 100% lang niet altijd realistisch is. Het benoemen van een ander percentage is echter arbitrair. Waar het om gaat is dat in de loop van het proces een zo groot mogelijk draagvlak ontstaat voor de plannen van een park die leiden tot een andere toekomst van het park. Hoe ingrijpender de plannen zijn, des te meer draagvlak is gewenst. Dit kan uiteindelijk betekenen dat een beperkt aantal woningen van eigenaren die niet eens zijn met de toekomstplannen van het park buiten de transformatie blijven. Deze woningen behouden dan hun recreatieve bestemming en gaan niet mee in de bestemmingsplanwijziging.

4. Vitale parken

De meeste vakantieparken hebben een gezonde recreatieve toekomst. Deze parken merken wij aan als “vitaal”. Tot deze categorie behoren ook de parken die in het provinciale programma “excellent” worden genoemd: parken die tot de top behoren, of parken die mogelijkheden hebben tot de top door te groeien. Daar waar die vraag er is, willen wij vitale parken zoveel mogelijk faciliteren. Parken die willen investeren in nieuwe concepten verdienen daarvoor alle ruimte.

4.1 Uitgangspunten

De volgende algemene uitgangspunten zijn voor de toekomst van vitale vakantieparken van toepassing:

- Wij spannen ons in om belemmeringen die ontwikkelingen van vitale vakantieparken in de weg staan weg te nemen;
- wij verbinden hieraan de voorwaarde dat parken actief bijdragen aan het beëindigen van onrechtmatige permanente bewoning op het park;
- wij bieden experimenteerruimte om diversiteit en innovatie te stimuleren;
- uitbreidingsplannen moeten gericht zijn op verbeteren van het gehele park en het up-to-date maken daarvan;
- wij blijven in gesprek met recreatieondernemers, informeren hen over bestaande regelingen en verwijzen hen door;
- wij faciliteren de samenwerking tussen parken en collega-recreatieondernemers.

4.2 Experimenteerruimte

Recreatieondernemers kunnen met de experimenteerruimte binnen de planologische grenzen van het bestaande recreatiebedrijf nieuwe concepten ontwikkelen.⁶

Een uitbreiding, mits die aan voorwaarden voldoet, ontvangt dan een passende bestemming met binnen de bestemming voldoende planologische ruimte voor bebouwing en ontwikkeling

4.3 Bedrijfsmatige exploitatie

Bedrijfsmatige exploitatie is het via een bedrijf, stichting of andere rechtspersoon voeren van een zodanig beheer of exploitatie, dat in de recreatieverblijven daadwerkelijk recreatief gebruik plaatsvindt. Verruiming van het bestemmingplan is mogelijk voor bestaande of nieuwe complexen als het initiatief aan deze voorwaarde voldoet. Deze eis, ter beperking en voorkoming van onrechtmatige permanente bewoning, is een voorwaarde die we vastleggen in het bestemmingsplan en in (anterieure) overeenkomsten met initiatiefnemers.

4.4 Vitale parken kansrijk houden

Vitale parken zijn prima in staat op veranderende omstandigheden in te spelen door samenwerking met collega-ondernemers, het benutten van subsidiemogelijkheden, het verlengen van hun seizoen en voorzieningen te creëren.

⁶ Bestemmingsplan Buitengebied Aa en Hunze, Toeristisch Beleid Aa en Hunze.

We willen graag met vitale parken in gesprek blijven om te ervaren wat hen bezighoudt en wat ze ondervinden om ze zo nodig te ondersteunen of te faciliteren bij uitbreidings- of toekomstplannen. Tevens willen we parken/ondernemers faciliteren in de samenwerking met andere parken en recreatieondernemers. Voor een vitaliteitsslag zijn er regelingen bij provincie, recreatieschap en de Taskforce Vitale Vakantieparken.

5. Transformatie

Transformatie, een nieuwe, bestendige bestemming met wijziging van het gebruik van het park (functieverandering of sanering), komt aan de orde als er geen mogelijkheden zijn om de functie voor verblijfsrecreatie te behouden of te herstellen en er geen andere gegadigden zijn die daar (nog) wel mogelijkheden voor zien. Bij transformatie wordt op initiatief van het park/de eigenaar gezocht naar nieuwe passende mogelijkheden voor de toekomst. Transformatie betekent dat afscheid wordt genomen van de recreatieve bestemming en er gezocht wordt naar nieuwe waarden, buiten de recreatie.

Een transformatie moet bijdragen aan het oplossen van de sociale, maatschappelijke en/of ruimtelijke problematiek op het betreffende park dan wel plangebied.

5.1 Uitgangspunten

De volgende algemene uitgangspunten zijn bij transformatie van toepassing:

- Indien het park/de woning geen toekomst meer heeft in de recreatie, komt transformatie aan de orde;
- Per park wordt bekeken welke mogelijkheden er voor de toekomst zijn, het is maatwerk;
- Het initiatief voor het opstellen van een toekomstvisie ligt bij het park/de eigenaar;
- Met transformatie dient een toekomstbestendige situatie te ontstaan en dient een transformatieplan te worden opgesteld waaruit ruimtelijke, landschappelijke en/of maatschappelijke meerwaarde blijkt;
- Bij een transformatie wordt afscheid genomen van het oude gebruik (recreatie) en wordt 1 nieuwe vorm van gebruik mogelijk gemaakt. De combinatie van verschillende vormen van gebruik op 1 park/locatie (bijvoorbeeld combinatie wonen en recreatie) wordt in principe niet als permanente oplossing mogelijk gemaakt;
- Transformeren naar wonen is onder voorwaarden mogelijk maar dient uitzondering te zijn;
- Kosten voor transformatie komen voor rekening van het park/de eigenaar.

5.2. Toekomstscenario

Om het doel te realiseren is het van groot belang dat het park, de gemeente en de provincie, met respect voor elkaars rol, eensluidend zijn over het toekomstscenario. Het park is aan zet bij het opstellen van het toekomstscenario. Dat vraagt systematisch in beeld brengen of er bereidheid is voor transformatie en welke aandachtspunten en mogelijke breekpunten er zijn.

De transformatieladder is een goed hulpmiddel voor het maken van een draaiboek bij het bepalen van een toekomstscenario, maar dit toekomstscenario kan ook via een andere weg tot stand komen. Het draaiboek geeft richting aan het opstellen van een transformatieplan.⁷

Het park motiveert hoe de toekomst van het park eruit zou kunnen zien. In deze motivatie worden *in ieder geval* alle relevante situationele, natuur-gebonden, kwalitatieve, planologische en financiële aspecten meegenomen. Per park/locatie wordt in de uitvoeringsfase⁸ gekeken welke aanvullende criteria/voorwaarden gelden om te kunnen transformeren naar een (ruimtelijk) wenselijke situatie. Omdat het maatwerk is en omdat de parken/locaties erg van elkaar verschillen kan op voorhand geen limitatieve lijst van (toetsings)criteria worden opgesteld.

⁷ Zie bijlage 4: proces draaiboek.

⁸ Onder uitvoeringsfase wordt verstaan: de fase waarin het park bezig is met de uitvoering van de in deze nota genoemde stappen om tot een (nieuw) toekomstplan/toekomst te komen.

De criteria bepalen samen de haalbaarheid van het meest geschikte toekomstscenario, waar wij medewerking aan kunnen verlenen door (uiteindelijk) de bestemming van het terrein aan te passen aan de beoogde nieuwe functie. Dit vraagt maatwerk vanwege de unieke ontstaansgeschiedenis, ligging, kwaliteiten en kenmerken van de parken.

Uiteindelijk dient het proces uit te monden in de ontwikkeling van een compleet en overtuigend transformatieplan.

5.2.1. Gedragen transformatieplan

Een transformatieplan bevat, naast het gewenste eindbeeld vooral inzicht in wie op welk moment de noodzakelijke stappen zet om de haalbaarheid van een transformatie naar een andere functie inzichtelijk te krijgen en de wijze waarop dat daadwerkelijk gebeurt.

Het park en wij hebben uiteindelijk hetzelfde kwaliteitsbeeld van het eindresultaat voor ogen, wat de basis is voor onze besluitvorming. Daarop volgt het opstellen van een integraal bestemmingsplan met bindende afspraken (hetzij via privaatrechtelijke overeenkomsten) om de beoogde transformatie daadwerkelijk te realiseren.⁹

5.2.2. Meerwaarde

In navolging van provinciaal beleid vragen wij bij transformatie het ontstaan van een ruimtelijke, landschappelijke en/of maatschappelijke meerwaarde. Wat onder deze meerwaarde kan worden verstaan verschilt per park/situatie.¹⁰

5.3 Transformatie naar wonen

In het algemeen zijn wij terughoudend met het transformeren van recreatie naar wonen, maar wij sluiten dit niet uit. Dit maakt het mogelijk om, op basis van een goed plan met meerwaarde, maatwerk op parkniveau te leveren. Een functiewijziging naar wonen moet substantieel bijdragen aan een oplossing van eventuele problematiek.

5.3.1 Locatieafhankelijk

Uitgangspunt is dat voor parken zonder recreatieve toekomst transformatie naar wonen in ieder geval mogelijk kan zijn indien deze zijn gelegen in of direct grenzend aan bestaand stedelijk gebied. Het clusteren van bebouwing in de kernen had en heeft ook als taak om het voorzieningenniveau op peil te kunnen houden en onder meer om toename van verkeersbewegingen in het buitengebied te voorkomen. De ruimtelijke mogelijkheden voor transformatie naar wonen zijn in bestaand stedelijk gebied ruimer dan in het buitengebied.

Het buitengebied dient in hoofdzaak beschikbaar te blijven voor de primaire gebruikers landbouw, natuur en recreatie & toerisme. Immers, bij transformatie naar wonen ontstaat een ander gebruik en andere invulling van terreinen; in feite een opzichzelfstaande woonwijk, buurtschap of 'minidorp'. Daarmee ontstaat er een gebruik (wonen) dat in principe niet in het buitengebied thuishoort. Transformatie naar wonen mag de mogelijkheden van de primaire gebruikers van het buitengebied niet beperken. Binnen terreinen die liggen in of direct aansluitend zijn aan het Natuur Netwerk Nederland en/of Natura2000 gebieden is transformatie naar wonen slechts mogelijk bij zwaarwegend maatschappelijk belang.

⁹ Zie bijlage 3 voor een omschrijving van de cruciale planologische/juridische onderdelen die een transformatieplan in ieder geval dient te bevatten.

¹⁰ Met "meerwaarde" wordt hier niet bedoeld een financiële meerwaarde of waardestijging.

5.3.2 Passende bouw mogelijkheden

In overleg bepalen we per locatie de passende bouw mogelijkheden, mede op basis van de te onderzoeken woningbehoefte en de toekomstige energietransitie. Afspraken over praktische zaken als: het geschikt maken van (en/of overname van) infrastructuur, beheer openbare ruimte, afvalinzameling en riolering leggen we vast in (anterieure/privaatrechtelijke) overeenkomsten.

5.3.3 Andere toekomstscenario's

Transformatie naar een andere bestemming dan wonen/verblijf is mogelijk en soms zelfs wenselijk(er). Er zijn diverse transformatiemogelijkheden denkbaar. Ook teruggeven aan de natuur (saneren) behoort tot de mogelijkheden.

Tiny houses en zorgwonen gelden allen als woongebruik. In die gevallen gelden de uitgangspunten en voorwaarden voor transformatie naar wonen.

5.3.4 Solitaire vakantie woningen

Onder solitaire vakantie woningen verstaan we de vakantie woningen die in het bestemmingsplan "Buitengebied" per woning bestemd zijn als 'Recreatie – Recreatie woning' (R-R).

Wanneer er sprake is van minimaal twee (of meer) naast elkaar gelegen solitaire vakantie woningen (bestemming 'R-R') kunnen deze vakantie woningen tezamen aangemerkt worden als cluster. Het gaat hier niet om vakantie woningen die deel uitmaken van een vakantie park, maar om solitaire - buiten een park gelegen- vakantie woningen.

Voor de geclusterde vakantie woningen gelden dezelfde uitgangspunten en voorwaarden als voor parken. Uitgangspunt is het behoud van recreatieve bestemming. Transformatie kan worden overwogen nadat is vastgesteld dat er geen recreatieve toekomst meer is. De voorwaarden en uitgangspunten die gelden voor transformatie (naar wonen) worden in de paragrafen 1 t/m 5 van dit hoofdstuk nader toegelicht.

Een bijzondere groep wordt gevormd door de geheel vrij gelegen vakantie woningen. In het algemeen is de ligging van deze categorie vakantie woningen uniek, bijna altijd prachtig gelegen in de natuur/het landschap. Deze vakantie woningen dienen de recreatieve bestemming te behouden en komen niet in aanmerking voor transformatie.

5.4 Verrekening en verevening

Daar waar de bestemming van gronden wordt gewijzigd van recreatie naar wonen neemt de waarde van het onroerend goed vaak toe. Eigenaren van vakantie woningen kunnen daar bij transformatie naar wonen financieel voordeel door verkrijgen. Verevening is een manier om (een deel van) deze waarde stijging af te romen en ten goede te laten komen aan het algemeen belang.

Voor transformatie moeten vaak kosten worden gemaakt zoals kosten voor het verrichten van noodzakelijke onderzoeken of kosten voor het aanpassen van woningen en infrastructuur. Deze paragraaf beschrijft de uitgangspunten met betrekking tot de financiële aspecten van transformatie.

5.4.1 Uitgangspunten

De volgende algemene uitgangspunten zijn van toepassing:

- directe en indirecte (plan)kosten die gepaard gaan met de transformatie van een recreatie park naar wonen komen voor rekening van de (park)eigenaar;
- wij kiezen er op dit moment niet voor een structuurvisie op te stellen op basis waarvan verevening kan worden toegepast, wij sluiten echter niet uit dat in de toekomst voor toepassing van dit instrument wordt gekozen;

- voorwaarde bij transformatie naar wonen is het ontstaan van een maatschappelijke meerwaarde die uitstijgt boven het parkniveau en daarmee ten goede komt aan het algemeen belang;
- indien er sprake is van een transformatie waarbij een relatief grote waardestijging ten goede komt aan een eigenaar wordt in het transformatieplan overtuigend onderbouwd hoe (een deel van) deze waardestijging ten goede komt aan het algemeen belang;
- bij een transformatie zal vooraf een taxatie van de woningen/gronden plaats moeten vinden.

Wij verwachten dat het aantal parken waarbij 1) sprake is van transformatie naar wonen en 2) het optreden van een (relatief grote) waardestijging -na verrekening van kosten- gering is. Wij kiezen er daarom op dit moment niet voor om een structuurvisie op te stellen op basis waarvan het instrument verevening kan worden toegepast. Wij verwachten dat wij door het vaststellen van de uitgangspunten met betrekking tot het ontstaan van (maatschappelijke) meerwaarde, en de voorwaarden die zullen worden opgenomen en vastgesteld in het transformatieplan (welk plan onderdeel uitmaakt van het transformatietraject) voldoende kunnen waarborgen dat (een deel van) de waardestijging die ontstaat door transformatie ten goede zal komen aan het algemeen belang.

6. Niet-recreatief gebruik en handhaving

Niet-recreatief gebruik is het gebruik van de recreatiebestemming anders dan door recreanten. Dit hoofdstuk beschrijft (de vormen van) permanente bewoning, bewonersgroepen, aanpak en dilemma's.

6.1 Uitgangspunten

De volgende algemene uitgangspunten zijn bij niet-recreatief gebruik van toepassing:

- Een combinatie van recreatie en bewoning in een park is in principe ongewenst;
- bepaalde doelgroepen kunnen mogelijk een gedoogbeschikking krijgen voor tijdelijke bewoning van een vakantiewoning;
- met voorrang inzetten op handhaving van onrechtmatige permanente bewoning op parken met een recreatieve toekomst;
- nieuwe vermenging van onrechtmatige bewoning en recreatie voorkomen. Een snelle aanpak van nieuwe gevallen van permanente bewoning van vakantiewoningen is de inzet;
- lopende handavingsprocedures op parken worden voortgezet.

6.2 Permanente bewoning van vakantiewoningen

Van permanente bewoning is sprake als de vakantiewoning¹¹ in gebruik is als hoofdverblijf, de plek van waaruit men het dagelijks leven leidt, zoals sociale en maatschappelijke activiteiten ontplooiën, naar werk en school vertrekken en een huisarts in de gemeente hebben. Het is oneigenlijk gebruik en strijdig met de bestemming 'Recreatie'¹². Vakantiewoningen die in het bestemmingsplan zijn aangeduid met 'permanente bewoning toegestaan' vormen hierop een uitzondering.

6.2.1 Vormen van permanent wonen

Op enkele parken speelt een vorm van permanent wonen op basis van een aanduiding in het bestemmingsplan ("permanente bewoning toegestaan"), of op basis van een gedoogbeschikking. Er zijn ook niet-ingeschrevenen die onrechtmatig in vakantiewoningen wonen, die onder de radar van de gemeente blijven.

6.2.2 Bewonersgroepen

We onderscheiden de volgende bewonersgroepen die op de parken wonen:

- kwetsbare groepen: gezinnen met kinderen, mensen met sociale en/of psychische problemen;
- arbeidsmigranten: veelal geplaatst door een uitzendbureau;
- mensen die tijdelijk woonruimte nodig hebben (o.a. bij scheiding of verkoop woning);
- mensen die er doelbewust voor kiezen op een vakantiepark te gaan wonen, zonder dat er sprake is van bepaalde problematiek of kwetsbaarheid, maar simpelweg omdat zij daar graag wonen.

¹¹ Daar waar we in deze nota "vakantiewoning" noemen in het kader van permanente bewoning en handhaving, wordt tevens bedoeld "recreatieverblijven".

¹² Als een persoon staat ingeschreven op het adres van de reguliere woning (woning met woonbestemming) en daar ook het dagelijkse leven leidt, dan is deze persoon in principe vrij om in het recreatieverblijf te recreëren wanneer hij/zij dat wil. Hierbij is het van belang dat wanneer deze persoon het grootste gedeelte van de tijd in de vakantiewoning verblijft, gesteld kan worden dat deze vakantiewoning als hoofdverblijf wordt gebruikt. Doorgaans wordt als regel gehanteerd dat indien men gedurende 180 dagen per jaar ten minste twee derde van de tijd in de vakantiewoning verblijft, sprake is van permanente bewoning. Afhankelijk van de feiten en omstandigheden kan echter bij een korter of langer verblijf ook sprake zijn van permanente bewoning.

Zij komen uit onze eigen en uit andere gemeenten. Bij een scheiding of andere schrijnende situatie is vaak sprake van een kortetermijnoplossing, omdat in aanmerking komen voor een reguliere sociale huurwoning vaak teveel tijd kost en/of deze niet altijd beschikbaar zijn.

6.3 Tijdelijke (permanente) bewoning van vakantiewoningen

Vakantiewoningen bieden een brede groep mensen in een kwetsbare positie soms nog de enige mogelijkheid om een dak boven het hoofd te hebben. Om uiteenlopende redenen kunnen (of willen) deze mensen vaak (tijdelijk) niet terecht op de reguliere woningmarkt, zoals:

- Onvoldoende 'punten' voor het huren van een woning, onvoldoende beschikbaarheid van huurwoningen/sociale woningbouw of lange wachtlijsten;
- niet kunnen betalen van de goedkoopste vorm van reguliere huisvesting;
- doelbewust de anonimiteit verkiezen, en daarom een vakantiewoning verkiezen boven reguliere vormen van huisvesting of opvang.

Op de parken vinden ze een dak boven het hoofd, simpelweg omdat daar plek is. Positief is dat zij niet dak- of thuisloos zijn. Een belangrijk nadeel is de ongecontroleerd- en ongereguleerdheid, waardoor een onveilige of ongewenste woonsituatie voor henzelf of voor hun omgeving kan ontstaan.

Wij hebben samen met de woningbouwcorporaties en instellingen de verantwoordelijkheid om oplossingen te vinden voor het (tijdelijk) huisvesten van de hierboven onder 6.2.2. genoemde groepen. Duidelijk is dat velen van hen een plek vinden op vakantieparken. Alternatieve oplossingen zijn daarvoor op korte termijn niet altijd voorhanden. Dit betekent een opgave voor de toekomst: het creëren van woonruimte voor deze groepen buiten de vakantieparken. Aandachtspunt hierbij is dat het vitaliseren van vakantieparken (door handhaving, transformatie en/of sanering) de vraag naar vervangende woonruimte kan doen toenemen. Een deel van de mensen die nu op vakantieparken woont, zal in de toekomst een plek elders moeten krijgen.

6.3.1 Gedoogbeschikkingen

Uitsluitend bepaalde doelgroepen kunnen een gedoogbeschikking voor tijdelijke bewoning van een vakantiewoning krijgen onder de volgende voorwaarden:

- Uitsluitend in vakantiewoningen, niet in stacaravans en chalets;
- slechts na overleg met en toestemming van de eigenaar/beheerder van het park/de woning;
- mag niet ten koste gaan van het recreatieve gebruik van een park: om negatieve invloed te voorkomen, mag maximaal 10% van het park gebruikt worden voor tijdelijke bewoning;
- het is aan de eigenaar/beheerder van een park een registratie te voeren waaruit blijkt hoeveel en welke –aangewezen- huisjes tijdelijk worden bewoond.

In de BRP (Basis Registratie Personen) schrijven wij mensen slechts tijdelijk in op een recreatie-adres bij sociaal/economische binding met onze gemeente. Deze mensen kunnen een tijdelijke gedoogbeschikking krijgen voor het verblijf op een recreatie-adres, mits de tijdelijkheid van hun verblijf is aangetoond.

6.3.2 Arbeidsmigranten

Bij een park is in mei 2012 meegewerkt aan tijdelijke huisvesting van maximaal 300 werknemers die in de Eemshaven werken. De vergunning is inmiddels verlopen, terwijl de vakantiewoningen nog wel ten behoeve van arbeidsmigranten in gebruik zijn. Hoewel strijdig met de bestemming recreatie en de recreatieve toeristische kwaliteit heeft het beëindigen ervan tot gevolg dat arbeidsmigranten op straat komen te staan. Arbeidsmigranten huisvesten is een opgave die een structurele oplossing behoeft in aansluiting op de reeds verstrekte en verlopen tijdelijke toestemming.

Huisvesting voor arbeidsmigranten willen wij mogelijk maken via de voorwaarden voor tijdelijke bewoning. Dit betekent dat een tijdelijke gedoogbeschikking kan worden verleend aan arbeidsmigranten met een economische en/of maatschappelijke binding met onze gemeente.

6.3.3. Pauzeparken

Het kan wenselijk zijn om op sommige parken, die naar verwachting in de toekomst niet meer als vakantiepark zullen functioneren, het huisvesten van bepaalde doelgroepen (tijdelijk) toe te staan, zogeheten pauzeparken. Hiervoor geldt dan in ieder geval de voorwaarde dat:

- De parkeigenaar de behoefte moet aantonen;
- Een pauzepark tijdelijk is. Na de tijdelijke periode vindt een doorstart, transformatie of sanering plaats.
- er een duidelijk en haalbaar plan ligt voor de toekomst.

6.4. Handhaving

Handhaving is een instrument om permanente bewoning op vakantieparken te beëindigen. In deze paragraaf leest u hoe we handhaving inzetten op vakantieparken.

6.4.1. Uitgangspunten

De volgende algemene uitgangspunten zijn bij handhaving van toepassing:

- Inzet op snelle aanpak (handhaving) van nieuwe gevallen van permanente bewoning van vakantiewoningen;
- ter ondersteuning van parken die willen vitaliseren oneigenlijke bewoning met voorrang aanpakken. Voorwaarde is dat het park zelf actief bijdraagt aan het beëindigen van de permanente bewoning op het park;
- lopende handhaving procedures op parken worden voortgezet.

6.4.2. Tweedeling

Tijdelijke bewoning op vakantieparken, die wel voor verblijfsrecreatie zijn bestemd, zorgt ervoor dat niet of nauwelijks sprake is van recreatieve exploitatie. Huisvesten van toeristen en niet-toeristen op één park draagt niet bij aan de recreatieve toeristische kwaliteit en kan zorgen voor spanningen tussen beide gebruikersgroepen.

De strategie is erop gericht om vormen van oneigenlijk gebruik stapsgewijs aan te pakken met voorrang voor oneigenlijke bewoning op vitale vakantieparken. Daarnaast recente gevallen van oneigenlijke bewoning snel handhaven, en handhavend optreden bij oneigenlijke bewoning van chalets en stacaravans.

6.4.3. Inzet

Op dit moment handhaven we met de menselijke maat, gefaseerd en op meerdere parken tegelijk, om duidelijk te maken dat wij de oneigenlijke bewoning willen beëindigen en om vitale parken te ondersteunen. Om grip te hebben op permanente of tijdelijke bewoning zouden we handhaving voortdurend in moeten zetten. Inzet van een speciale toezichthouder vakantieparken kan de continuïteit waarborgen.

Handhaving van permanente bewoning kost veel (ambtelijke) capaciteit en geld, en kan leiden tot conflicten tussen de gemeente, parkeigenaren en bewoners. We zetten desondanks in op handhaving van oneigenlijke bewoning vanwege:

- Het bestemmingsplan, dat als wettelijke regeling rechtsbescherming en rechtszekerheid biedt;
- milieuwetgeving: woonlocaties moeten voldoen aan diverse eisen die niet gelden voor recreatieparken;
- beheers aspecten: bereikbaarheid en kwaliteit van de infrastructuur voor woongebieden;

- beschikbare plancapaciteit verblijfsrecreatie verdwijnt deels: het is niet zonder meer mogelijk om op andere locaties te voorzien in vervangende ruimte voor verblijfsrecreatie;
- continuïteit van ingezet beleid en gelijkheidsbeginsel, tenzij sprake is van een uitzondering;
- vermenging van bewoners en recreanten kan leiden tot conflicten. Permanente bewoners hebben ander gedrag en andere leefpatronen dan recreanten.

Niet alle parken kunnen/willen optreden tegen onrechtmatige bewoning. In deze gevallen kan de gemeente haar regulerende rol pakken, met name daar waar sprake is van sociale problematiek. Dit betekent niet dat alleen wij verantwoordelijkheid voor de handhaving -en het voorkomen van permanente bewoning- van het park nemen. De (park)eigenaar/beheerder dient tevens inzet te plegen op het beëindigen van onrechtmatige permanente bewoning. Indien nodig kunnen wij hierin ondersteunen.

7. Openbare orde en veiligheid, sociale problematiek

Mede vanwege de situering en het particuliere karakter van de terreinen is er op vakantieparken sprake van een zekere anonimiteit. Deze anonimiteit kan faciliterend zijn voor ongewenste activiteiten en kan de leefbaarheid en veiligheid op de parken negatief beïnvloeden. Dit hoofdstuk beschrijft onze aanpak en inzet met betrekking tot openbare orde, veiligheid en sociale problematiek op vakantieparken.

7.1 Uitgangspunten

De volgende algemene uitgangspunten zijn van toepassing:

- Bij sociale of maatschappelijke problematiek of ondermijning zullen wij per geval onze rol bepalen. Een regisserende of regulerende rol wordt niet uitgesloten. Dan geldt het uitgangspunt dat het park aan zet is niet;
- om de vraagstukken van een park gericht te adresseren is maatwerk essentieel; we beoordelen per geval de mogelijk gewenste inzet en aanpak.

7.2 Sociale opgave

De sociale opgave, perspectief bieden voor een nieuwe (veilige) plek om te wonen, is een onmisbaar onderdeel van de integrale strategie voor het creëren van nieuwe kansen voor het park. Zelfs wanneer de bewoning onrechtmatig is. Integrale aanpak per park en/of individuele bewoner samen met het gehele sociale hulpveld/vangnet is van groot belang blijkt onder meer uit ervaringen vanuit de handhaving. Veel mensen zijn niet of weinig in staat om op eigen kracht te vertrekken en hebben hulp nodig om niet nog verder in de problemen te komen. Daar waar dit aan de orde is pakken wij als gemeente meer regie op de individuele casus.

7.3 Rol ondernemers en gemeente

Hoewel alle betrokkenen medeverantwoordelijk zijn voor het veiliger maken van vakantieparken, is een bijzondere rol weggelegd voor ondernemers en gemeente. De ondernemers zijn met name betrokken bij het samenstellen en het uitvoeren van de aanpak. Wij kunnen op onze beurt de noodzakelijke verbindingen tot stand brengen tussen de verschillende beleidsterreinen en de betrokken partijen. Onvoldoende aandacht voor dreigende problematiek op aangrenzende beleidsterreinen kan leiden tot onveilige en ongewenste situaties, zoals overlast of illegale bewoning.

Het stappenplan van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) voor veilige vakantieparken biedt een goede leidraad bij het opstellen van de plannen per park:

1. Maak er een project/traject van onder regie van de gemeente, met een duidelijk doel en planning.
2. Breng de situatie goed in beeld en benoem de problemen.
3. Definieer de problemen en koppel er oplossingen aan met duidelijke acties en verantwoordelijkheden.
4. Uitvoering, het in de praktijk brengen van de afspraken.
5. Borging en continuering, het monitoren en evalueren van de voortgang op inhoud en proces.

7.4. Openbare orde, veiligheid en ondermijning

Vakantieparken zijn vatbaar voor veiligheidsproblemen doordat het private, besloten karakter van de vakantieterreinen dit gemakkelijk faciliteert. Soms gebruiken criminelen vakantieterreinen als dekmantel of middel, zoals voor witwassen en uitbuiting. Tevens kunnen deze terreinen een makkelijke uitvalsbasis voor criminele activiteiten zoals woning- of bedrijfsinbraken vormen. Dit raakt de leefbaarheid en veiligheid van andere eigenaren, gebruikers en bezoekers. Wij hebben weliswaar een belangrijke rol in het signaleren van de problemen, maar kunnen deze vaak niet alleen oplossen. Bewustwording van de mogelijke problematiek en besef te hebben van mogelijke

oneigenlijke en criminele activiteiten is een eerste stap, een verdachte situatie herkennen en melden bij de juiste instantie is een volgende stap.

Samenwerking met ketenpartners staat centraal, vanuit het motto 'één overheid, samen aan de slag'. Dat werkt het best wanneer in een regionaal team met bundeling van kennis, expertise en inzet. Samen kunnen we signalen oppikken en samenbrengen, zodat casussen in beeld komen.

7.5 Gebiedsscan

Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) Noord-Nederland en het VNG Kenniscentrum Handhaving en Naleving (KCHN) voeren in opdracht van de Stuurgroep Vitale Vakantieparken Drenthe een gebiedsscan uit op de vakantieparken binnen de provincie Drenthe, eveneens in onze gemeente. Deze scan bestaat uit 2 fasen en is aanvullend op het vitaliteitsonderzoek Vakantieparken Drenthe (2017).

Uit de gebiedsscan kan naar voren komen dat er op een aantal parken sociale-, veiligheids- en/of ondermijningsproblemen spelen. Het is van belang om deze problemen goed in beeld te krijgen en aan te pakken. Op deze manier kunnen parken op de door hen gewenste en efficiënte wijze (door)ontwikkelen. Dit draagt mede bij aan onze ambitie om vakantieparken te versterken en te revitaliseren.

In de eerste fase 1 van de scan (december 2018 – september 2019) heeft het onderzoeksteam de verkregen informatie, zoals aantal BRP-inschrijvingen, geregistreerde incidenten en aantal kwalitatieve indicatoren, over de vakantieparken in Drenthe verzameld en geanalyseerd om een algehele indruk van de situatie op een park te krijgen. Voor elke afzonderlijke gemeente komt een aanbeveling om een aantal parken, die op basis van de eerste verkenning een bepaald risico laten zien, te selecteren voor een verdiepende tweede fase. Een eerste resultaat laat zien dat er parken in aanmerking komen voor een verdiepende fase.

In fase 2 selecteren wij met (en in opdracht van) de driehoek (burgemeester, politie en openbaar ministerie) parken voor een verdere verdieping. Informatie over de geselecteerde parken en interviews met medewerkers van de gemeente en politie geven een beeld van de mogelijk aanwezige problematiek inclusief aanknopingspunten voor een vervolgaanpak.

Met de resultaten van onze lokale analyse van de parken en de veiligheidsscan van het RIEC, zullen wij een handhavingsprioritering vaststellen, waarbij wij in het geval van sociale of maatschappelijke problematiek of ondermijning een regisserende of regulerende rol kunnen pakken.

8.Strategie aanpak

We kunnen niet tegelijkertijd met alle parken aan de slag. In de uitvoering zullen we moeten prioriteren. De strategie voor onze aanpak is gebaseerd op de in paragraaf 1.1 van deze nota opgenomen opgave. Concreet betekent dit:

- Vitaliseringsopgave: Vitale parken die zelf hun rol ook pakken worden door ons ondersteund bij het handhaven op permanente bewoning. Ondertussen blijven we met de parken in gesprek en faciliteren we de samenwerking tussen de parken en ondernemers;
- Herstructureringsopgave: er lopen reeds trajecten met drie pilotparken. Deze trajecten zijn gericht op het onderzoeken van de mogelijkheden tot transformatie van deze parken naar wonen. Deze trajecten zetten we voort. Na afronding van deze trajecten wordt bekeken welke capaciteit beschikbaar is voor het oppakken van nieuwe transformatietrajecten en hoeveel trajecten per periode er opgepakt kunnen worden;
- Sociale opgave: er is een aantal parken waar voor ons een sociale opgave ligt. Per periode nemen we de regie op de toekomst van en de situatie op één van deze parken. Urgentie bepaalt hierin onze prioritering.

We zetten gelijktijdig in op deze drie sporen. Hiermee hopen we per spoor een vliegwieleffect te creëren voor de parken die ook in deze categorie vallen. Onze capaciteit en middelen zijn echter beperkt, in de uitvoering zullen we moeten prioriteren.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Essentie provinciaal programma Vitale Vakantieparken Drenthe

Samen met gemeenten, Recreatieschap Drenthe en RECRON werkt de provincie Drenthe aan het project Vitale Vakantieparken. Aan de basis van dit project ligt het vitaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd door ZKA consultants. In september 2017 heeft ZKA de rapportage “Vitaliteit verblijfsrecreatie Drenthe” uitgebracht. Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat bij 42% van de onderzochte parken geen sprake meer is van een vitaal-toeristisch aanbod. In juli 2018 is het Actieprogramma Vitale vakantieparken Drenthe uitgebracht.

In het actieprogramma worden ambitie, doelen en strategieën geformuleerd:

Ambitie

De ambitie is om van Drenthe dé vrijetijds- en fietsprovincie van Nederland te maken.

Doelstelling

De doelstelling van het provinciale project is dat Drenthe in 2023 beschikt over meer topondernemers met karaktervolle vakantieparken, en

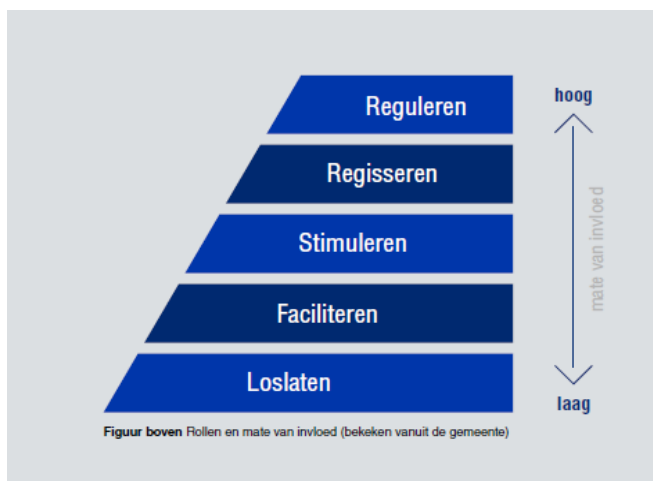
- Het aantal vitale parken in het groene segment een kopgroep daarbinnen moet verdubbelen.
- Het aantal niet vitale parken in het rode segment moet worden gehalveerd.

Strategieën

Om deze doelen te halen heeft de provincie twee strategieën bepaald:

- **Excellentiestrategie**
We activeren gericht kansrijke en vernieuwende ondernemers zodat er een grotere kopgroep van vakantieparken ontstaat.
- **Transformatiestrategie**
We zetten gericht in op de transformatie van niet-vitale parken omdat niet-vitale parken afbreuk doen aan het beoogde doel. Ook pakken we achterliggende sociale problematiek op de parken aan op basis van de menselijke maat.

Bijlage 2 Participatietrap

Participatietrap “rollen gemeente”

- Reguleren:** Dit is het zwaarste instrument dat de gemeente kan inzetten qua sturing, namelijk regulering door wet- en regelgeving en spelregels (bijv. handhaving)
- Regisseren:** Het voeren van regie is van belang bij het oppakken van de maatschappelijke opgave. De gemeente gaat actief beleid voeren, maar gaat niet op de stoel van de ondernemer zitten.
- Stimuleren:** De gemeente heeft de wens dat een bepaald beleid of een interventie van de grond komt, maar de realisatie daarvan wordt aan anderen overgelaten. Er wordt gezocht naar mogelijkheden om anderen in beweging te krijgen, te stimuleren.
- Faciliteren:** De gemeente faciliteert initiatief wanneer zij van mening is dat het effect in de samenleving heeft en aansluit bij de doelen van de gemeente.
- Loslaten:** Wanneer initiatieven niet tot de taak van de gemeente behoren, heeft de gemeente inhoudelijk noch in het proces enige bemoeienis.

Bijlage 3 Toelichting transformatieplan

Cruciale juridisch/planologische onderdelen

Een transformatieplan bevat in ieder geval een beschrijving van de volgende cruciale juridisch/planologische onderdelen:

- De huidige organisatievorm van het park, inclusief het participatiepercentage;
- huidige bestemming en gebruik;
- de nieuwe bestemmingsfunctie(s) voor het recreatiepark dan wel de individuele vakantiewoningen, voorzien van een gefundeerde onderbouwing van marktruimte;
- de ruimtelijke en/of maatschappelijke meerwaarde met onderbouwing;
- de gewenste situatie in concept (inclusief aandacht voor sociale cohesie en veiligheid) en een beeldkwaliteitsplan (inclusief de toekomstige bouwmogelijkheden op het recreatiepark);
- een planologische haalbaarheidsscan;
- hoe het park in de toekomstige situatie omgaat met overige ruimtelijke zaken met onderbouwing;
- financiële paragraaf;
- procesbeschrijving van totstandkoming transformatieplan en het draagvlak voor het transformatieplan binnen het park;
- inrichtingstekening eindbeeld.

Er is geen standaard lay-out van een transformatieplan en de onderdelen zijn niet limitatief aan te geven. Bovengenoemde punten zijn hieronder inhoudelijker uitgewerkt en beschreven.

Onderwerpen	Nadere uitleg / info.
Beschrijving van de huidige organisatievorm van 'het park', inclusief het participatiepercentage	Is iedereen aangesloten (dan wel passend binnen participatiegraad) en (indien van toepassing) beschrijving toekomstige rol VvE; binnen het park dient er sprake te zijn van een zo groot mogelijk draagvlak.
Beschrijving huidige bestemming	
Beschrijving huidige gebruik	
Beschrijven van de nieuwe bestemmingsfunctie(s) voor het recreatiepark dan wel de individuele vakantiewoningen	Voorzie in een gefundeerde onderbouwing van marktruimte.
Een conceptbeschrijving van de gewenste situatie (inclusief aandacht voor sociale cohesie en veiligheid) en een beeldkwaliteitsplan (inclusief de toekomstige bouwmogelijkheden op het recreatiepark)	<i>Er moet in de nieuwe situatie sprake zijn van voldoende ruimtelijke- en woonkwaliteit; Het wonen, moet als woonwijk zijnde, zoveel mogelijk opgaan in het omliggende openbaar gebied en/of het park dient het groene karakter te behouden. Een visualisatie van de (toekomstige) bebouwing is wenselijk.</i>
Beschrijving van de te behalen meerwaarde	In het transformatieplan moet duidelijk omschreven, gemotiveerd en (visueel) onderbouwd worden op welke wijze ruimtelijke, landschappelijke en/of maatschappelijke meerwaarde wordt behaald ten opzichte van de bestaande situatie .
Beschrijving van de gevolgen voor de lokale / regionale woningmarkt	Bij transformatie naar wonen is een behoefte onderbouwing van de Ladder duurzame verstedelijking en de gemeentelijke Woonvisie2016+ aan de orde. <i>De effecten van een functiewijziging van recreatie- naar een woonbestemming op de woningmarkt dienen in beeld te worden gebracht en vervolgens onderbouwd te</i>

	<i>worden, in relatie tot onder meer de demografische verandering in Aa en Hunze (en regio). Transformatie naar wonen kan soms betekenen dat er extra aanbod ontstaat terwijl er elders (of toekomstig) al sprake is van een overaanbod. Andersom kan deze transformatie echter ook knelpunten in de woningmarkt helpen oplossen.</i> <i>De komende jaren is in Aa en Hunze nog vraag naar woningen, na 2030 zal dit afnemen en zal het aantal huishoudens naar verwachting mogelijk (licht) afnemen. In combinatie met een vraag naar woningen in de sociale huursector, blijvende trends op het gebied van duurzaamheid, 'langer thuis wonen', steeds meer focus op vitaliteit, verschillende soorten woonvormen of zorgwonen en een mogelijke toe- of afname van arbeidsmigranten zijn onderwerpen waar rekening mee moet worden gehouden. Daarom zal altijd in beeld gebracht moeten worden wat de invloed van de functiewijziging zal zijn op het kwalitatieve en kwantitatieve woningaanbod en de behoefte daarbij. De Ladder van duurzame verstedelijking evenals onze Woonvisie2016+ (en/of 'opvolgers' daarvan) zijn hiervoor maatgevend.</i>
Uitvoering van een planologische haalbaarheidsscan	Wat is het effect van de beoogde transformatie op functies in de directe omgeving bijvoorbeeld met betrekking tot natuur (Natura2000 gebied en Natuur Netwerk Nederland gebied), omliggende agrarische bedrijven etc. En andersom welke effecten hebben functies in de omgeving op de beoogde transformatie bijvoorbeeld wegverkeerslawaaï, geur van veehouderijen etc. Indien van toepassing kunnen er voorstellen worden gedaan hoe eventuele belemmeringen kunnen worden opgelost.
Beschrijving en onderbouwing hoe in toekomstige situatie wordt omgegaan met diverse zaken	O.a.: Bouwbesluit, brandveiligheid, riolering, infrastructuur, afvalinzameling, eigendom en beheer openbare ruimte Bouwbesluit: Het Bouwbesluit kent drie niveaus: a. Nieuwbouwniveau, b. Bestaand niveau en c. Rechts verkregen niveau Alle vakantiewoningen moeten minimaal voldoen aan het niveau waarop werd getoetst bij de vergunningaanvraag. Als het om woningen gaat die nog vrij jong zijn zal dat in het algemeen het rechts verkregen niveau zijn (tussen 1991 en 2012). Nog oudere woningen moeten voldoen aan het bestaand niveau. En dan betreft het de regels voor de gebruiksfunctie "logies". Stel dat in die laatste categorie getransformeerd van 'logies' (bouwbesluitterm) naar 'wonen', dan moet het object vanaf dat moment voldoen aan het bestaande niveau voor de functie 'wonen'. Er zijn op het bestaande niveau geen verschillen tussen 'logies' en 'wonen'. - Als een vakantiewoning nu voldoet aan het Bouwbesluit, voldoet het object waarschijnlijk ook aan het Bouwbesluit als het een woning is geworden; - Als een recreatie nu niet voldoet aan het Bouwbesluit, voldoet het object waarschijnlijk ook niet aan het Bouwbesluit als het een woning is geworden. (Civiele) infrastructuur: - Voor wat betreft overname eigendom en beheer wegen en verlichting kan 'het park' voorkeur aangeven. Maar overname eigendom door gemeente is alleen van toepassing bij doorgaande wegen; - Indien voorkeur uitgaat naar overnemen van eigendom door de gemeente, dient infrastructuur eerst op niveau te worden gebracht (kosten voor 'het park') en beheer moet worden afgekocht (kosten voor 'het park').

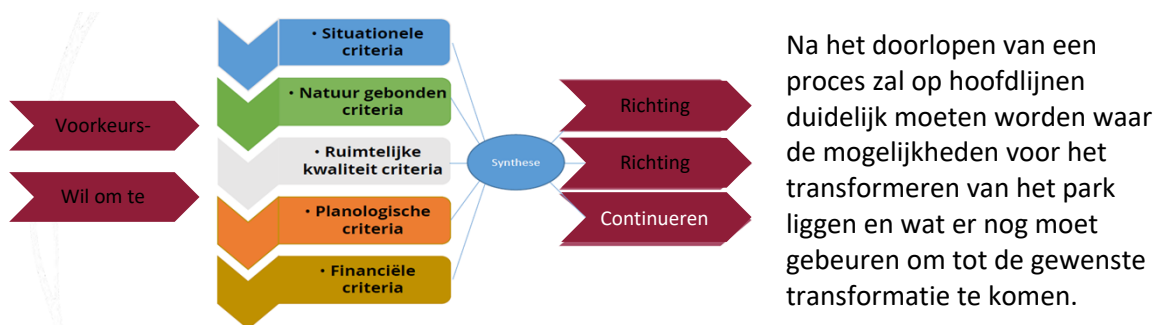
	<i>Bij transformatie naar wonen moet de locatie voldoen aan de eisen die aan een reguliere woonwijk worden gesteld, dat betreft o.a. dat het park qua infrastructuur aan de eisen en voorwaarden moet voldoen die gelden voor een reguliere woonwijk; op basis van gemeentelijke bestekeisen;</i> <i>Als (een deel van) een park openbaar gebied wordt, worden eisen gesteld aan bereikbaarheid voor hulpdiensten, vuilnis afhaal etc.</i> <i>Uitgangspunt bij transformeren naar wonen is dat er afspraken moeten worden gemaakt over het op niveau brengen van infrastructuur, verlichting, riolering, vuilophaal etc. Kosten zijn voor de eigenaar</i> Afvalinzameling: De gemeente is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van particulier huishoudelijk afval. Dat is wettelijk vastgelegd in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 10). Vakantiewoningen en woningen op een recreatiepark vallen hier niet onder, omdat deze woningen formeel gezien niet permanent worden bewoond maar worden verhuurd voor recreatieve doeleinden. Het park of een samenhangend aantal vakantiewoningen bij elkaar wordt gezien als een bedrijfsmatig geheel waardoor het afval dat er vrijkomt ook automatisch bedrijfsafval is. Dit heeft als gevolg dat de eigenaar/verhuurder van de vakantiewoningen verantwoordelijk is van de afvoer van het ontstane afval in een recreatiepark. Wat betreft afvalbeheer heeft de gemeente binnen recreatieparken geen taak. Anders wordt het als de vakantiewoningen en/of een recreatiepark worden omgevormd tot woningen waar permanent gewoond kan worden. Dat betekent een bestemmingswijziging van recreatief gebruik naar wonen. Als die wijziging is voltooid dan geldt via de hierboven aangehaalde Wet milieubeheer dat deze woningen vallen binnen de reikwijdte van deze wet en wel hoofdstuk 10 afvalstoffen. Praktisch gezien zou dan iedere woning die hieronder valt de inzamelmiddelen (3 containers; restafval, GFT-afval en PMD-afval) krijgen en een chemo-box. Bovendien zouden de bewoners een aanslag afvalstoffenheffing ontvangen en een afvalpas voor de toegang tot ons ABS. Aandachtspunt is dat er met de huidige inzamelaar overlegd moet worden hoe de “nieuwe woningen” in de bestaande inzamelroute kunnen worden ingepast en nog belangrijker beoordelen of elke woning goed bereikbaar is via een goede verharde weg. Of afval onder eigen verantwoordelijkheid valt of onder die van de gemeente volgt direct uit de Wet milieubeheer. In het transformatieplan zal over deze onderwerpen goed aangegeven en onderbouwd moeten worden welke keuzes gemaakt worden en hoe de uitvoering er uit zal gaan zien.
Financiële paragraaf	
Procesbeschrijving van totstandkoming transformatieplan en het draagvlak voor het transformatieplan binnen het park (ook van recreatieve gebruikers).	In het transformatieplan moet worden opgenomen hoe ‘het park’ de omgeving meeneemt in het transformatietraject
Inrichtingsschets eindbeeld	

Bijlage 4 Proces draaiboek

De uitkomst van het doorlopen en beoordelen van onderstaande criteria kan resulteren in een 'draaiboek'. Er zijn drie mogelijke uitkomsten per park na het doorlopen van dit proces:

- Transformeren is (toch) niet mogelijk / gewenst, dus conserveren/continueren van de huidige situatie;
- Transformeren naar "wonen";
- Transformeren naar een ander toekomstscenario.

Een mogelijk proces is hieronder schematisch weergegeven:

Alle hieronder genoemde onderwerpen mogen voor wat betreft het voorkeursscenario geen NO GO als uitkomst hebben/verkrijgen. Mocht dat aan de orde zijn, dan is dat scenario niet haalbaar. Het draaiboek geeft richting aan het opstellen van een transformatieplan.

Mogelijk inhoud van een 'draaiboek':

Aan de orde te (kunnen) komen onderwerpen	Algemene aandachtspunten
SITUATIONELE CRITERIA	
Mate van bereidwilligheid om te transformeren	
Invloed volkshuisvesting	
Leefbaarheid en sociale veiligheid	
Mate van permanente bewoning	
NATUUR GEBONDEN CRITERIA	
Ligging tov Natura2000 gebied	
Ligging tov NatuurNetwerkNederland gebied	
RUIMTELIJKE KWALITEIT CRITERIA	
Brandveiligheid	
Planologische haalbaarheid	

Beleid gemeente / provincie	
Inrichting / Infrastructuur (wegen / verlichting / afval)	
Toekomst perspectief	
PLANOLOGISCHE CRITERIA	
Ligging	
Bestemmingsplan	
Bouwbesluit	
Centrale voorzieningen	
Verkaveling park / eigendomsverhoudingen	
FINANCIËLE CRITERIA	
Financiële consequenties gemeente	
Individuele financiële haalbaarheid	
Organisatie vorm (VvE) recreatieve exploitatie	

Conclusie:

De uitkomst van het draaiboek voor het park is dat er mogelijkheden zijn om het park **wel/niet** te transformeren naar het voorkeursscenario:

Eindverslag inspraak Strategienota Toekomst Vakantieparken

Inhoud

Inleiding.....	2
1. Boerhaarsveld CV	4
2. Bestuur Belangenvereniging Eigenaren Boerhaarsveld.....	4
3. Inspreker (Boerhaarsveld)	4
4. Constructieve Eigenaren Bungalowpark Boerhaarsveld.....	4
5. Inspreker Bewoner solitaire vakantiewoning Zomerhuizerterrein Schipborg	5
6. Drie insprekers over Zomerhuizerterrein Schipborg	5
7. Inspreker 1 over een solitaire vakantiewoning op het Zomerhuizerterrein Schipborg	6
8. Inspreker 2 over een solitaire vakantiewoning op het Zomerhuizerterrein Schipborg	6
9. Inspreker over Recreatiepark Anloo	7
10. Belangenvereniging Recreatiepark Anloo	7
11. Inspreker Parc Selmer Gasselte	8
12. Inspreker vakantiewoning Eexterkoete	9
13. Inspreker vakantiewoning Eexterkoete	9
14. Inspreker vakantiewoning Eexterkoete	10
15. Inspreker Annerweg	11
16. Vereniging Mooi Schipborg	11
17, 18 Insprekers enkele solitaire vakantiewoningen Verlengde Looweg	14
19. VvE Hunzedrôme	14
20. Inspreker Hunzedrôme	15
21. Inspreker solitaire vakantiewoningen Zeegserweg Schipborg	15
22. Parkbeheervereniging Wanderswoud	15
23. Landgoed Mariahoeve Papenvoort	17
24. RECRON	18
25. Inspreker oud recreatieterrein Zonneheuvel (nabij Asserstraat 25 Rolde)	18
H2. Verzamelde reactie inspraakavonden.....	19
Reacties inspraakavond voor parkeigenaren 23 september 2019	19
Reacties inspraakavond eigenaren solitaire vakantiewoningen 24 september 2019	26
H3 Algemene bevindingen over de reacties op de analyses per park.....	30
H4 Lijst met aanpassingen aan de strategienota.....	33

Inleiding

Op de Concept Strategienota Toekomst Vakantieparken zijn veel reacties binnengekomen waarvoor wij zeer erkentelijk zijn. Hieruit spreekt een grote betrokkenheid bij dit onderwerp. Op hoofdlijn zien wij veel draagvlak voor de Strategienota en lezen en horen wij goede suggesties voor verduidelijking, aanscherping en verbetering.

Wij hebben 25 schriftelijke reacties ontvangen. Op die reacties reageren wij in de bijlage afzonderlijk. Daarnaast zijn op de twee inspraakavonden zeer veel reacties binnengekomen die wij hier collectief verwerken. In deze nota vatten wij de inspraakreacties samen en geven wij ons standpunt daarop. In het laatste hoofdstuk geven wij aan welke wijzigingen wij in de Strategienota willen aanbrengen. In het kader van de privacy hebben wij deze nota zoveel mogelijk geanonimiseerd. De schriftelijke inspraakreacties zijn dan ook niet bijgevoegd maar liggen wel vertrouwelijk ter inzage voor de leden van de raad.

Veel reacties gingen over de analyse van het park. Voor zover die gevolgen hebben voor de strategie, nemen wij ze in deze nota mee. Voor het overige willen wij de reacties op de parkanalyse oppakken bij het uitwerken van de strategie naar concrete acties en planning.

Uit de reacties op de parkanalyses blijkt ook dat leden van een aantal parken verschillend denken over het toekomstperspectief of over het proces om daartoe te komen. Begrijpelijk, omdat de toekomstvisie op het park niet altijd eenduidig is en een ander perspectief grote consequenties kan hebben. Daarom ook zijn en blijven de analyses per park en de reacties daarop vertrouwelijk en alleen voor het park beschikbaar.

De reacties maken duidelijk dat behoefte is aan concretisering van de strategie naar prioriteiten, acties en planning. Wij gaan aan de slag met het uitzetten van een traject om binnen de looptijd van de strategienota stappen te zetten om in Aa en Hunze te kunnen spreken van vitale vakantieparken. Het hebben van goede, vitale vakantieparken is het uiteindelijke doel van de gemeente.

1. Boerhaarsveld CV

- 1.1.1 Boerhaarsveld CV complimenteert de projectgroep Toekomstvakantieparken Aa en Hunze met de (concept)nota, men kan zich op zeer veel punten vinden in de inhoud van de nota. De reactie beperkt zich verder tot de visie van Boerhaarsveld CV op de relatie tussen de nota en bungalowpark Boerhaarsveld.

➤ *Reactie: graag nemen wij kennis van de positieve reactie.*

2. Bestuur Belangenvereniging Eigenaren Boerhaarsveld

- 2.1 De belangenvereniging merkt op dat de toekomstverwachting “recreatief” verwarring veroorzaakt, omdat er in de praktijk sprake is van *commercieel recreatief gebruik* (vakantieverhuur) en *eigen recreatief gebruik* (gebruik als 2^e woning door individuele eigenaren). Gepleit wordt voor een opsplitsing, omdat beide situaties een totaal verschillende aanpak behoeven.

➤ *Reactie: de nota gaat uit van de bestemming recreatie zoals deze door de vigerende bestemmingsplannen wordt mogelijk gemaakt en omschreven. Van belang is dat een locatie conform deze bestemming wordt gebruikt. Zowel commerciële recreatie als recreatie in de vorm van privégebruik zijn passend binnen deze bestemming. De noodzaak onderscheid te maken tussen deze twee vormen van recreatie zien wij niet.*

- 2.2 Voor het overige betreft de reactie van Belangenvereniging Eigenaren Boerhaarsveld de inhoud van de concept-analyse van het park. Opmerkingen en aanvullingen worden gegeven onder andere met betrekking tot de aspecten “huidige situatie” en “toekomstbeeld”.

➤ *Reactie: In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden de reacties op de parkanalyse opgepakt bij de uitwerking van de Strategienota.*

3. Inspreker (Boerhaarsveld)

- 3.1 Inspreker geeft aan dat de strategienota uitgaat van behoud van de recreatieve bestemming tenzij er binnen deze bestemming geen toekomstmogelijkheden meer zijn. Inspreker zet uiteen hoe het volgens hem is gesteld met de toekomstmogelijkheden van het park Boerhaarsveld. Inspreker geeft tevens een reactie op de concept-analyse van het park Boerhaarsveld.

➤ *In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden de reacties op de parkanalyse opgepakt bij de uitwerking van de Strategienota.*

4. Constructieve Eigenaren Bungalowpark Boerhaarsveld

- 4.1 Inspreker gaat in op het uitgangspunt één aanspreekpunt, zoals opgenomen in de strategienota en zet uiteen hoe dit aanspreekpunt kan worden vormgegeven op het park Boerhaarsveld.

➤ *Reactie: de strategienota gaat uit van één aanspreekpunt per park. Dit aanspreekpunt dient alle eigenaren van vakantiewoningen op het park te vertegenwoordigen. De strategienota schrijft niet voor hoe dit aanspreekpunt eruit moet zien of moet worden vormgegeven. Er kan sprake zijn van één persoon die als aanspreekpunt fungeert, maar dit kan ook een groep van personen, commissie of bijvoorbeeld VvE zijn. Het is aan het park/de eigenaren dit aanspreekpunt te organiseren.*

- *In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden de reacties op de parkanalyse opgepakt bij de uitwerking van de Strategienota.*

5 Inspreker Bewoner solitaire vakantiewoning Zomerhuizenterrein Schipborg

5.1 Insprekers geven aan een definitie van het begrip “cluster” te missen in de strategienota.

- *Reactie: in paragraaf 5.3.4. van de strategienota wordt omschreven wanneer er sprake is/kan zijn van een cluster. Dit begrip heeft enkel betrekking op solitaire vakantiewoningen en daarmee dus niet op vakantiewoningen die onderdeel uitmaken van een park. Vanaf twee naast elkaar gelegen solitaire vakantiewoningen (bestemming ‘R-R’) kan van een cluster worden gesproken.*

5.2 Insprekers geven aan dat de concept-analyses per park niet inzichtelijk zijn gemaakt, en dat dit wel wenselijk is.

- *Reactie: de concept-analyses zijn inzichtelijk gemaakt aan de parken waar deze betrekking op hebben. De concept-analyses zijn vertrouwelijk. Elk park beschikt over zijn eigen concept-analyse.*

5.3 Insprekers geven aan dat niet wordt benoemd welke procedure van toepassing is op de processtappen die in paragraaf 1.2. van de strategienota zijn opgenomen. Insprekers vinden het van belang dat uiteen wordt gezet welke (planologische) procedure moet worden gevolgd en welke rol de gemeente daarin heeft.

- *Reactie: de in paragraaf 1.2. van de Strategienota genoemde processtappen betreffen de procedure op strategisch niveau. In de uitvoeringsfase zal moeten worden bepaald hoe deze processtappen dienen te worden ingevuld en welke feitelijke stappen er gezet/genomen dienen te worden en of een bestemmingsplanprocedure aan de orde is. Het primaat ligt in ieder geval bij de parken zelf.*

6 Drie insprekers over Zomerhuizenterrein Schipborg

6.1 Insprekers spreken hun zorg uit over de gevolgen van transformatie voor de directe omgeving en de daar aanwezige natuurwaarden. In hun reactie gaan insprekers in op de specifieke situatie/omgeving van de Holle Drift. Insprekers geven aan er grote waarde aan te hechten dat bij transformatie het huidige karakter van de Holle Drift en de natuurwaarden die op betreffende locatie aanwezig zijn behouden blijven.

- *Reactie: Uitgangspunt is dat transformatie niet wordt opgelegd. Op het moment dat transformatie aan de orde is, worden alle ruimtelijke omgevingsaspecten in de belangenafweging meegenomen.*
- *In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden de reacties op de parkanalyse opgepakt bij de uitwerking van de Strategienota.*

7. [Inspreker 1 over een solitaire vakantiewoning op het Zomerhuizenterrein Schipborg](#)

- 7.1 Insprekers stellen een vraag over de combinatie van recreatie en wonen op een park/binnen een cluster van solitaire vakantiewoningen. Insprekers vragen zich af hoe de gemeente omgaat met de combinatie van bestaande permanente bewoning (bijvoorbeeld op basis van een gedoogbeschikking) en recreatie.

- *Reactie: wij beseffen ons dat deze situaties bestaan, maar uitbreiding hiervan vinden wij voor de toekomst niet wenselijk. Het heeft onze voorkeur dat binnen één park/locatie één bestemming geldt en één vorm van gebruik wordt mogelijk gemaakt. Per park/locatie zal moeten worden bekeken of deze locatie nog recreatieve toekomst heeft.*

Indien op een park sprake is van een combinatie van geoorloofde permanente bewoning en recreatie zal aan dit aspect in de uitvoeringsfase (opstellen en uitvoeren toekomstvisie) van het park aandacht moeten worden besteed. De strategienota schrijft niet voor wat er in een dergelijke situatie moet gebeuren en/of hoe de toekomst van een park er in een dergelijk geval uit zou moeten zien. Het is aan het park om een toekomstvisie op te stellen. In deze toekomstvisie zullen alle relevante feiten en omstandigheden moeten worden meegenomen; hieronder vallen ook bestaande planologische rechten.

- 7.2 Insprekers stellen een vraag over de mogelijkheden voor verhuur voor langere tijd van hun solitaire vakantiewoning.

- *Reactie: Solitaire vakantiewoningen mogen worden verhuurd enkel voor recreatief gebruik. Permanente bewoning is niet toegestaan. Verhuur voor bewoning is daarom niet mogelijk. Bij de beoordeling van het gebruik (bewoning of recreatie) wordt altijd gekeken naar de specifieke omstandigheden van het geval. Er is sprake van permanente bewoning als een recreatieverblijf als hoofdverblijf wordt gebruikt (dit volgt uit het bestemmingsplan). Het hoofdverblijf is het verblijf waaruit het dagelijks leven wordt geleid. Als een persoon staat ingeschreven op het adres van de reguliere woning (woning met woonbestemming) en daar ook het dagelijkse leven leidt, dan is deze persoon in principe vrij om in het recreatieverblijf te recreëren wanneer hij/zij dat wil. Hierbij is het van belang dat wanneer deze persoon het grootste gedeelte van de tijd in de vakantiewoning verblijft, gesteld kan worden dat deze vakantiewoning hoofdverblijf wordt gebruikt. Doorgaans wordt als regel gehanteerd dat indien men gedurende 180 dagen per jaar ten minste twee derde van de tijd in de vakantiewoning verblijft, sprake is van permanente bewoning. Afhankelijk van de feiten en omstandigheden kan echter bij een korter of langer verblijf ook sprake zijn van permanente bewoning.*

8. [Inspreker 2 over een solitaire vakantiewoning op het Zomerhuizenterrein Schipborg](#)

- 8.1 Inspreker gaat in op de relatie tussen het eerder door ZKA uitgebrachte advies en de strategienota/analyses. Inspreker geeft aan dat het advies van ZKA over de specifieke locatie opgevolgd dient te worden.

- *In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden de reacties op de parkanalyse opgepakt bij de uitwerking van de Strategienota.*

8.2 Inspreker vraagt zich verder af of de aan hem afgegeven objectgebonden gedoogbeschikking zijn kracht blijft behouden.

- *Reactie: vaststelling van deze strategienota leidt niet tot rechtsgevolgen voor afgegeven gedoogbeschikkingen.*

9. Inspreker over Recreatiepark Anloo

9.1 Inspreker verzoekt gemeente duidelijk aan te geven dat recreatie uitgangspunt is voor Park Anloo. Als dat zo is, dat de gemeente illegaal gebruik dan ook gaat handhaven en aangeeft daar voldoende capaciteit voor te hebben. Voor het overige heeft inhoud reactie betrekking op analyse deel.

- *Reactie: Behoud van de recreatieve bestemming is het uitgangspunt in de Strategienota. Pas wanneer daar geen enkel perspectief meer op is, kan transformatie naar een andere bestemming aan de orde komen.*

9.2 Inspreker merkt op dat er in de nota staat dat maximaal 10% van het park gebruikt wordt voor tijdelijke bewoning. Inspreker vraagt zich af hoe dit in recreatiepark Anloo wordt berekend, gezien de diverse belangen op het park.

- *Reactie: in paragraaf 6.3.1. van de Strategienota zijn de uitgangspunten voor tijdelijke bewoning opgenomen. Het gaat per park om maximaal 10% van het totaal aantal vakantiewoningen op het park. Tijdelijke bewoning van stacaravans en chalets wordt niet mogelijk gemaakt.*

10. Belangenvereniging Recreatiepark Anloo

10.1 De insprekers geven aan dat zij zich kunnen vinden in de doelstelling van de nota, namelijk het vergroten van het recreatieve aanbod in de gemeente. Het heeft hun voorkeur om het park weer recreatief te maken, zonder tijdelijke bewoning. Met een enkele uitzondering voor vaste bewoners.

- *Reactie: met instemming wordt kennis genomen van de positieve reactie.*

10.2 Voor het overige heeft de reactie feitelijk alleen betrekking op het analyse deel

- *Reactie: de concept-analyses zijn inzichtelijk gemaakt aan de parken waar deze betrekking op hebben. De concept-analyses zijn vertrouwelijk. Elk park beschikt over zijn eigen concept-analyse. In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden de reacties op de parkanalyse opgepakt bij de uitwerking van de Strategienota.*

10.3 De insprekers geven aan dat ze ontevreden zijn met het proces van de totstandkoming van de strategienota, namelijk dat ze niet zijn betrokken en zich zodoende niet kunnen vinden in de analyse.

- *Reactie: er zijn inspraakavonden georganiseerd tijdens welke een ieder een reactie op de strategienota kenbaar heeft kunnen maken. Tevens is schriftelijke inspraak opengesteld. Voor het opstellen van de analyses heeft met alle parken contact plaatsgevonden.*

11. Inspreker Parc Selmer Gasselte

11.1 De inspreker geeft aan tevens bij de inspraakavond aanwezig te zijn geweest, waarbij een aantal opmerkingen gemaakt zijn. Deze worden in de inspraakreactie opnieuw benoemd.

➤ *Reactie: Hierop wordt gereageerd in het hoofdstuk Inspraakavonden (zie hoofdstuk 2).*

11.2 Verder vraagt de inspreker of de gemeente bereid is om maatwerk te leveren en de individuele situatie in ogenschouw te nemen? En of de gemeente bereid is om gepensioneerden het recht te geven om permanent in een (bouwkundig goedgekeurde) vakantiewoning te wonen?

➤ *Reactie: in de strategienota wordt uitgegaan van maatwerk: één park, één plan. Ten aanzien van de vraag over het recht van gepensioneerden op permanente bewoning: dit is niet de intentie van de gemeente en vandaar niet als doelstelling in de strategienota opgenomen.*

11.3 Verder merkt de inspreker op dat de parken ook gebruikt kunnen worden als opvangplek voor diverse doelgroepen, zoals seizoenarbeiders of woningzoekenden, in plaats van primair recreatief gebruik. En dat daar flexibel en praktisch mee omgegaan kan worden. Er wordt gevraagd voldoende aandacht te besteden aan de veranderende woonbehoeften in de loop der tijd.

➤ *Reactie: Uitgangspunten voor arbeidsmigranten en tijdelijke bewoning zijn in de nota opgenomen. De nota bepaalt tevens wanneer transformatie mogelijk is en hoe het park met een plan hiertoe kan komen.*

11.4 Inspreker verzoekt om toekomstige kopers van een vakantiewoning de zekerheid te geven van een persoonsgebonden en object gebonden gedoogbeschikking voor permanente bewoning van een recreatieverblijf.

➤ *Reactie: in de strategienota is het toestaan van permanente bewoning geen uitgangspunt. Insteek is het (zoveel mogelijk) behoud van de recreatieve bestemming.*

11.5 Voor het overige gaat de reactie over Parc Selmer / Visiegebied Gasselterveld en heeft betrekking op de analyse.

➤ *In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden de reacties op de parkanalyse opgepakt bij de uitwerking van de Strategienota.*

12. Inspreker vakantiewoning Eexterkoole

12.1 Er wordt aangegeven dat de inspreker zich niet vertegenwoordigd voelt door de VvE / lobbycommissie. Er ontbreekt een goede informatievoorziening over eventuele transitie.

➤ *Reactie: de strategienota gaat uit van één aanspreekpunt per park. Dit aanspreekpunt dient alle eigenaren van vakantiewoningen op het park te vertegenwoordigen. De strategienota schrijft niet voor hoe dit aanspreekpunt eruit moet zien of moet worden vormgegeven. Er kan sprake zijn van één persoon die als aanspreekpunt fungeert, maar dit kan ook een groep van personen, commissie of bijvoorbeeld VvE zijn. Het is aan het park/de eigenaren om dit aanspreekpunt te organiseren.*

- 12.2 Verder voegt de inspreker toe dat de huidige status van het park prima is en transitie niet perse noodzakelijk is. Permanente bewoning zou wel van waarde kunnen zijn. De inspreker merkt op dat een transitie niet tot gevolg moet hebben dat er een gewone woonwijk ontstaat en alles wat daarmee samenhangt, ten koste van de huidige kwaliteit van het gebied.
- *Reactie: Het is aan het park om een toekomstvisie op te stellen. Hierbij is voldoende draagvlak (95%) van groot belang. Het is aan het park om samen met een plan te komen.*
- 12.3 Er wordt opgemerkt dat indien er gesprekken gevoerd gaan worden over transitie er een sterkere rol van de gemeente wordt verwacht dan nu het geval is.
- *Reactie: het park is verantwoordelijk voor het proces om tot een toekomstvisie en eventueel transformatieplan te komen. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol.*
- 12.4 Voor het overige gaan de opmerkingen over de gang van zaken op het park.
- *In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden de reacties op de parkanalyse opgepakt bij de uitwerking van de Strategienota.*
- ### 13. Inspreker vakantiewoning Eexterkoele
- 13.1 In de nota wordt gesteld dat het een voorwaarde voor de gemeente is dat er één aanspreekpunt dient te zijn dat alle huiseigenaren vertegenwoordigt op het moment dat de gemeente in gesprek gaat over de toekomst van het park (paragraaf 3.4, blz. 10). Inspreker vraagt zich af hoe het dan kan zijn dat Eexterkoele is aangewezen als pilotpark zonder dat vooraf alle eigenaren hierover zijn geïnformeerd en de wensen van de eigenaren zijn geïnventariseerd.
- *Reactie: Ook voor de pilotparken geldt dat er sprake dient te zijn van één aanspreekpunt (bijvoorbeeld persoon of commissie) die alle eigenaren vertegenwoordigt. Het is aan het park/de eigenaren ervoor te zorgen dat een dergelijk aanspreekpunt wordt aangewezen. De pilotparken vormen hierop geen uitzondering. Het uitgangspunt van één aanspreekpunt heeft geen betrekking op de procedure tot het aanwijzen van bepaalde pilots/pilotparken.*
- 13.2 Daarnaast wordt gevraagd wat de status is van dit pilottraject.
- *Voordat het gemeentelijk project Toekomst Vakantieparken van start ging zijn er op provinciaal niveau drie pilotparken in onze gemeente aangewezen: 'HolleDrift' en 'Mooi Schipborg' (beide te Schipborg) en 'Eexterkoele' (te Eext). Deze parken zijn door ons college op 13 februari 2018 aangewezen als pilot om te onderzoeken of deze parken in aanmerking komen voor transformatie naar een woonbestemming.*
- 13.3 In de nota is aangegeven dat bij transformatie op initiatief van het park/de eigenaar wordt gezocht naar nieuwe passende mogelijkheden voor de toekomst (hoofdstuk 5, blz. 14). Inspreker meldt dat het bestuur van de VvE Eexterkoele aangeeft dat het initiatief voor de transformatie vanuit de gemeente is genomen. Inspreker wil graag weten of dit juist is en zo ja, waarom dit zo is.
- *Reactie: hiervoor wordt verwezen naar de aanwijzing tot pilot, onder reactie 13.3.*

13.4 In paragraaf 5.2 van de nota ('Toekomstscenario') is aangegeven dat het kan zijn dat de gemeente criteria heeft bepaald waar een park in ieder geval aan moet voldoen bij het bepalen van een toekomstscenario. Inspreker vraagt of er criteria zijn bepaald voor Eexterkoele en zo ja, wat die criteria dan zijn.

- *Reactie: Deze criteria worden niet door de strategienota bepaald. Bedoeld wordt dat het zo kan zijn dat voor een specifieke situatie/specifiek park in de uitvoering aanvullende criteria nodig kunnen zijn om te kunnen transformeren naar een (ruimtelijk) wenselijke situatie. Omdat het maatwerk is en omdat de parken/locaties erg van elkaar verschillen kunnen hiervoor geen algemene criteria worden opgesteld. Dit zal per situatie/geval in de uitvoering bekeken moeten worden.*

14. Inspreker vakantiewoning Eexterkoele

14.1 Inspreker voert aan dat sommige in de nota opgenomen uitgangspunten en voorwaarden onrealistisch zijn, omdat ze gebaseerd zijn op wensdenken van de kant van de gemeente. De inspraakreactie is bedoeld om deze dissonant te corrigeren. In de genoemde voorbeelden ligt de focus op Eexterkoele: Het lijkt praktisch onmogelijk om de vele verschillende belangen die spelen op bungalowpark de Eexterkoele door één niet professionele 'vertegenwoordiging' te doen behartigen.

- *Reactie: het is aan het park om een vertegenwoordiging te kiezen waar het park achter staat en vertrouwen in heeft. Deze vertegenwoordiging/aanspreekpunt kan ook een professionele derde zijn. Het is aan het park om dit te organiseren.*

14.2 95% draagvlak is in de gegeven omstandigheden voor Eexterkoele utopisch wensdenken. De suggestie wordt gedaan om ruimte te bieden aan andere belangen dan alleen die van een eventuele meerderheid (bijv. win-win situatie ten gunste van een meer algemeen belang).

- *Reactie: transformatie geeft een nieuwe bestemming aan gronden. Gevolg hiervan is dat de gronden en bouwwerken op deze locatie slechts mogen worden gebruikt conform deze nieuwe bestemming. Dit betekent dat door een wijziging van de bestemming (vakantie)woningen een nieuwe vorm van gebruik krijgen "opgelegd". Het is van groot belang dat de eigenaren van deze woningen achter de wijziging van de bestemming staan. Het liefst zien wij een draagvlak van 100%, wat zou betekenen dat alle eigenaren achter de wijziging van de bestemming van hun (vakantie)woning staan. Ervaringen van andere gemeenten hebben ons echter geleerd dat een draagvlak van 100% niet realistisch/wenselijk is omdat hiermee één of enkele personen de plannen voor een geheel park kunnen dwarsbomen. Om te voorkomen dat dit gebeurt hebben wij enige ruimte in willen bouwen in het gevraagde draagvlak. Een draagvlak van 95% geeft aan dat wij slechts aan de slag willen gaan met plannen waar groot draagvlak voor is, maar waarin ook ruimte is voor één of enkele personen om niet met deze plannen mee te gaan.*

14.3 Het is volstrekt onlogisch om eigenaren op te laten draaien voor kosten die door lagere overheden worden gemaakt om hun ambities betreffende (voormalige) recreatieparken te verwezenlijken. In de wens van de gemeente tot verevening schuilt een oneigenlijke en perverse prikkel. Het is niet redelijk om bewoners die al dan niet gedoogd wonen op te laten draaien voor de kosten van een papieren status verandering.

- *Reactie: wij stellen voorop dat de gemeente niet een andere bestemming oplegt. Het is aan het park om een plan op te stellen waar draagvlak voor is. Voor het standpunt over verevening verwijzen wij naar paragraaf 5.4. Het park zal gezamenlijk een toekomstvisie en*

eventueel een transformatieplan op moeten stellen. Indien er niet minimaal 95% draagvlak is voor een plan, vindt het plan in principe geen doorgang en is ook van verevening en verrekening geen sprake.

- 14.4 In de nota komt enerzijds de term ondersteuning regelmatig terug, anderzijds wordt aangegeven dat eigenaren aan zet zijn. Vitalisering van het voormalige vakantiewoning bestand op Eexterkoele kan alleen worden bereikt als de gemeente niet alleen vanuit zichzelf denkt en het initiatief bij de eigenaren laat.

➤ *Reactie: door het park zal gezamenlijk een toekomstvisie opgesteld moeten worden. Deze visie kan óf gericht zijn op vitalisering van het park of op transformatie van het park. Met de Eexterkoele is een pilot-traject ingezet, gericht op het onderzoeken van de mogelijkheden tot transformatie naar een woonbestemming. Indien er geen sprake is van 95% draagvlak voor dit plan, kan het plan in principe geen doorgang vinden. Het park is aan zet bij het opstellen van een toekomstvisie/plan, de gemeente ondersteunt hierin.*

15. [Inspreker Annerweg](#)

- 15.1 De inspreker wenst alleen de bestemming wonen op zijn perceel.

➤ *Reactie: deze opmerking betreft geen reactie op de strategienota.*

16. [Vereniging Mooi Schipborg](#)

- 16.1 De Vereniging Mooi Schipborg (hierna 'insprekers') geeft aan dat bijlage 3 en 4 goede inhoudelijke aanknopingspunten geven voor een transformatieplan.

➤ *Reactie: wij nemen deze reactie met instemming voor kennisgeving aan.*

- 16.2 Insprekers voeren aan dat een heldere schets van de uitgangssituatie (waar staan we concreet?) in dit concept ontbreekt.

➤ *Reactie: de strategienota gaat niet over de uitvoeringsfase. De gevraagde uitgangssituatie hoort niet thuis in de strategienota maar in het transformatieplan.*

- 16.3 De insprekers zien de interpretatie van het begrip meerwaarde als volgt: dat de kwaliteit van de leefomgeving in de gemeente wordt verhoogd, door een collectieve inspanning (met voornamelijk particuliere financiering). Dit is zo ook besproken tijdens de commissie vergadering van juli 2019.

➤ *Reactie: wij zijn het ermee eens dat het begrip meerwaarde op deze manier kan worden uitgelegd.*

- 16.4 Insprekers voeren aan dat de doelstelling van de nota niet wordt gehaald. Er staat namelijk dat het doel is om de mogelijke toekomstrichtingen voor de parken verder concreet te maken, gebaseerd op de resultaten en aanbevelingen die zijn voortgekomen uit de analyse (opgesteld door de gemeente). De insprekers geven dat de analyse niet is verwoord, de toekomstrichtingen voor betreffende parken niet worden genoemd, terwijl er al wel voortgang is gemaakt (ambtelijk en bestuurlijk). Zij geven aan dat openheid hierover in deze nota gewenst is en noodzakelijk is voor het draagvlak bij betrokkenen.

➤ *Reactie: In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden*

de reacties op de parkanalyse opgepakt bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma bij de Strategienota

- *De betreffende parken beschikken allemaal over hun eigen analyse. Eventuele toekomstrichtingen voor de verschillende parken zijn (voor zover deze er zijn) in de analyses van deze parken opgenomen.*
- 16.5 Met betrekking tot paragraaf 1.2 wordt aangegeven dat er sprake is van een onbalans in de rol van de gemeente, met name onder punt 4. en 5. Insprekers verzoeken om een actieve en meedenkende rol. Insprekers missen een heldere uiteenzetting van deze rol.
- *Reactie: deze onbalans zien wij niet. Bij transformatie wordt een transformatieplan opgesteld. Het park/de eigenaren en de gemeente werken hierin samen, waarbij de gemeente faciliteert en meedenkt in/bij het opstellen van het transformatieplan. Ook de Provincie en de Taskforce hebben een rol bij het opstellen van het transformatieplan. Het is vervolgens aan het park/de eigenaren er zorg voor te dragen dat voor de feitelijke transformatie aan alle voorwaarden voor transformatie is voldaan. Meer in het algemeen: uitgangspunt is dat het park aan zet. Het is aan het park om te zorgen voor één aanspreekpunt en het opstellen van een toekomstvisie met draagvlak. Indien transformatie aan de orde komt trekken het park en de gemeente meer gezamenlijk op.*
- 16.6 Met betrekking tot hoofdstuk 1 wordt aangegeven dat de volgende stappen missen in de voorgestelde processen. Namelijk het traject met de provincie, de tijdlijnen en de randvoorwaarden.
- *Reactie: het beleidskader betreft een strategienota. De nota heeft daarmee betrekking op strategische uitgangspunten. Uitvoeringsaspecten zijn (bewust) niet in de nota opgenomen. Het traject met de provincie, tijdlijnen en randvoorwaarden zijn allemaal aspecten die worden meegenomen in de uitvoeringsfase. Deze aspecten komen pas aan de orde bij een eventuele transformatie en kunnen worden opgenomen en uitgewerkt in een transformatieplan.*
- 16.7 Over bijlage 2 wordt opgemerkt dat er sprake is van een klassieke, terughoudende opstelling van de overheid. Terwijl insprekers behoefte hebben aan een moderne en meer ondernemende overheid.
- *Reactie: deze opmerking heeft tevens betrekking op de rolopvatting, hierop wordt onder punt 16.5 al gereageerd.*
- 16.8 Insprekers geven aan dat de 95% norm (in hoofdstuk 3) uit de lucht komt vallen, en dat zij streven naar maximaal draagvlak. Verder merken zij op dat voor het behalen van een maximaal draagvlak het een voorwaarde is dat er sprake is van een helder en haalbaar proces.
- *Reactie: transformatie geeft een nieuwe bestemming aan gronden. Gevolg hiervan is dat de gronden en bouwwerken op deze locatie slechts mogen worden gebruikt conform deze nieuwe bestemming. Dit betekent dat door een wijziging van de bestemming (vakantie)woningen een nieuwe vorm van gebruik krijgen "opgelegd". Het is van groot belang dat de eigenaren van deze woningen achter de wijziging van de bestemming staan. Het liefst zien wij een draagvlak van 100%, wat zou betekenen dat alle eigenaren achter de wijziging van de bestemming van hun (vakantie)woning staan. Ervaringen van andere gemeenten hebben ons echter geleerd dat een draagvlak van 100% niet realistisch/wenselijk is omdat*

hiermee één of enkele personen de plannen voor een geheel park kunnen dwarsbomen. Om te voorkomen dat dit gebeurt hebben wij enige ruimte in willen bouwen in het gevraagde draagvlak. Een draagvlak van 95% geeft aan dat wij slechts aan de slag willen gaan met plannen waar groot draagvlak voor is, maar waarin ook ruimte is voor één of enkele personen om niet met deze plannen mee te gaan.

- 16.9 Insprekers geven aan dat in de nota (Hoofdstuk 5.2) staat dat het kan zijn dat er door de gemeente aanvullende voorwaarden worden bepaald. Zij zijn van mening dat dit een onzeker toekomstperspectief geeft en dat het onwenselijk is dat de mogelijkheid open blijft om tussentijds de spelregels te veranderen. Zij hechten waarde aan duidelijk afspraken (= spelregels) vooraf.

➤ *Reactie: Deze criteria worden niet door de strategienota bepaald. Bedoeld wordt dat het zo kan zijn dat voor een specifieke situatie/specifiek park in de uitvoering aanvullende criteria nodig kunnen zijn om te kunnen transformeren naar een (ruimtelijk) wenselijke situatie. Omdat het maatwerk is en omdat de parken/locaties erg van elkaar verschillen kunnen hiervoor geen algemene criteria worden opgesteld. Dit zal per situatie/geval in de uitvoering bekeken moeten worden.*

- 16.10 Opgemerkt wordt dat er in hoofdstuk 5 geen termijn genoemd staat, waarbinnen het transformatieplan afgerond moet worden. Voorgesteld wordt om voor de zomer van 2020 een definitief transformatieplan voor te leggen aan B&W en aan de leden van de VVE.

➤ *Reactie: Omdat het maatwerk is, hebben we in het beleid geen standaard termijnen op willen nemen waarin bepaalde processtappen genomen/afgerond moeten worden. Deze termijnen zullen in de uitvoering per situatie/park bepaald moeten worden.*

- 16.11 De insprekers geven aan dat het van belang is op voorhand (en in samenspraak) te bepalen wat de bouwmogelijkheden zijn en de eisen ten aanzien van de bouwvoorschriften. Dat biedt een helder uitgangspunt. Tevens vinden insprekers het van belang dat er voor een pilot niet alles van tevoren wordt dichtgeregeld.

➤ *Reactie: Vereisten met betrekking tot bouw(voorschriften) zijn niet in de strategienota opgenomen gezien dit geen betrekking heeft op strategisch beleid. Wat passende bouwmogelijkheden zijn kan en zal naar verwachting per locatie verschillen. Strategisch uitgangspunt is dat dit maatwerk betreft en hier derhalve geen voorwaarden voor worden opgenomen in de strategienota. Indien een park toekomt aan transformatie naar een bestemming waarbij er sprake is van bouwen, wordt met het park een transformatie- en bestemmingsplan opgesteld, waarin de bouwvoorschriften zullen worden meegenomen.*

- 16.12 Met betrekking tot de kosten wordt aangevoerd dat de concept nota duidt op kosten voor transformatie (voor rekening eigenaar), maar onderscheid lijkt te maken in verevening en plan-kosten/administratieve kosten. Het is voor de insprekers essentieel om helderheid te verkrijgen over het type en de omvang van de kosten. Zij wensen meer inzicht in de financiële uitgangspunten en reserveringen onder meer voor inhuur van externe expertise.

➤ *Reactie: Dit is correct. De nota bevat zowel uitgangspunten voor verevening als voor verrekening. Het type en omvang van de kosten zal per locatie/situatie verschillen en dient in de uitvoeringsfase in kaart te worden gebracht. Een overzicht van de kosten en de verrekening daarvan kan in het op te stellen transformatieplan worden opgenomen.*

16.13 Met betrekking tot de gebiedsscan van hoofdstuk 7 wordt aangegeven dat insprekers geïnteresseerd zijn in de resultaten voor hun park, en graag met de gemeente in gesprek gaat over de eventuele consequenties.

- *Reactie: De gebiedsscan is een niet-openbare analyse. In het geval de resultaten in het geval van Mooi Schipborg aanleiding zijn voor verdere actie dan wordt u geïnformeerd.*

17, 18 Insprekers enkele solitaire vakantiewoningen Verlengde Looweg

17.1 De insprekers geven aan dat in de nota de combinatie van wonen en recreatie in principe niet als wenselijke oplossing wordt gezien. De eigenaren zijn echter van mening dat dit de meest realistische en uitvoerbare oplossing is. Zij geven hierbij aan dat hiervoor 100% draagvlak is, en er bij ieder ander standpunt sprake zal zijn van tegengestelde belangen.

- *In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden de reacties op de parkanalyse opgepakt bij de uitwerking van de Strategienota.*

19. VvE Hunzedrôme

19.1 De VvE Hunzedrôme geeft aan dat BV Hunzepark en BV Hunzedrôme beide vallen onder Roompot. Verzocht wordt om het villapark Hunzedrôme afzonderlijk te beoordelen van Hunzepark, omdat het ruimtelijk van elkaar gescheiden is (afzonderlijke toegang) en de aanwezige villa's bouwkundig als woningen gezien kunnen worden.

- *Reactie: De parken zijn in het nu geldende bestemmingsplan Gasselternijveen Dorp op een verschillende wijze bestemd. Dus het is op voorhand niet onwaarschijnlijk dat er zelfstandig naar beide parken gekeken kan worden. Het is aan het park om een plan op te stellen over de toekomst. Het is van belang dat er voldoende draagvlak is voor dit plan. Dat wil zeggen dat 95% van de eigenaren zich achter dit plan moeten scharen.*

19.2 Er wordt aangegeven dat het unanieme standpunt van de VvE is de bestemming te wijzigen naar een dubbelbestemming met zowel recreëren als wonen.

- *Reactie: In paragraaf 5.2 staat het uitgangspunt dat de combinatie van verschillende vormen van gebruik op 1 park/locatie in principe niet als permanente oplossing mogelijk wordt gemaakt. Indien Hunzedrôme als zelfstandig park beoordeeld wordt, dan nog zal er sprake moeten zijn van een nieuwe bestemming.*

19.3 Tenslotte, in de nota staat aangegeven dat de handhaving van permanente bewoning op parken wordt voortgezet. Er wordt verzocht om deze handhaving stop te zetten en de dwangsommen op te schorten, omdat er nog een gesprek gaande is over de toekomst van het park.

- *Reactie: In paragraaf 6.1 is als uitgangspunt bij niet recreatief gebruik vermeld, dat lopende handhavingprocedures op parken worden voortgezet.*

19.4 Voor het overige heeft inhoud reactie betrekking op analyse van het park.

- *In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden de reacties op de parkanalyse opgepakt bij de uitwerking van de Strategienota.*

20. Inspreker Hunzedrôme

20.1 De reactie van de inspreker heeft betrekking op de analyse van Hunzedrôme en loopt vooruit op de uitvoering.

- *In hoofdstuk 3 van dit eindverslag worden de algemene bevindingen gegeven, naar aanleiding van de reacties op de concept-analyses van de parken. Voor het overige worden de reacties op de parkanalyse opgepakt bij de uitwerking van de Strategienota.*

21. Inspreker solitaire vakantiewoningen Zeegserweg Schipborg

21.1 De insprekers wensen een gelijke behandeling voor elke eigenaar van een vakantiewoning aan de Zeegserweg, namelijk de bestemming wonen op alle percelen. En ze verzoeken om de regeling toe te passen die ook is toegepast op het perceel Borgweg 40.

- *Reactie: dit is een inhoudelijke opmerking en betreft geen reactie op de strategienota. Omdat het maatwerk is en omdat de parken/locaties erg van elkaar verschillen zal dit per situatie/geval in de uitvoering bekeken moeten worden.*

21.2 De insprekers geven aan dat men geen betaling wenst van evt. transformatie, omdat de gemeente ook woz voordeel heeft van de omzetting naar wonen.

- *Reactie: Voor transformatie moeten vaak ook kosten worden gemaakt. Dit varieert van kosten voor het verrichten van de voor transformatie noodzakelijke onderzoeken, tot kosten voor het aanpassen van vakantiewoningen en infrastructuur. De directe en indirecte (plan)kosten die gepaard gaan met de transformatie van een recreatiepark naar wonen komen voor rekening van de (park)eigenaar. Dit is een uitgangspunt voor elke planologische*

22. Parkbeheervereniging Wanderswoud

22.1 In de nota is aangegeven dat elk park uniek is. “Gelijke monniken gelijke kappen” behoort niet tot de doelstelling van de gemeente. Sterker nog, in combinatie met het ontbreken van definities en normen wordt bij voorbaat ongelijke behandeling ingeregeld, aldus de inspreker. Inspreker pleit er daarom voor om gelijke behandeling als uitgangspunt op te nemen in paragraaf 3.1 (uitgangspunten toekomst vakantieparken).

- *Reactie: In het bestuursrecht is sprake van een algemene set geschreven en ongeschreven regels waaraan de overheid geacht wordt zich te houden. Deze spelregels worden de algemene beginselen van behoorlijk bestuur genoemd. Eén van deze beginselen is het Gelijkheidsbeginsel. Het opnemen van dit beginsel als uitgangspunt in de strategienota achten wij niet noodzakelijk nu wij via de algemene beginselen van bestuur reeds aan dit beginsel gebonden zijn.*

22.2 In paragraaf 3.2 (Recreatieve bestemming behouden) wordt gesteld dat de gemeente samen met het park naar een nieuwe toekomst wil, indien een nieuw recreatief leven niet mogelijk is. Er wordt echter niet aangegeven op basis van welke voorwaarden of toetsingscriteria wordt vastgesteld of het park een recreatieve toekomst heeft, en pleit voor het opnemen van definities of een toetsingskader.

- *Reactie: De vraag of een park recreatieve toekomst heeft wordt niet beantwoord in deze strategienota, maar maakt onderdeel uit van de uitvoering. Hierop zal in een afzonderlijk document worden gereageerd.*

- 22.3 In paragraaf 2.2.1. (Toekomstbeelden) is aangegeven dat bij een deel van de parken de toekomstbeelden van de eigenaar en van de gemeente uiteen lopen. Inspreker vraagt zich af op welke wijze deze verschillen in kaart worden gebracht en wat dit betekent voor het proces. In de nota wordt hierover geen uitspraak gedaan.
- *Reactie: De vraag of een park recreatieve toekomst heeft wordt niet beantwoord in deze strategienota, maar maakt onderdeel uit van de uitvoering. Om aan de uitvoering te kunnen beginnen is het een voorwaarde dat er overeenstemming is tussen het park en de gemeente over het toekomstbeeld. Het park is aan zet bij het opstellen van een toekomstvisie. Komen de toekomstbeelden van park en gemeente niet overeen, en blijven deze ook na nader overleg uiteenlopen, dan blijft in principe de huidige bestemming behouden. Dit betekent dat de locatie in een dergelijk geval conform de huidige bestemming (recreatie) gebruikt zal moeten worden. Alleen in het geval van sociale problematiek, ondermijning of onrechtmatige situaties (denk aan onrechtmatige permanente bewoning) kan de gemeente besluiten eenzijdig actie te ondernemen op het park. De gemeente zal in een dergelijk geval per situatie haar rol bepalen (regisserend of regulerend). Van het uitgangspunt dat het park aan zet is kan in een dergelijk geval dus worden afgeweken.*
- 22.4 In paragraaf 2.2.2. (Bevindingen bredere analyse) is aangegeven dat de vraag van recreanten en het aanbod uiteen lopen. Inspreker vraagt zich af waar in de in de nota is aangegeven welke oplossingen de gemeente ziet voor de parken waar het aanbod inderdaad niet op de vraag aansluit.
- *Reactie: De nota geeft strategische uitgangspunten voor de aanpak van de toekomst van vakantieparken. Uitgangspunt is behoud van de bestemming recreatie. Indien behoud van de bestemming recreatie realistisch is, dan wordt verwezen naar de uitgangspunten in paragraaf 4.1 en verder.
Indien behoud van de bestemming recreatie niet realistisch/wenselijk is omdat er op het park geen sprake (meer) is van een recreatieve toekomst, dan komt transformatie aan de orde. Hoofdstuk 5 van de nota gaat over transformatie.*
- 22.5 In paragraaf 2.2.2 (Bevindingen bredere analyse) is aangegeven dat er qua bestemmingsplan bij de parken en solitaire vakantiewoningen verschillende varianten bestaan. In de nota wordt geen uitspraak gedaan (geen ambitie/doelstelling) hoe deze verschillen, die onder de verantwoordelijkheid van de gemeente zijn ontstaan, worden opgelost.
- *Reactie: De in paragraaf 2.2.2 genoemde varianten van (recreatie)bestemming(en) zijn in het verleden bepaald, afhankelijk van de situatie op dat moment. Per park/locatie zal met -en in principe op initiatief van- dat park worden bekeken of het wenselijk is verandering aan te brengen in de planologische situatie van dat park. Het kan zijn dat transformatie (wijziging van de bestemming recreatie naar bijvoorbeeld wonen) wenselijk is. In de nota wordt in hoofdstuk 5 op de voorwaarden voor transformatie ingegaan.*
- 22.6 In paragraaf 3.3 (Onderscheid tussen parken) is aangegeven dat de (overkoepelende en integrale) strategienota rekening houdt met verschillen in eigendomssituatie. Het is inspreker onduidelijk hoe het beleid daar rekening mee houdt, dit wordt niet aangegeven.
- *Reactie: In paragraaf 3.3. wordt gemotiveerd dat ieder park uniek is, onder andere door verschillen in eigendomssituaties, en dat het voorliggend beleidskader rekening houdt met dat feit. Uitgangspunt van het beleid is daarom dat we uitgaan van maatwerk, één park één plan, juist omdat de situaties op de parken zo uniek zijn.*

22.7 In paragraaf 3.5 (plannen met draagvlak) is het belang van draagvlak plannen/transformatie benoemd. Niet is aangegeven wat de aanpak is als er geen draagvlak is of als er vanuit de eigenaren geen draagvlak is voor de mening van de gemeente of andersom.

- *Reactie: Plannen zonder draagvlak kunnen in principe geen doorgang vinden. Dit betekent dat in dergelijke gevallen de geldende bestemming behouden blijft en dat de gronden/locatie conform deze bestemming gebruikt zullen moeten worden. Zoals ook eerder is aangegeven staat in paragraaf 7.1 van de strategienota dat wij bij sociale en maatschappelijke problematiek, ondermijning en/of onrechtmatige situaties per geval onze rol zullen bepalen. Een regisserende of regulerende rol wordt niet uitgesloten.*

22.8 In paragraaf 5.2 (Toekomstscenario) is aangegeven dat het kan zijn dat de gemeente criteria heeft bepaald waar een park in ieder geval aan moet voldoen. Er wordt volgens inspreker vervolgens niet aangegeven welke criteria dat dan zijn.

- *Reactie: Deze criteria worden niet door de strategienota bepaald. Bedoeld wordt dat het zo kan zijn dat voor een specifieke situatie/specifiek park in de uitvoering aanvullende criteria nodig kunnen zijn om te kunnen transformeren naar een (ruimtelijk) wenselijke situatie. Omdat het maatwerk is en omdat de parken/locaties erg van elkaar verschillen kunnen hiervoor geen algemene criteria worden opgesteld. Dit zal per situatie/geval in de uitvoering bekeken moeten worden.*

23. Landgoed Mariahoeve Papenvoort

23.1 Aangevoerd wordt dat er meer aandacht moet worden besteed aan de echte vakantieparken en (natuur)campings (die zich moeten richten op de vraag van de consument), omdat deze veel meer toeristen naar de gemeente brengen dan de parken met vaste eigenaren.

- *Reactie: Wij hebben aandacht voor zowel de vitale als de minder tot niet vitale vakantieparken. Het transformeren van niet vitale vakantieparken maakt de sector in zijn geheel vitaler, gezien het percentage vitale parken hierdoor toeneemt. Hoofdstuk 4 van de strategienota geeft het beleidskader voor vitale parken.*

23.2 Inspreker merkt op dat bij de ene gemeente meer wordt toegestaan dan bij de andere gemeente en vraagt zich af of er niet een gelijke regeling zou moeten zijn voor de hele provincie.

- *Reactie: Er is een actieprogramma Vitale Vakantieparken, opgesteld door o.a. de Provincie Drenthe en de Drentse gemeenten. Dit actieprogramma is door onze gemeente als richtinggevend vastgesteld, waarbij het een uitgangspunt is geworden voor onderhavig beleidskader.*

23.3 Voor wat betreft de permanente bewoning merkt inspreker op dat het niet humaan is om de stekker er ineens uit te trekken als de situatie eerst heel lang door de gemeente wordt gedoogd. Er wordt gepleit voor meer coulance voor de oude gevallen. Regels zouden betrekking moeten hebben op nieuwe gevallen.

- *Reactie: Uitgangspunt van het beleid is maatwerk waarbij bestaande rechten in principe worden gerespecteerd. Per locatie/park zal in de uitvoering moeten worden bekeken wat in die specifieke situatie de beste oplossing is/afspraken zijn. Er zullen (in voorliggend beleidskader) geen algemene uitgangspunten worden opgenomen voor het legaliseren van (langdurige) gedoogsituaties.*

24. RECRON

24.1 Verzoekt tekst op blz. 13 betreffende: 'Voor een vitalisering zijn er regelingen bij provincie, recreatieschap en de Taskforce Vitale Vakantieparken', aan te vullen met zin: 'Voor professionele bedrijven is het van belang zich aan te sluiten bij een branche'.

- *Reactie: Wij vinden voorgestelde tekstuele aanpassing niet passend in de strategienota. De voorgestelde aanpassing wordt voor kennisgeving aangenomen.*

25. Inspreker oud recreatieterrein Zonneheuvel (nabij Asserstraat 25 Rolde)

25.1 Naar aanleiding van de strategienota wordt de vraag gesteld of de gemeente op de hoogte is van enige ontwikkelingen voor het oud recreatieterrein Zonneheuvel. En indien er ontwikkelingen zijn, of deze samengaan met het 'Ruige Veld'.

- *Reactie: Op dit moment zijn er geen ontwikkelingen voor dit terrein bekend. In de analyse is dit park niet meegenomen, omdat er geen sprake is van een bestaand recreatieterrein.*

H2. Verzamelde reactie inspraakavonden.

Reacties inspraakavond voor parkeigenaren 23 september 2019

1. Wat is de relatie tussen de Nota, het gemeentelijk beleid, provinciaal beleid en het Rijksbeleid ten aanzien van het onderwerp?
 - *Reactie: Er is een actieprogramma Vitale Vakantieparken, opgesteld door o.a. de Provincie Drenthe en de Drentse gemeenten. Dit actieprogramma is door onze gemeente als richtinggevend vastgesteld, waarbij het een uitgangspunt is geworden voor onderhavig beleidskader. In het geval van transformatie moet een bestemmingsplan voldoen aan de op dat moment geldende beleidskaders op nationaal en regionaal niveau.*
2. Hoe verhoudt de Nota zich tot trends en ontwikkelingen in de woningsector en recreatiesector?
 - *Reactie: Afstemming met de ontwikkelingen in de woningsector en recreatiesector zal plaatsvinden in de uitvoeringsfase.*
3. Er is onduidelijkheid en ongerustheid over het één aanspreekpunt principe. Op een park is er gemiddeld gezien sprake van meerdere belangen, die van parkbeheerder, VvE's en individuele partijen. Risico is dat het beeld wat geschetst wordt in de analyse niet toereikend is op de feitelikheden op een park.
 - *Reactie: Uitgangspunt in het beleid is dat de gemeente met één aanspreekpunt in gesprek gaat over de toekomst van het park/de locatie. Dit aanspreekpunt kán een VVE zijn, maar het kan ook een andere vertegenwoordiging van de eigenaren zijn. Belangrijk is dat het aanspreekpunt alle eigenaren vertegenwoordigt en namens alle eigenaren spreekt. Het is aan de eigenaren een dergelijk aanspreekpunt te organiseren.*
4. Concreter opstellen wat bedoeld wordt met een vitaal park.
 - *Reactie: Wij verstaan onder een vitaal park, een park dat een gezonde recreatieve toekomst heeft, zoals aangegeven in hoofdstuk 4 van de strategienota.*
5. Concreter opstellen wat bedoeld wordt met toekomstbestendig
 - *Reactie: Of een transformatie toekomstbestendig is, hangt af van specifieke omstandigheden. Verdere concretisering van een breed begrip als toekomstbestendig vinden wij niet passend in een strategische beleidsnota.*
6. Verschillende definities en criteria waarover in de Nota wordt gesproken worden niet uitgelegd. Dit geeft ruimte voor interpretatie en willekeur.
 - *Reactie: In de concept strategienota worden diverse begrippen en criteria aangehaald. Waar mogelijk zullen deze begrippen toegelicht worden in de strategienota. Met de inspraakreactie dat er behoefte is aan verduidelijking van de strategienota en waardoor verschil in ruimte voor interpretatie en willekeur zal verminderen, kunnen we instemmen.*
7. Wat is de ambitie van de gemeente en welke oplossingen ziet de gemeente?
 - *Reactie: Uitgangspunt van het beleid is de vitale (of vitaal te maken) locaties te behouden voor de recreatie. Transformatie komt pas aan de orde indien een park/locatie geen*

recreatieve toekomst meer heeft. Het park is aan zet bij het bedenken en opstellen van een toekomstvisie. Het is daarmee aan het park om met een plan voor de toekomst van het betreffende park te komen. Transformatie naar wonen kan bij uitzondering (en onder voorwaarden) een mogelijkheid zijn indien er voor het park geen toekomst meer is in de recreatie.

8. Paragraaf 3.5 spreekt over een 95% norm draagvlak.

- a. Waarom stelt de gemeente zichzelf tot doelstelling om een 95% norm te halen?
- b. Dit is op geen enkel park realiseerbaar en daarmee is een eventuele uitvoering onmogelijk gemaakt.

➤ *Reactie: Transformatie geeft een nieuwe bestemming aan gronden. Gevolg hiervan is dat de gronden en bouwwerken op deze locatie in principe slechts mogen worden gebruikt conform deze nieuwe bestemming. Dit betekent dat door een wijziging van de bestemming (vakantie)woningen een nieuwe vorm van gebruik krijgen "opgelegd". Het is van groot belang dat de eigenaren van deze vakantiewoningen achter de wijziging van de bestemming/het gebruik staan. Het liefst zien wij een draagvlak van 100%, wat zou betekenen dat alle eigenaren achter de wijziging van de bestemming/het gebruik van hun (vakantie)woning staan. Ervaringen van andere gemeenten hebben ons echter geleerd dat een draagvlak van 100% niet realistisch is. Een draagvlak van 95% lijkt wel realistisch te zijn en geeft ons de ruimte om plannen door te zetten in het geval er één of enkele eigenaren zijn die niet in de transformatie meewillen.*

9. Er wordt gesproken over het beeld van de consument en dat die meegenomen moet worden. Wat is het beeld van de consument i.r.t. trendontwikkelingen?

➤ *Reactie: In de uitvoeringsfase zal worden beoordeeld of vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten.*

10. Maatwerk is het totale plaatje in beeld brengen, daarmee is het niet mogelijk om met één partij een analyse op te stellen in kader van toekomstbestendigheid. De verschillende belangen in beeld brengen is gewenst.

➤ *Reactie: Maatwerk in de zin van de strategienota betekent in ieder geval dat alle verschillende belangen in beeld worden gebracht en dat er per park een plan wordt opgesteld. Voor het opstellen van de analyses is gesproken met de parken/eigenaren.*

11. Het communicatieproces, welke publicaties zijn gedaan en waarin? Het is wenselijk dit toe te voegen aan de nota.

➤ *Reactie: Er zal in de strategienota een onderdeel worden toegevoegd, waarin wordt toegelicht met welk proces dit tot stand gekomen is. (Vergelijkbaar met het hoofdstuk 'maatschappelijke uitvoerbaarheid' zoals in bestemmingsplannen is opgenomen)*

12. Is het aanspreekpunt dat gebruikt is door de gemeente wel bevoegd/toereikend om keuzes te maken en het verhaal te vertellen?

- a. De parkbeheerder is niet meer dan een klusjesman die verantwoordelijk gehouden kan worden voor onderhoud aan wegen, verlichting, etc. is geen eigenaar van de woningen en/of grond.
- b. De parkbeheerder is in opdracht van een landelijke partij aangewezen om toezicht te houden op het park. De keuzes worden gemaakt op het hoofdkantoor.

- *Reactie: wij gaan uit van één aanspreekpunt per park. Dit aanspreekpunt dient alle eigenaren van vakantiewoningen op het park te vertegenwoordigen. De strategienota schrijft niet voor hoe dit aanspreekpunt eruit moet zien of moet worden vormgegeven. Er kan sprake zijn van één persoon die als aanspreekpunt fungeert, maar dit kan ook een groep van personen, commissie of bijvoorbeeld VvE zijn. Het is aan het park/de eigenaren dit aanspreekpunt te organiseren.*
13. De Nota is eenzijdig opgesteld, niet alle belangen zijn vertegenwoordigd en/of gehoord.
- *Reactie: Wij zijn niet van mening dat de nota eenzijdig is opgesteld. Het betreft hier een nota op strategisch niveau, waarin gebruik is gemaakt van de expertise van diverse actoren, zowel intern als extern.*
14. Graag de voorbeelden van de genoemde experimenten (inrichten terrein, aanleggen speeltuin, bieden van dagactiviteiten, etc.) eruit. Onderbouwing: Voorbeelden zijn dingen die parken meestal al hebben en demotiveren échte experimenten/maakt het onduidelijker wat onder experimenteerruimte wordt verstaan.
- *Reactie: Uit de inspraakavonden kwam naar voren dat de in hoofdstuk 4 genoemde voorbeelden van ‘experimenteerruimte’ uit de tekst verwijderd mogen worden, omdat dit bij nader inzien geen toegevoegde waarde heeft. Wij kunnen hiermee instemmen en de genoemde voorbeelden worden uit de strategienota gehaald.*
15. Beter duiden wat experimenteerruimte concreet inhoudt en wat er hierin wordt verwacht van het park – en verwacht kan worden van gemeente (subsidie, advies, etc.)
- *Reactie: De invulling van het begrip experimenteerruimte volgt uit het bestemmingsplan “Buitengebied”, waarin zeer ruime gebruiks- en bouwregels binnen de recreatiebestemmingen van de parken zijn opgenomen.*
16. In hoofdstuk 4.4 heeft de gemeente het over ‘kansrijk houden’. Wat wordt hier onder verstaan?
- *Reactie: Door de inspreker wordt verwezen naar de titel van paragraaf 4.4. Hiermee wordt bedoeld dat we de parken die vitaal zijn daar waar wij kunnen willen ondersteunen in het behoud van die vitaliteit.*
17. De gemeente heeft het in dit hoofdstuk over vitale parken, maar er mag meer nadruk gelegd worden op toekomstgericht vitaal blijven, inspireren en hoe de omgeving daar ook in meegenomen wordt.
- *Reactie: Centraal uitgangspunt van onze visie is een zo vitaal mogelijke recreatiesector in de gemeente Aa en Hunze. Waar de recreatiefunctie toekomstpotentieel heeft zetten we in op faciliteren en stimuleren.*
18. Als park moet je ook “buiten de regels” kunnen treden tijdens experimenteren.
- Gemeente heeft hierin belangrijke rol en moet meebuigen/flexibel meebewegen
 - Wensen van toerist meenemen
 - Ook buiten bestemming durven treden (stel: een park heeft bestemming natuursportcamping, dan ook buiten deze bestemming durven treden als de situatie daarom vraagt).

- *Reactie: Deze reactie gaat over paragraaf 4.2. Het bestemmingsplan Buitengebied biedt al veel ruimte. De nota sluit echter niet uit dat medewerking wordt verleend aan initiatieven die niet passen in het bestemmingsplan. Initiatieven worden per geval afgewogen.*
19. De gemeente spreekt van vitaal, maar een park wordt o.a. vitaal gehouden door eigenaren/bewoners → Die moet je er ook bij betrekken.
- *Reactie: het is in principe aan het park/de eigenaren/bewoners om een park vitaal te houden. Echter, waar wij kunnen willen wij vitale parken graag ondersteunen in het behoud van die vitaliteit.*
20. Definitie 'vitaal' verduidelijken, want voor het ene park is namelijk commercieel/verhuur 'vitaal', voor andere parken geldt: vitaal vanwege eigen gebruik.
- *Reactie: In de nota maken wij geen onderscheid tussen de genoemde twee vormen van recreatie. Wij verstaan onder een vitaal park, een park dat een gezonde recreatieve toekomst heeft, zoals aangegeven in hoofdstuk 4. Zowel commercieel verhuur binnen de recreatie als eigen gebruik binnen de recreatie kan als vitaal worden aangemerkt. Mits het gebruik maar passend is binnen de bestemming recreatie zoals omschreven in het vigerend bestemmingsplan.*
21. Er wordt te vrij omgegaan met definities (zoals 'uitbreidingsplannen', 'verbeteren gehele park', 'up-to-date').
- *Reactie: In de concept strategienota worden diverse begrippen en criteria aangehaald. Waar mogelijk zullen deze begrippen toegelicht worden in de strategienota. Met de inspraakreactie dat er behoefte is aan verduidelijking van de strategienota en waardoor verschil in ruimte voor interpretatie en willekeur zal verminderen, kunnen we instemmen.*
22. Een dubbelbestemming is, in tegenstelling tot wat in de strategienota staat, wel gewenst.
- *Reactie: Met 'dubbelbestemming' wordt bedoeld dat een woning een recreatieve bestemming heeft met de aanduiding "permanent wonen toegestaan". Wij zien een combinatie van wonen en recreatie op een park als ongewenst. Het huisvesten van recreanten en niet-recreanten op één park draagt niet bij aan de recreatieve toeristische kwaliteit en kan zorgen voor spanningen tussen beide gebruikersgroepen. Centraal uitgangspunt van onze visie is een zo vitaal mogelijke recreatiesector in de gemeente Aa en Hunze. Het combineren van de bestemming wonen en recreatie zal naar verwachting ten koste gaan van de bestemming recreatie. Een dergelijk uitgangspunt is daarmee strijdig met de doelstelling van ons beleid.*
23. Maak de term 'recreatieve toekomst haalbaar' objectief en meetbaar. Wanneer is een park wel/niet vitaal?
- *Reactie: Wij verstaan onder een vitaal park, een park dat een gezonde recreatieve toekomst heeft, zoals aangegeven in hoofdstuk 4. Dit is afhankelijk van vele verschillende factoren en zal per (uniek) geval/situatie kunnen verschillen.*

24. Is een 50+ park een idee?

- *Reactie: Het park is aan zet bij het opstellen van een toekomstvisie. Indien voor een bepaalde locatie/park transformatie in beeld komt kunnen verschillende toekomstscenario's worden bedacht. Toekomstscenario's worden door ons niet (limitatief) benoemd. Volledigheidshalve merken wij op dat een park voor een bepaalde leeftijdscategorie (bijvoorbeeld 50+) niet via de ruimtelijke weg (planologisch) kan worden geregeld.*

25. Alle woningen legaliseren en toevoegen aan het adressenbestand van de gemeente of het Deens model hanteren?

- *Reactie: Centraal uitgangspunt van onze visie is een zo vitaal mogelijke recreatiesector in de gemeente Aa en Hunze. Waar de recreatiefunctie toekomstpotentieel heeft zetten we in op faciliteren en stimuleren. Het transformeren naar wonen dient uitzondering te zijn. Indien ervoor zou worden gekozen om alle vakantiewoningen te legaliseren, dan ontstaan er overal in de gemeente nieuwe op zichzelf staande woonwijken, buurtschappen en minidorpen. Dit zien wij als een ongewenste ontwikkeling, omdat het buitengebied in hoofdzaak beschikbaar dient te blijven voor de primaire gebruikers landbouw, natuur en recreatie & toerisme. Zie ook paragraaf 5.3. van de strategienota.*

26. Hoe omgaan met alle nieuw vrij te komen ruimte (landelijk) in de gemeente. We zouden niet graag zien dat alle vrijgekomen gebouwen opeens toeristisch recreatief worden

- *Reactie: Deze nota voorziet alleen in strategie en uitgangspunten voor bestaande vakantieparken, solitair gelegen vakantiewoningen, campings met vaste verblijfsrecreatie en groepsaccommodaties.*

27. Krapte op de woningmarkt mag geen onderwerp van gesprek zijn ten nadele van de recreatieve sector (vakantieparken)

- *Reactie: Centraal uitgangspunt van onze visie is een zo vitaal mogelijke recreatiesector in de gemeente Aa en Hunze. Waar de recreatiefunctie toekomstpotentieel heeft zetten we in op faciliteren en stimuleren. Pas wanneer er geen recreatieve toekomst meer is, komt transformatie aan de orde. Het transformeren naar wonen dient uitzondering te zijn. Vandaar dat de huidige krapte op de woningmarkt geen onderwerp is voor de strategienota.*

28. De kaders moeten strakker. Minder vrijblijvend.

- *Reactie: De reactie is in het algemeen gesteld en verwijst naar hoofdstuk 6 (Niet-recreatief gebruik en handhaving). In paragraaf 6.4 van de nota is aangegeven hoe we handhaving inzetten op vakantieparken. De volgende algemene uitgangspunten zijn hierbij van toepassing:*
 - *Inzet op snelle aanpak (handhaving) van nieuwe gevallen van permanente bewoning van vakantiewoningen;*
 - *ter ondersteuning van parken die willen vitaliseren oneigenlijke bewoning met voorrang aanpakken. Voorwaarde is dat het park zelf actief bijdraagt aan het beëindigen van de permanente bewoning op het park;*
 - *lopende handhavingprocedures op parken worden voortgezet.*

29. 'Bepaalde doelgroepen' is te vaag omschreven in de strategienota. Het is ja of nee.

- *Reactie: Deze reactie gaat over paragraaf 6.4.1. Het op voorhand gedetailleerd vastleggen wat wordt verstaan onder de term 'bepaalde doelgroepen' wordt niet wenselijk geacht, omdat het nu niet inzichtelijk is welke doelgroep wanneer tijdelijke huisvesting nodig heeft.*

30. Strategie nota is voor de toekomst. Waarom dan nu al wel handhaven?

- *Reactie: zolang een park niet met een toekomstvisie komt en er geen overeenstemming wordt bereikt tussen park en gemeente over een nieuwe toekomst voor het park, geldt de huidige bestemming recreatie. De gronden/het park zal overeenkomstig deze bestemming gebruikt moeten worden. Uitgangspunt van de nota is ook behoud van de recreatieve bestemming, transformatie naar een nieuwe bestemming zal uitzondering zijn (alleen aan de orde voor parken die geen recreatieve toekomst hebben). Uitgangspunt is dus behoud van de huidige bestemming en gebruik conform deze bestemming, vandaar dat op deze bestemming/dit gebruik gehandhaafd wordt zolang er tussen park en gemeente geen andere afspraken zijn gemaakt.*

31. Waarom de recreatie bevorderen terwijl wonen (bij probleemgevallen) wordt gedoogd?

Dit geeft een spanningsveld.

- *Reactie: Wij delen het standpunt dat de combinatie van recreatie en bewoning in principe ongewenst is en dit spanningen tussen beide gebruikersgroepen kan opleveren. Vandaar dat wij een toename van de combinatie van deze vormen van gebruik in de toekomst willen voorkomen.*

32. Gemeente pak de rol als investeerder en koop een park op en realiseer dan op dat park bijv. jongerenhuisvesting of een andere specifieke doelgroep.

- *Reactie: Uitgangspunt is dat het park aan zet is en de gemeente faciliteert. Echter, in paragraaf 7.1 van de strategienota valt te lezen dat wij bij sociale en maatschappelijke problematiek, ondermijning en/of onrechtmatige situaties per geval onze rol zullen bepalen. Een regisserende of regulerende rol wordt in die gevallen niet uitgesloten.*

33. Is het mogelijk om een cijfermatige onderbouwing te geven van:

- Het aantal overnachtingen recreatief in de gemeente?
- Het aantal vakantieparken?
- Het percentage permanente bewoningen

- *Reactie: Het percentage bewoning op parken staat reeds genoemd in paragraaf 2.2.2. Het aantal vakantieparken en overnachtingen is niet relevant voor deze strategienota.*

34. Laat de mensen die nu in een recreatie woning wonen (gedoogd) daar wonen en maak er een uitsterf constructie van. Dus na verkoop niet opnieuw gedogen.

- *Reactie: Bestaande gedoogbeschikkingen blijven van kracht. De strategienota an sich verandert niks aan de huidige situatie op de parken/locaties. Er is niks bepaald over specifieke situaties en/of locaties. Met het vaststellen van de strategienota zullen verleende persoonlijke / object gebonden gedoogbeschikkingen en/of aanduidingen 'permanente bewoning toegestaan' dan ook niet vervallen. De strategienota biedt handvaten voor het bepalen van de toekomst van de parken/locaties.*

35. Graag een sociale aanpak gezien de rol van de gemeente vanuit het verleden met eerst gedogen en nu handhaven.
- *Reactie: bestaande gedoogbeschikkingen blijven van kracht. Op deze locaties zal niet worden gehandhaafd. Hierbij zij opgemerkt dat “niet handhaven” niet gelijk staat aan gedogen. Gedogen gebeurt door middel van een gedoogbeschikking, locaties waarvoor een dergelijke beschikking is verleend maken geen onderdeel uit van de handhaving.*
36. Wanneer gemeente gaat handhaven op een park, dan graag op het hele park handhaven en niet één of meerdere gevallen ‘ad hoc’. / Transparant zijn; waarom nu dwangsommen vragen, terwijl er in het verleden uitzonderingen zijn gemaakt en er nieuw beleid gemaakt wordt. / Op basis waarvan wordt er gehandhaafd en hoe verloopt dit proces?
- *Reactie: Voor wat betreft de algemene uitgangspunten op strategisch niveau voor handhaving bij niet recreatief gebruik wordt verwezen naar paragraaf 6.1 van de nota. De nota bepaald niet op welke wijze de handhaving wordt uitgevoerd.*
37. Waar hebben we het over bij een recreatieve bestemming? Er is sprake van meerdere mogelijkheden te weten Commerciële verhuur door een derde partij of beheerder en mensen die hun vakantiewoning enkel voor zichzelf of familie willen gebruiken als vakantiewoning. Graag een onderscheid aanbrengen tussen deze groepen.
- *Reactie: beide gebruiken vallen onder het begrip recreatief gebruik en kunnen zich op een park beide voordoen. Wij zien daar geen bezwaar in en zien dan ook geen aanleiding onderscheid te maken.*
38. Wat kan een park doen als de toekomstbeelden van de gemeente en het park niet hetzelfde zijn?
- *Reactie: We nemen aan dat hiermee wordt gerefereerd aan de brede analyse. Waarbij wij opmerken dat de uitkomst van de brede analyse geen definitief standpunt betreft, en niet automatisch leidt tot een besluit over wel of geen medewerking aan een toekomstvisie. Op het moment dat de toekomstbeelden uiteenlopen vindt nader overleg plaats. Als dit uiteindelijk niet tot overeenstemming leidt, dan is het uitgangspunt het behoud van de geldende bestemming en dienen de woningen/gronden conform de bestemming recreatie gebruikt te worden.*

Reacties inspraakavond eigenaren solitaire vakantiehuizen 24 september 2019

1. Wat wordt verstaan onder het plan voor eigenaren van vrijstaande woningen zonder park?
 - *Reactie: Er is een onderscheid tussen solitaire vakantiehuizen in een cluster en de geheel vrijgelegen solitaire vakantiehuizen. Van een plan kan alleen sprake zijn wanneer een solitaire vakantiehuizing onderdeel uitmaakt van een cluster zoals bedoeld in de nota in paragraaf 5.3.4. De geheel vrij gelegen vakantiehuizen dienen de recreatieve bestemming te behouden, een plan is in die situatie derhalve niet aan de orde.*
2. Wanneer ben je een cluster en wanneer niet? Het gaat hier vooral over de definitie bepaling zodat mensen weten hoe dat werkt. Daarbij werd aangegeven dat we het niet té individueel moeten bekijken. Is er verschil tussen geclusterde solitaire woningen op een park en geclusterde solitaire woningen daarbuiten? Is de definitie van een cluster zoals nu gemaakt niet te simpel?
 - *Reactie: De definitie van "cluster" wordt in de nota aangescherpt. Zie inspraakreactie nr. 5*
3. Is het ZKA onderzoek, doelend op de uitkomsten/resultaten nog steeds geldig? Wordt dit meegenomen voor de toekomst?
 - *Reactie: Het ZKA onderzoek is meegenomen in de bredere analyse die door ons is uitgevoerd. Het ZKA-onderzoek heeft geen zelfstandige status en si ook niet door ons college vastgesteld. Uitgangspunt is de bredere analyse die per park is uitgevoerd.*
4. Er staat in de nota: "Transformatie kan worden overwogen nadat is vastgesteld dat er geen recreatieve toekomst meer is". Dit is vaag. Door wie wordt dat overwogen? Door wie wordt dat vastgesteld? Is het mogelijk om hier tegenin beroep te gaan? Voorstel: graag een toetsingskader toevoegen
 - *Reactie: Het park is zelf aan zet om te bepalen of er een recreatieve toekomst is voor het park. Wanneer het park komt met één plan en één aanspreekpunt, kunnen park en gemeente het gesprek daarover voeren.*
5. Wat is strategisch gezien de beste insteek voor transformatie naar wonen? Te denken aan het aanvragen van transformatie voor 1) een solitaire huizing, als 2) cluster van solitaire woningen of 3) als parkje. Deze vraag heeft te maken met veranderende en onduidelijke definities.
 - *Reactie: Uitgangspunt van de nota is behoud van de recreatieve bestemming. Pas wanneer dat geen optie is komt transformatie in beeld, waarbij transformeren naar wonen de laatste optie is. Verder is er is geen sprake van keuze tussen de genoemde varianten. Een vakantiehuizing is of onderdeel van een park, of een solitaire vakantiehuizing die onderdeel kan zijn van een cluster. Hierin is geen keuzemogelijkheid.*
6. Hoe hard is het behoud van de recreatieve bestemming voor vrij gelegen solitaire vakantiehuizen? Is hier maatwerk mogelijk?
 - *Reactie: Deze solitaire vakantiehuizen hebben de recreatieve bestemming, en dienen deze te behouden. Deze vakantiehuizen komen dan ook niet in aanmerking voor transformatie.*

De reden hiervoor is dat solitaire vakantiehuizen geen invloed ondervinden van ontwikkelingen ter plaatse van nabij gelegen vakantiehuizen.

7. Is het mogelijk dat je een vakantiehuizing met permanente woonbestemming hebt, dat deze ingetrokken kan worden? Het hebben van een permanente woonbestemming moet expliciet benoemd worden. Voorstel: dat zou niet (altijd) mogelijk moeten zijn.
 - *Reactie: het voorliggend beleidskader legt parken/locaties geen nieuwe bestemming(en) op. Het beleidskader geeft slechts handvaten en uitgangspunten voor het opstellen van een toekomstvisie. Het park is aan zet bij het opstellen van een toekomstvisie. Dit betekent dat het park een voorstel kan doen met betrekking tot de huidige bestemming en behoud en/of transformatie daarvan. Er worden niet zomaar, op grond van het beleid, bestemmingen gewijzigd en/of "ingetrokken".*
8. Wanneer > 50% (soms zelfs > 70%) permanent bewoond wordt, is het dan niet logisch dat de rest dezelfde bestemming krijgen?
 - *Reactie: het kan zo zijn dat een hoge mate van (legale) permanente bewoning op een park/locatie invloed heeft op de recreatieve toekomst van dat park. Op het moment dat recreatieve toekomst niet meer aanwezig is, komt transformatie in beeld. Het is aan het park in een toekomstvisie uiteen te zetten hoe zij hun toekomst voor zich zien, welke plannen ze hebben en wat het draagvlak voor deze plannen is. Indien er draagvlak is voor transformatie naar wonen, en aan de voorwaarden voor een dergelijke transformatie wordt voldaan, kan transformatie naar deze bestemming logisch zijn. Opgemerkt nog dat uitgangspunt van de nota behoud van de recreatieve bestemming (waar mogelijk) is. Transformatie naar wonen omdat een hoog percentage huizen op een park illegaal bewoond wordt kan geen uitgangspunt zijn en is niet in overeenstemming met de doelstellingen van het beleid.*
9. Wanneer is er sprake van maatschappelijke meerwaarde?
 - *Reactie: Wij beschouwen maatschappelijke meerwaarde als een meerwaarde die bijdraagt/toekomt aan het algemeen belang. Per geval/locatie zal moeten worden bekeken waar deze meerwaarde uit kan bestaan/in kan worden gevonden.*
10. Hoe zit het met verkeersveiligheidsaspecten bij eventuele transformatie, welke eisen zijn hieraan verbonden en hoe is de rolverdeling hierin? Wat zijn de consequenties bij infrastructuur en huizing als het gaat om veranderingen? Welk bouwbesluit wordt gehanteerd bij transformatie?
 - *Reactie: Dit zijn aspecten die aan de orde komen in de uitvoeringsfase. Deze aspecten kunnen per geval/situatie verschillen en zullen moeten worden meegenomen in het op te stellen transformatieplan. De gemeente heeft hierin een kaderstellende en toetsende rol.*
11. Wat zijn de consequenties indien de gedoogconstructie wordt teruggedraaid?
 - *Reactie: in het voorliggend beleidskader zijn geen uitgangspunten opgenomen met betrekking tot (het terugdraaien van) gedoogconstructies. Als dit al aan de orde is, zal dit aspect moeten worden meegenomen in de toekomstvisie/uitvoeringsplannen van het park.*

12. Kunnen wij eigenaren met een eigen transformatieplan bij de gemeente komen? Is daar een format voor?
- *Reactie: De eerste stap in de uitvoering betreft het opstellen van een toekomstvisie, hierbij is het park aan zet. Indien die visie is gericht op het transformeren van het park, en de gemeente kan hierin meegaan, is de volgende stap het opstellen van een transformatieplan. Het park kan een opzet/voorstel voor een transformatieplan bij de gemeente indienen. De uitwerking van het transformatieplan gebeurt gezamenlijk. Het park, de gemeente, de taskforce Vitale Vakantieparken en de provincie spelen hier allemaal een rol in. Er is geen standaard format voor een transformatieplan, in bijlage 3 van de strategienota is een lijst opgenomen met de minimale onderdelen die bij een transformatieplan aan de orde moeten komen.*
13. Hoe ziet de faciliterende rol van de gemeente eruit in het geval er een bestemmingsplan procedure wordt gestart? Zowel bij individueel, een park als bij een cluster van solitaire woningen?
- *Reactie: De rol van de gemeente is hier hetzelfde als bij elke ander bestemmingsplan: het uitvoeren van de bestemmingsplanprocedure.*
14. Moeten parken/eigenaren zelf advies inwinnen bij een adviesbureau in geval van bestemmingsplan wijziging, transformatie, etc. of kan de gemeente hierin voorzien?
- *Reactie: De kosten in verband met het opstellen van een plan voor het park komen voor rekening van het park/de eigenaren. Wanneer een bestemmingsplanprocedure aan de orde is geldt het volgende: binnen de legeskosten voor een bestemmingsplanprocedure worden de kosten van het stedenbouwkundig bureau vergoed voor de toelichting, de regels en de plankaart van het bestemmingsplan. Eventuele benodigde onderzoeken (bijvoorbeeld ecologisch onderzoek) dienen door de aanvrager te worden betaald.*
15. Welke processtappen moeten doorlopen worden bij een transformatie? Welke documenten moeten aangeleverd worden bij de gemeenten en andere instanties?
- *Reactie: wanneer een transformatie aan de orde is, is de eerste stap het opstellen van een transformatieplan. Er is geen standaard format voor een transformatieplan, in bijlage 3 van de strategienota is een lijst opgenomen met de minimale onderdelen die bij een transformatieplan aan de orde moeten komen.*
16. Kun je gedwongen worden tot transformatie?
- *Reactie: uitgangspunt is dat het park aan zet is bij het opstellen van een toekomstvisie. Dit kan anders zijn in het geval er sprake is van sociale problematiek, ondermijning en/of niet geoorloofde permanente bewoning of andere illegale situaties. In een dergelijk geval kunnen wij ervoor kiezen een meer regisserende of regulerende rol te pakken en de regie bij het bepalen van de toekomst van het park over te nemen. In een dergelijke situatie wordt gedwongen transformatie niet uitgesloten. Deze situatie heeft echter niet onze voorkeur.*
17. Hoe wordt er omgegaan met verschillende belangen en verschillende aanduidingen op een park? En als de eigenaren niet allemaal hetzelfde willen?

- *Reactie: het is aan het park om hier een toekomstvisie voor op te stellen. Het park/de eigenaren zullen moeten investeren in het opstellen van een plan met voldoende draagvlak. Indien er geen plan met voldoende draagvlak wordt opgesteld, blijft de huidige bestemming (recreatie) in principe behouden. Het park/de locatie zal dan conform deze bestemming gebruikt moeten worden.*
18. Wat zijn de kosten van transformatie?
- *Reactie: Dit zal per locatie sterk verschillen. Zie tevens reactie 21 (van 2^e dag)*
19. Verkoop van vakantiewoning met persoonlijke gedoogbeschikking permanent wonen heeft als consequentie dat de persoonlijke gedoogbeschikking vervalt. Na verkoop wordt geen nieuwe persoonlijke gedoogbeschikking afgegeven en dus mag woning enkel nog recreatief gebruikt worden. Dit heeft als gevolg een lagere verkoopprijs. Is er oog voor dit financiële verlies?
- *Reactie: Er is nooit sprake van geweest dat in betreffende vakantiewoningen permanent gewoond mocht worden. De eigenaar kon weten bij de aankoop van de woning dat het een vakantiewoning betrof en op basis van dat toegestane gebruik dienen verkoper en koper de prijs te bepalen. De persoonlijke gedoogbeschikking heeft het mogelijk gemaakt dat inspreker in zijn vakantiewoning permanent mocht wonen, maar verder kunnen daar voor derden geen rechten aan worden ontleend.*
20. Wanneer er wordt getransformeerd naar wonen, verhardt de gemeente dan de zandweg en betaalt zij dat ook? Dezelfde vraag geldt ook voor aanleg en/of verbetering nutsvoorzieningen;
- *Reactie: Dit komt aan de orde bij het transformatieplan. Per locatie zal worden bekeken welke (ruimtelijke) aanpassingen nodig zijn bij transformatie. Kosten komen voor rekening van het park/de eigenaren.*
21. Wanneer niet alle solitaire woningeigenaren willen transformeren (er kennelijk onvoldoende draagvlak is) is het dan mogelijk dat een paar solitaire woningen binnen een 'park' worden beschouwd als 'cluster' om alsnog te kunnen transformeren naar wonen?
- *Reactie: we maken onderscheid tussen parken en solitaire vakantiewoningen. Bij minimaal twee naast elkaar gelegen solitaire vakantiewoningen kan worden gesproken van een "cluster". Dit begrip speelt daarmee enkel een rol bij solitaire vakantiewoningen. Op parken kan geen sprake zijn van een cluster.*
22. Wat is de definitie van recreëren?
- *Reactie: Gebruik voor recreatie overeenkomstig het geldende bestemmingsplan op de betreffende locatie.*
23. In de strategienota wordt gesproken over een concept-analyse per park. Wat is de inhoud van dit stuk, welke onderdelen bevat deze analyse en geeft dit gebiedsinformatie?
- *Reactie: de concept-analyses zijn inzichtelijk gemaakt aan de parken waar deze betrekking op hebben. De concept-analyses zijn vertrouwelijk. Elk park beschikt over zijn eigen concept-analyse.*

H3 Algemene bevindingen over de reacties op de analyses per park.

De gemeente Aa en Hunze heeft besloten om lokaal regie te pakken op de opgave toekomst vakantieparken en daarbij het Drentse actieprogramma als richtinggevend document te gebruiken. Niet alleen bij de parken die deelgenomen hebben aan het ZKA-onderzoek spelen vragen met betrekking tot hun toekomst maar ook bij andere parken. Daarom worden alle ongeveer 60 parken meegenomen in het project. Er is besloten om een bredere analyse te doen.

Aanpak van de analyses

In de eerste helft van 2019 zijn de parken geïnformeerd over het project en uitgenodigd voor een gesprek. In de uitnodiging en tijdens het gesprek is aangegeven dat wij het gesprek willen voeren met de vertegenwoordigers (eigenaar/eigenaren/beheerder/bestuur Vereniging van Eigenaren) van het park over hun toekomstbeeld. Van de gesprekken zijn gespreksverslagen opgesteld die zijn gecommuniceerd/gedeeld met de betrokken eigenaar/vertegenwoordiging.

De analyses zijn gebaseerd op gegevens uit de interne analyse (vanuit vakcollega's van de gemeente) en externe analyse (gespreksverslagen met eigenaren/ondernemers). Met de verkregen informatie hebben we de toekomstbeelden/toekomstrichtingen per vakantiepark in beeld gebracht. Dit levert een doorkijkje naar de nabije toekomst en/of langere termijn. Belangrijk nog te melden, is dat het maken van een analyse een momentopname is in een dynamisch speelveld.

Elke analyse heeft dezelfde opbouw:

- huidige situatie: omschrijving van huidig gebruik en algemene zaken;
- toekomstbeeld: gezien vanuit zowel eigenaar als vanuit gemeente;
- rollen: van eigenaar en gemeente als het gaat over het (te bereiken) toekomstbeeld.

Vervolgens zal er definitieve besluitvorming door de raad plaatsvinden over de strategienota.

Waarna er een Uitvoeringsagenda zal komen, waarin geprioriteerd gaat worden met welke parken we aan de slag kunnen gaan. Pas dan kan de uitvoering beginnen en op dat moment gaan we met het betreffende park en alle dan bekende vertegenwoordigers om tafel om tot een uitvoering van het gewenste toekomstbeeld te komen. De analyse kan dan mogelijk bijgesteld moeten worden. Alle ingekomen reacties komen in het dossier en zullen meegenomen worden op het moment dat er met de uitvoering/actie begonnen wordt. Het is niet zo dat er 'zomaar' iets door de gemeente gedaan wordt. Mocht blijken dat het uitgangspunt van 1 park, 1 plan en 1 vertegenwoordiging per park in praktijk lastig is, zullen wij kijken hoe we dit proces kunnen (laten) begeleiden.

Binnengekomen reacties

Het in juli 2019 opgestelde niet-openbare document met de concept-analyses per park is onderverdeeld in de volgende categorieën:

1. Parken met een niet gedeeld toekomstbeeld (aantal: 6);
2. Parken, om te zetten naar hernieuwde recreatieve toekomst (aantal: 2);
3. Parken met een gedeeld toekomstbeeld (aantal: 25);
4. Pilotparken (aantal: 3);
5. Solitaire vakantiewoningen (tientallen);
6. Overig (zijn niet meegenomen campings zonder vaste accommodaties).

De bij ons bekende vertegenwoordiging van een park (eigenaar/beheerder/VvE/BvE) heeft de concept-analyse van het 'eigen' park onder geheimhouding ontvangen met de mogelijkheid daarop te reageren.

Binnengekomen reacties per categorie park:

1. 2 parken hebben gereageerd;
2. 2 parken hebben gereageerd;
3. 1 park heeft gereageerd;
4. 2 parken hebben gereageerd;
5. tientallen eigenaren hebben gereageerd.

Behandeling reacties

De concept-analyses zijn inzichtelijk gemaakt aan de parken waar deze betrekking op hebben. De concept-analyses zijn vertrouwelijk. Elk park beschikt over zijn eigen concept-analyse. Voor de solitaire vakantiewoningen hebben wij echter een algemene analyse gemaakt, gebaseerd op gesprekken of ingevulde enquêtes met eigenaren gecombineerd met de bij de gemeente bekende informatie. Deze hebben de eigenaren ook ontvangen. Als eigenaren van een cluster bij elkaar gelegen solitaire vakantiewoningen met een toekomstplan komen, gaan we als gemeente samen met betrokkenen op dat moment bepalen wat er in dat specifieke geval mogelijk is.

Alle ingekomen reacties worden toegevoegd aan de bestaande analyses (komen in het dossier). Daar waar het inhoudelijke opmerkingen betreft waar wij het als gemeente mee eens zijn, worden deze verwerkt in de analyse. Als dit niet het geval is, zullen we dit mededelen. In het geval blijkt dat er sprake is van een zeer complexe zaak vanwege veel verschillende meningen/belangen zullen we op proces moeten gaan kijken hoe hier mee om te gaan. Dit kan leiden tot aanscherping van het beleid en kan meewegen in de vaststelling van de uitvoeringsagenda.

Opvallende zaken binnengekomen reacties

De reacties van parken onder categorie 1 en 2 betreffen veelal parken waarbij sprake is van meerdere tot vele eigenaren/belangen. Zie verder onder punt 'Vertegenwoordiging'.

Onder categorie 3 met een gedeeld toekomstbeeld is praktisch niet gereageerd. Dit is het segment waarbij een recreatieve toekomst het uitgangspunt is. Deze parken zijn en blijven recreatief.

Categorie 4 Pilotparken; bij 1 park (Eexterkoole) melden zich meerdere eigenaren naast het bestuur van de VvE. Van Mooi Schipborg reageert het bestuur van de VvE.

Categorie 5: de inspraakavond voor eigenaren solitaire vakantiewoningen is druk bezocht en heeft veel input opgeleverd. Het nieuwe beleid leeft veel onder deze eigenaren.

Wat is een strategienota?

Uit de binnengekomen reacties op de nota blijkt dat veel lezers niet of gedeeltelijk weten wat we als gemeente met een strategienota beogen. Veel gehoord is dat het te weinig concreet en uitgewerkt is. Het beeld komt naar voren dat er behoefte is aan uitleg over wat een strategie is en wat het verschil is met de uitvoering op tactisch niveau. Wij willen als gemeente juist kaders scheppen, maar niet alles dichttimmeren zodat er ruimte is voor maatwerk. Voor de uitvoering zullen we praktische keuzes en prioriteiten moeten stellen om de strategie verdere invulling te geven. Het is voor een aantal mensen waarschijnlijk wennen aan de nieuwe rol van de overheid; meer van buiten naar binnen werken. Misschien moeten we dit (blijvend) meer onder de aandacht brengen.

Vertegenwoordiging

Parken waarbij sprake is van meerdere (particuliere) eigenaren blijkt dat deze zich niet altijd vertegenwoordigd voelen door de beheerder/hoofdeigenaar die wij gesproken hebben. Ook als is daar door ons naar gevraagd en ook positief op gereageerd is. Informatiedeling/communicatie door eigenaar/beheerder wordt in die gevallen als onvoldoende ervaren. Dit speelt meer bij parken waar sprake is van veel uitponding. Voor het vervolg: de reacties van eigenaren die zich (nieuw) als vertegenwoordiging melden, komen in het dossier. Als we in de uitvoeringsfase met het betreffende park aan de slag gaan, zullen we deze eigenaren meenemen in de communicatie. De aanpak van '1 park, 1 plan, 1 vertegenwoordiging' kan in dergelijke gevallen een uitdaging zijn. De plannen vanuit de provincie om in te zetten op ondersteuning in de vorm van een onafhankelijke regisseur zou hier uitkomst kunnen bieden.

Begrip recreatie

Uit reacties blijkt dat er soms onduidelijkheid is over wat wij als gemeente verstaan onder recreatie of recreatieve toekomst. Men heeft het beeld dat wij daarmee alleen maar bedoelen recreatieve verhuur van accommodaties om zodoende toeristen/recreanten aan te trekken. Echter hieronder valt uiteraard ook het recreatief gebruik van de eigen vakantiewoning. Beide vormen van gebruik vallen onder het bestemmingsplan recreatie en beide vormen zijn dus toegestaan. Ook het recreatieve gebruik van de eigen woningen willen we als gemeente behouden. Dit misverstand leidt mogelijk tot de mening dat bepaalde parken niet meer recreatief aantrekkelijk zouden zijn, omdat er bepaalde voorzieningen niet (meer) zijn. Men wil daarom inzetten op het toestaan van bewoning, dus transformatie.

H4 Lijst met aanpassingen aan de strategienota

Geheel document. In de concept strategienota worden diverse begrippen en criteria aangehaald. Waar mogelijk zullen deze begrippen toegelicht worden in de strategienota.

Paragraaf 1.2. Toelichting op begrip **uitvoering**. In de strategische nota wordt met uitvoering bedoeld: het uitvoeren van waarin in de nota wordt voorzien, uit te werken in het Uitvoeringsplan Toekomst Vakantieparken 2020-2024.

Paragraaf 4.2. Reactie: Uit de inspraakavonden kwam naar voren dat de in hoofdstuk 4 genoemde voorbeelden van 'experimenteerruimte' uit de tekst verwijderd mogen worden, omdat dit bij nader inzien geen toegevoegde waarde heeft. Wij kunnen hiermee instemmen en de genoemde voorbeelden worden uit de strategienota gehaald.

Paragraaf 5.1. Uit de inspraakreacties blijkt de behoefte aan het concretiseren van het begrip **toekomstbestendig**. Verdere concretisering van een breed begrip als toekomstbestendig vinden wij niet passend in een strategische beleidsnota. Maar er kan wel worden toegelicht dat of een transformatie toekomstbestendig is, afhangt van specifieke omstandigheden. Verdere concretisering van een breed begrip als toekomstbestendig vinden wij niet passend in een strategische beleidsnota.

Paragraaf 5.2. Onduidelijkheid over de volgende zin in paragraaf 5.2: 'Het kan zijn dat er door ons criteria zijn bepaald waar een park in ieder geval aan moet voldoen.' Deze alinea aanvullen met waarom deze criteria niet in deze strategienota staan. Bedoeld wordt dat het zo kan zijn dat voor een specifieke situatie/specifiek park in de uitvoering aanvullende criteria nodig kunnen zijn om te kunnen transformeren naar een (ruimtelijk) wenselijke situatie. Omdat het maatwerk is en omdat de parken/locaties erg van elkaar verschillen kunnen hiervoor geen algemene criteria worden opgesteld. Dit zal per situatie/geval in de uitvoering bekeken moeten worden.

Paragraaf 5.3.4. Toelichten van het begrip **cluster**, door ze tevens concreet te benoemen: vanaf twee naast elkaar gelegen solitaire vakantiehuizen (bestemming 'R-R') is sprake van een cluster.

Paragraaf 5.3.4: Toevoegen aan laatste regel Solitaire vakantiehuizen: *'De reden hiervoor is dat solitaire vakantiehuizen geen invloed ondervinden van ontwikkelingen ter plaatse van nabij gelegen vakantiehuizen.'*

Paragraaf.... Toelichten van wat bedoelen we met **permanente bewoning**.

Er is sprake van permanente bewoning als een recreatieverblijf als hoofdverblijf wordt gebruikt (dit volgt uit het bestemmingsplan). Het hoofdverblijf is het verblijf waaruit het dagelijks leven wordt geleid. Als een persoon staat ingeschreven op het adres van de reguliere woning (woning met woonbestemming) en daar ook het dagelijkse leven leidt, dan is deze persoon in principe vrij om in het recreatieverblijf te recreëren wanneer hij/zij dat wil. Hierbij is het van belang dat wanneer deze persoon het grootste gedeelte van de tijd in de vakantiehuizing verblijft, gesteld kan worden dat deze vakantiehuizing hoofdverblijf wordt gebruikt. Doorgaans wordt als regel gehanteerd dat indien men gedurende 180 dagen per jaar ten minste twee derde van de tijd in de vakantiehuizing verblijft, sprake is van permanente bewoning. Afhankelijk van de feiten en omstandigheden kan echter bij een korter of langer verblijf ook sprake zijn van permanente bewoning.

Paragraaf....: Toelichten van het begrip **recreëren** in de strategienota, namelijk gebruik voor recreatie overeenkomstig het geldende bestemmingsplan op de betreffende locatie.